

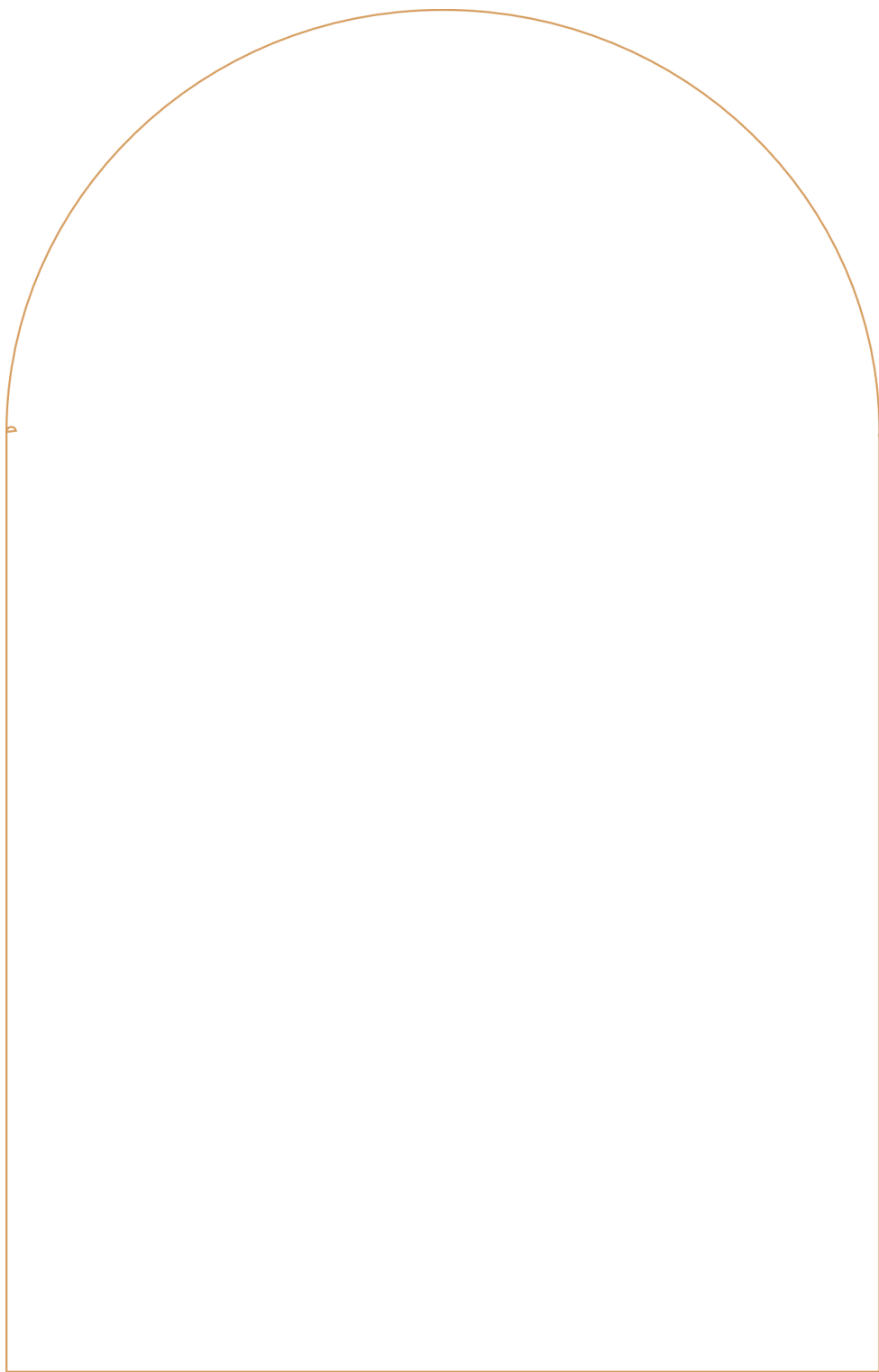

په ژوند کې ګټور غنیمتونه

غنائم العمر بلغة البشتو

تأليف:

محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله السبهي

تقديم

د شيخ عبد العزيز بن محمد بن عبد الله السدحان

د الله تعالى شكر دی چې د قلم په وسیله یې انسان ته هغه څه زده کړل چې هغه پرې نه پوهېده، سلام او درود دې پر هغه چا وي چې جوامع کلم ورته ورکړل شوې وه، او پر صحابه کرامو، چې د فضیلت او ارزښت خاوندان و، او پر ټولو هغو کسانو باندې چې د هغوی لار یې تعقیب کړه، او د علم په خپرولو کې یې په ژبه او قلم سره مرسته وکړه، سلام او درود دې وي.

د سلام او درود څخه وروسته:

د علم څخه لیکوال، لوستونکي او دعوتگر هغه وخت گټه ترلاسه کوي، چې په اسانه لفظي یا لیکلي بڼه خلکو ته وړاندې شي، په دې سره د علم پوهه، زده کړه، او نورو ته یې رسونه ډېره اسانه شي، له همدې امله نبوي تگلاره هم دا وه چې واضحه او معنا داره الفاظ به استعمالول، ترڅو په پوهه او زده کړه کې آسانه وي.

زما په فکر چې دا رساله چې په نوم، محتوا او په ځانگړې ډول لیکنې سره یې لیکوال د لیکوالۍ د تگلارې له امله دوه ځانگړتیاوې خپلې کړي دي: لومړی: د فضائل اعمال په موضوع زما د علم په رڼا کې له دې وړاندې چا داسې کتاب نه دی لیکلی.

دویم: د بېلابېلو موادو راټول او ترتیبول، او ترڅنگ یې د متن د الفاظو سره سم مختلف رنگونه کارول، بېشکه د مختلفو رنگونو کارول، د خبرو په زده کړه، او د لوستونکي په ذهن کې د معلوماتو د تثبیت سره ډیر مرسته کوي. تر دې دمه زه په فضائلو کې ددې کتاب په خیر کتاب نه وینم چې دا تگلاره یې تعقیب کړي وي.

د دې کتاب له غوره ځانگړتیاو څخه دا ده چې لیکوال یې د هغو حدیثونو راوړلو ته خاصه پاملرنه کړې چې د سند له مخې صحیح یا حسن وي، او دا کار یې د ستاینې وړ دي، دا ځکه چې ډېر هغه څوک چې د فضائلو په اړه خبرې، یا تصنیف کوي، ضعیف یا کله نا کله موضوع (جعلی) حدیثونه رانقل کوي.

بنايي ځينې کسان ځکه د ضعیفو حدیثونو څخه استدلال کوي چې ځينې محدثينو ورکې نرمي کړې ده، لیکن غوره او احتیاطي تگلاره دا ده، چې یوازې د ثابتو حدیثونو په رانقلولو، بسنه وشي، او له نورو ډډه وشي، امام محدث عبدالله بن مبارک رحمه الله خومره بڼه ويلي دي: «د صحیح حدیثونو په شتون کې د ضعیفو حدیثونو ذکر کولو لپاره ځای نشته»

د دې رسالې لنډيز دا دی:

د دې کتاب مقدمات او پایلې په دلايلو سره ښکلي شوی دی، چې مختلف رنگونه ورکې کارول شوي چې په زده کړه او پوهه کې مرسته کوي، دا هغه څه دی چې په دې کتاب کې دي.

د دې لیکوال استاد ډاکټر محمد بن عبد الرحمن السبهيډن دی، ما له هغه څخه ښایسته اخلاق زده کړي دي، او ترڅنگ مې ترې په لغت نحوه زده کړې، هغه ددې وړ دی چې زما لپاره سرلیک او مقدمه وليکي، لیکن زما په گمان دا مقدمه د هغه د کتاب چې لیکم دا د زده کوونکي د خپل ښوونکي د اولادنو سره د نیکۍ یوه برخه ده، د دوی پلار زما د ریاض په علمي معهد کې زما ښوونکی و، چې د هغه د پوهې او ښه اخلاقو څخه مې گټه ترلاسه کړې ده، الله دې فردوس جنت د هغه ځای وگرځوي، او د هغه په زامنو، لسیانو او په ټول نسل برکت کړي.

له پای مخکې:

زما وړاندیز دی چې استاد ډاکټر محمد باید دې تگلارې ته نور پراختیا هم ورکړي، او هغه حدیثونه چې د څلورو بنيادي عبادتونو (نوم، زکات، روژه او حج) پورې اړه لري، راټول کړي، د حدیث الفاظ سره د هغې د ثواب، د گناهونو معافیدل او د درجاتو د لوړولو سره بیان کړي.

په پای کې:

الله پاک دې د استاد ډاکټر محمد هغه کوښښ چې په د کتاب کې یې کړی، قبول کړي، زه هیله من یم چې دا کتاب به گټور کتاب وي،

الله پاک دې د دې کتاب فايده عامه کړي، د دې کتاب محتوا او منځپانگه د عقيدې، عباداتو او سلوكياتو اړوند ده، چې په دې سره د الله د فضل او مهربانۍ بيان کول چې په لږ عمل باندې ډير ثواب ورکوي، دا هغه څه دي چې يو انسان دې کتاب لوستلو، دزه کولو او په هغې به باندې عمل کولو ته هڅوي.

زما په اند، له وړاندې څخه وينم چې د الله توفيق ددې کتاب په تصنيف او د غنيمتونو په ترتيب کې څرگند دی.

الله تعالى څخه دعا کوم چې د دې کتاب د ليکوال لپاره دې دغه ټولو غنيمتونو گټه په دنيا، آخرت او برزخ کې ورکړي، او ددې کتاب د لوستونکې، اوريدونکي، او هر هغه چا چې نوور ته خلکو ته ورسولو، برابر اجر او ثواب ورکړی.

و الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات.
عبد العزيز بن محمد بن عبد الله السدحان

په دې کتاب کې زما تگلاره:

لومړۍ: ما يوازې هغه غنیمتونو غوره کړي دي چې د قرآن کریم په آیت یا صحیح یا حسن حدیث سره ثابت شوې وي.

او دا معلومه خبره ده چې د حدیثو عالمان کله ناکله د حدیثونو د تصحیح، تحسین او تضعیف په اړه اختلاف لري؛ ځکه چې د سند په مطالعه کولو کې د دوی تگلارې مختلفې وي، شاید دلته ځینې داسې حدیثونه وي، چې ځینو علماؤ حسن بللي، خو نور علماء یې ضعیف گڼي، په دې کې کومه ستونزه نه شته، ځکه چې د علماؤ اختلاف یو عام او مشهور حالت دی، زموږ لپاره دا مهمه ده چې د حدیث د سند په اړه معتبر عالم د حدیث د صحت یا حسن حکم ورکړی وي.

دویم: ما غنیمتونه په لوی بابونو کې، په لاندې ترتیب سره تقسیم کړي دي:

۱ - د الله ته ځان نږدې کول. ۲ - د ناخوښیو کارونو له منځه وړل. ۳ - د هدف ترلاسه کول.

دا ځکه چې د مسلمان لومړی هدف ځان الله ته نږدې کول وي، بیا تخلیه وي، چې ناوړه کارونه له منځه وړل وي، چې دا د تحلیلي لپاره مقدمه ده، چې خپل هدف ترلاسه کول دي، بیا د هر باب او هرې موضع د لاندې څپرکي دي.

دریم: ما د هر څپرکي غنیمتونه د هغې د ستر فضیلت له مخې ترتیب کړي دي؛ هغه داسې که چیرته یې ټول په ټولو غنیمتونو عمل نه شو کولی؛ نو د فضیلت له مخې دې په ترتیب سره ورباندې عمل پیل کړي، تر څو د ستر اجر خاوند شي.

څلورم: ما د هر غنیمت تر څنګ یو ځای پرېښی دی، ترڅو چې د هغې د ادا کولو پر مهال په کې نښه وکړل شي.

پنځم: ما په هر څپرکي کې غنیمت، د هغې فضیلت، او دلیل په جلا جلا چوکاټونو کې بیان کړي دي.

شپږم: غنیمت مې په تور رنگ لیکلی، فضیلت په شین رنگ لیکلی، کوم چې د جنتیانو د لباس رنگ دی، دلیل مې په اسماني (آبي) رنگ لیکلی، کوم چې د بحر رنگ دی، او د دلیل هغه برخه چې شاهد وي، په سور رنگ سره مې جلا کړې ده.

اووم: د حدیثو تخریج مې په لنډ ډول کړي، چې د اصلي ماخذ سره مې د حدیث شمېره لیکلې ده، په دې کار کې مې اعتماد په صحیحینو، په څلورو سننو او نورو مشهورو کتابونو کړی، او د حدیثونو په تصحیح کې مې اعتماد د حدیثو د علماؤ په تصحیحاتو کړی دی، بیا په ځانگړي ډول په: شیخ احمد شاکر، شیخ الباني او شعيب الأرنؤوط رحمهم الله.

اتم: په کومو حدیثونو کې چې ناشنا لفظ شته، او پوهېدو ته یې اړتیا ده، د هغې معناگانې مې بیان کړي دي.

او دا هم ښايي د توفیق یوه نښه وي چې په دې کتاب کې ټول درې سوه شپېته (۳۶۰) غنیمتونه دي، چې تقریباً د کال د ورځو په شمېر دي. نو که یو مسلمان هره ورځ یو یو غنیمت عملي کړي، په یو کال کې به دومره ستر غنیمتونه ترلاسه کړي، چې یو انسان به یې په ټول عمر کې هم تر لاسه نه کړي، بريالی انسان هغه دی چې الله ورته توفیق ورکړي.

زه له الله څخه غوښتنه کوم چې هر چا دا کتاب ولوست، یا یې واوریده، په خلکو کې یې خپور کړ او عمل یې ورباندې وکړ؛ ته ورته فایده او ګټه ورکړه، زما تکیه او توکل پر الله دی، چې د عزت خاند دی، او زه خپل کار هم هغه ته سپارم، ولا حول ولا قوة إلی بالله العزیز الحکیم.

محمد بن عبدالرحمن بن عبدالله السبیهین

په ژوند کې ګټور غښتمونه ۳۶۰ غښتمونه

هغه غښتمونه چې په هغې
سره د دنیا او آخرت مقصد
ترلاسه کېږي

۲۱۰ غښتمونه

هغه غښتمونه چې په هغې سره د
دنیا او آخرت مکروهات له مینځه
ځي

۹۱ غښتمونه

هغه غښتمونه چې په هغې سره
د الله مراد، هغې ته نږدېوالی او
قرابت، او مهرباني ترلاسه کېږي

۵۹ غښتمونه

۵ غښتمونه
هغه غښتمونه چې د دیني هدف د
ترلاسه کولو په لار کې ترلاسه کېږي

۵۳ غښتمونه
دین د زیان رسوونکو کارونو د
لږې کولو غښتمونه

۲۵ غښتمونه
د الله د مراد ترلاسه کولو
غښتمونه

۱۴ غښتمونه
هغه غښتمونه چې د عمل له
لارې ترلاسه کېږي

۱۷ غښتمونه
له مرګ وروسته د مکروه کارونو
څخه د ژغورنې غښتمونه

۱۳ غښتمونه
الله ته نږدېکت او قرابت
ترلاسه کولو غښتمونه

۱۴۶ غښتمونه
هغه غښتمونه چې د آخرت د
بریا لپاره پکار وړ کېږي

۲۱ غښتمونه
په دنیا کې د زیان رسوونکو
کارونو څخه د لږې کولو
غښتمونه

۲۱ غښتمونه
د الله د فضل د ترلاسه کولو
غښتمونه

۳۱ غښتمونه
هغه غښتمونه چې د نفسي
اړتیاو د پوره کیدو لپاره پکار
وړل کېږي

۱۰ غښتمونه
د دنيوي غرض د پوره کیدو والا
غښتمونه

۴ غښتمونه
شاوخوا خلکو اړوند غرض د
پوره کولو والا غښتمونه

لومړی باب

هغه غنیمتونه چې د الله خوښې، نږدېوالي، او فضل پرې ترلاسه کېږي.

۵۹ غنیمتونه

دا باب درې څپرکي لري:

❖ لومړی څپرکی: هغه غنیمتونه چې د الله رضایت او خوښي پرې ترلاسه کېږي. (۲۵)

❖ دویم څپرکی: هغه غنیمتونه چې الله ته نږدېوالی پرې ترلاسه کېږي (۱۳)

❖ درېم څپرکی: هغه غنیمتونه چې د الله فضل او مهربانی پرې ترلاسه کېږي (۲۱)

لومړی څپرکی

هغه غنیمتونه چې د الله د خوښي پرې ترلاسه کېږي.

(۲۵) غنیمتونه

۱ غنیمت

۱- دعا

فضیلت: د بندگۍ حقیقت ته رسیدل.

دلیل: له نعمان بن بشیر رضی الله عنه څخه روایت دی، هغه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: «دعا عبادت دی». بیا یې دا آیت ولوست: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (غافر: ۴۰).

او ستاسو رب فرمایي: تاسو ما وبلئ چې زه ستاسو دعا قبوله کړم. بېشکه هغه کسان چې زما له عبادت نه تکبر کوي، ژر ده چې دوی به دوزخ ته ننوځي، په داسې حال کې چې خوار او ذلیل به وي [دا حدیث ترمذي: ۲۹۶۹ روایت کړی، وایي چې دا حدیث حسن صحیح دی، او الباني دا حدیث صحیح بللی]

۲ غنیمت

۲- رښتینولي

فضیلت: د رښتینولۍ ستر مقام.

دلیل: له عبدالله بن مسعود رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایي: «بېشکه رښتیا ویل د نېکۍ لور ته ښوونه کوي، او نېکي بیا د جنت لارښوونه کوي، انسان چې تل رښتیا وایي، تر هغې چې د الله په نزد رښتینی وگڼل شي».

[البخاري، ۶۰۹۴، مسلم، ۲۶۰۷]

په غنیمت عمل

۳ غنیمت

۳ - د الله تقوی نیول

فضیلت: د الله په وړاندې په ټولو مخلوقاتو کې ډېر عزتمن.
دلیل: الله تعالی فرمایي: ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ﴾ (الحجرات: ۱۳).

بېشکه د الله په نیز په تاسو کې ډېر عزتمن، ستاسو زیات پرهېزگار دی.

په غنیمت عمل

۴ غنیمت

۴ او ۵ - د غصې زغمول او د خلکو بښل

فضیلت: تقوا داره جوړیدل.
دلیل: الله تعالی فرمایي: ﴿أَعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ (آل عمران: ۱۳۴-۱۳۳).

د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگی کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي او خلقو ته معافي کوونکي وي او الله نېکي کوونکي خوښوي.

په غنیمت عمل

۵ غنیمت

۶ - د خاښت لمونځ کول

فضیلت: د اوابینو څخه شمیرل کیدل.

دلیل: له زید بن ارقم رضی الله عنه څخه روایت دی، وایي: ده څه خلک ولیدل چې د خاښت لمونځ یې کاوه؛ نو ده وپوښتل: آیا دوی نه پوهېږي چې د دې لمونځ غوره وخت کوم دی؟! بېشکه د الله رسول ﷺ فرمایلي دي: د اوابینو د لمونځ وخت هغه وخت دی، چې کله د وړو اوبښانو پښې د

سختو گرمو شګو له تاوه وسوزېږي. رواه مسلم، ۷۴۸

۷ غنیمت

۷- څلوېښت ورځې د لمانځه لومړۍ تكبير رالاندې كول

فضيلت: له نفاقه خلاصون.

دليل: له انس بن مالك رضی الله عنه څخه روايت دی، وايي: د الله رسول ﷺ وفرمايل: «چا چې څلوېښت ورځې په جماعت سره داسې لمونځ وکړي، چې د لمانځه لومړۍ تكبير ترې فوت نه شي؛ نو دې ته به دوه برائتونه وليکل شي: يو برائت د جهنم له اور څخه، او بل برائت د منافقت څخه». رواه الترمذي: ۲۴۱، احمد: ۱۲۵۸۳، الباني دا حديث صحيح بللی

۸ غنیمت

۸- روژه نيول

فضيلت: په اعمالو کې غوره او سپېڅلی عمل.

دليل: له ابو امامه رضی الله عنه څخه روايت دی، وايي: پوښتنه مې وکړه: اې د الله رسول! داسې عمل راوښايه چې جنت ته مې داخل کړي، نو هغه راته وفرمايل: «روژه نيول په ځان لازم وگرځوه، ځکه چې د روژې برابر هيڅ شی نه شته، يا يې داسې وويل: د روژې هېڅ برابر څه نشته». رواه احمد: ۲۲۷۰۷، او الباني دا حديث صحيح بللی

۹ غنیمت

۹- د الله ذکر كول

فضيلت: په اعمالو کې غوره او سپېڅلی عمل.

دليل: له ابو الدرداء رضی الله عنه څخه روايت دی، وايي رسول الله ﷺ وفرمايل: «آيا زه تاسې په غوره عملونو، خبر نه کړم، چې د الله په نزد ډېر پاکوونکي دي، درجات مو لوړوي، د الله په لار کې له سرو او سپينو زرو د مصرف کولو څخه درته غوره دي،

او له دې هم غوره دي چې كله د دښمن سره مخ شئ؛ تاسې د هغوی غاړې پرې كړئ او هغوی ستاسو غاړې پرې كړي؟» صحابو وويل: ولې نه! رسول الله ﷺ ورته وفرمايل: «هغه د الله ذكر كول دي». رواه الترمذي: ۳۳۷۷، الباني دا حديث صحيح بللی

په غنیمت عمل

۱۰ غنیمت

۱۰- «لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير»

۱۰۰ ځله ويل

فضيلت: په اعمالو كې غوره او سپېڅلی عمل.

دليل: له ابوهريره رضی الله عنه څخه روايت دی، وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: «څوك چې (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) په يوه ورځ كې سل (۱۰۰) ځله ووايي، دا به يې د لسو غلامانو د آزادولو سره برابر شي، سل نېكې به ورته وټيكل شي، سل گناهونه به يې وبښل شي، او دا به په همدغه ورځ تر مابنام پورې له شيطانه يو كلك ډال وي، او له دې پرته به د لوستونكي لپاره بل غوره عمل نه وي، مگر د هغه چا عمل به ترې غوره وي، چې دا ذكر يې زيات ويلى وي». [البخاري: ۳۲۹۳، مسلم: ۲۶۹۱]

په غنیمت عمل

۱۱ غنیمت

۱۱- سهار او مابنام (سبحان الله وبحمده) سل ځله ويل

فضيلت: په اعمالو كې غوره او سپېڅلی عمل.

دليل: له ابوهريره رضی الله عنه څخه روايت دی، وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: «چا چې سهار او مابنام (سبحان الله وبحمده) سل ځله وويل، د قيامت په ورځ به د دې ويونكي څخه بل څوك غوره څوك رانه شي، مگر هغه تن به له ده هم غوره وي، چا چې دا ذكر ددې په برابر او يا له دې زيات ويلى وي». رواه مسلم: ۲۶۹۲

۱۲-۱۳ غنیمتونه

۱۲ او ۱۳ - په نورو خوراک کول، او په هغه چا سلام ویل چې پیژنې یې او که نه یې پیژنې

فضیلت: په اعمالو کې غوره او سپېڅلی عمل.

دلیل: له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما څخه روایت دی، یو سړي د رسول الله ﷺ څخه پوښتنه وکړه: په اسلام کې غوره کار څه دی؟ رسول الله ﷺ ورته وفرمایل: «خلکو ته خوراک ورکول، او سلام کول، برابره خبره ده که هغه تن ته پیژنې او که نه پیژنې».

رواه بخاري: ۱۲، او مسلم: ۳۹

۱۷-۱۴ غنیمتونه

۱۷-۱۴ - مسلمان خوشالول، غم ترې لرې کول، پور یې ادا کول، او له ولورې خلاصول

فضیلت: په اعمالو کې الله ته خوښ کارونه.

دلیل: له ابن عمر رضی الله عنهما څخه روایت دی، وایي چې رسول الله ﷺ وفرمایل: «الله ته په ټولو عملونو کې دا خوښه ده چې یو مسلمان خوشاله کړې، یا ترې غم لرې کړې، یا یې پور ادا کړې، او یا یې له ولورې خلاص کړې».

دا حدیث طبراني په المعجم الکبیر کې ۱۳۶۴۶ شمیره روایت کړی، او الباني صحیح بللی

۱۸ غنیمت

۱۸- په الله په لاره کې جهاد کول، او هلته یوه لحظه تېرول، او د یوه ورځې او شپې لپاره رباط کول

فضیلت: د حجر الأسود تر څنګ د لیلة القدر د شپې د عبادت څخه غوره دی، د شپیتو کلونو عبادت څخه غوره دی، او د یوې میاشتې د روژې او قیام څخه غوره دی.

دلیل: له ابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی، وایي: ما د الله رسول ﷺ څخه واورېدل چې ویې فرمایلي: د الله په لاره کې یوه ساعت تېرول د لیلة القدر د شپې د هغه عبادت څخه غوره دی چې د حجر الأسود سره ادا شي». رواد ابن حبان، حدیث ۴۶۳، الألباني دا حدیث صحیح بللی

له عمران بن حصین رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایلي: «د الله په لار کې په صف د ودریدو مقام، د یو بنده د شپیتو کلونو عبادت څخه غوره دی». رواد الحاكم (۲۳۹۶)، سیوطي اوالباني دا حدیث صحیح بللی

له ابو هريرة رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایلي: د الله په لاره کې د وتلي تن مقام، د شپرو کلونو د نفل عبادت څخه غوره ده. رواد أحمد فی المسند (۱۰۹۳۷)، الباني دا حدیث صحیح بللی

له سلمان رضي الله عنه څخه روایت دی، وایي: ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل چې فرمایلي یې: «یو ورځ او یوه شپه د الله په لاره کې جگړه کول د یوه میاشتې د روژې او قیام څخه غوره ده». رواد مسلم (۱۹۱۳).

له سلمان فارسي رضي الله عنه څخه روایت دی، وایي: ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل چې فرمایلي یې: «یوه ورځ د الله په لاره کې جگړه کول - یا یې داسې وفرمایلي - د یوې میاشتې د روژې نیولو او د قیام څخه غوره

دي» رواد الترمذي (۱۶۶۵)، الباني دا حدیث صحیح بللی

په غنیمت عمل

۱۹ غنیمت

۱۹- د لیله القدر کې عمل کول

فضیلت: د زرو کلونو د عمل څخه غوره دي
دلیل: الله تعالی فرمایي: (لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ) [القدر: ۳]

په غنیمت عمل

۲۰ غنیمت

۲۰- د خلکو ترمنځ سوله کول

فضیلت: د روژې، لمانځه، او صدقې څخه غوره دي
دلیل: له ابو درداء رضي الله عنه څخه روایت دی، وايي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: آیا تاسو ته د روژې، لمانځه، او صدقې څخه غوره عمل نه ښایم؟ صحابو وویل: وئې نه، اې د الله رسول! هغه ﷺ وفرمایل: «د خلکو ترمنځ سوله کول، او د خلکو ترمنځ فساد کول بیا دین له مینځه وړي». رواه أبو داود (۴۹۱۹) والترمذي (۳۵۰۹) وأحمد (۲۸۱۵۶)، الباني دا حدیث صحیح بللی

په غنیمت عمل

۲۱ غنیمت

۲۱- د جمعي د ورځې د سهار لمونځ په جماعت سره کول

فضیلت: په ټولو مونځو کې غوره دی.
دلیل: له ابو عبیده بن جراح رضي الله عنه د رسول الله ﷺ څخه روایت نقلوي، چې ويي فرمایل: په ټولو مونځو کې غوره لمونځ د جمعي د ورځې د سهار لمونځ دي، چې په جماعت سره وکړل شي. رواه البزار فی المسند (۱۲۷۹) الباني دا حدیث صحیح بللی

۲۲ غنیمت

۲۲- د نفل لمانځه ادا کول په کور کې

فضیلت: د فرض لمانځه پرته دا لمونځ تر ټولو غوره دی.

دلیل: له زید بن ثابت رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: ای خلکو، په خپلوو کورنو کې لمونځ کوئ، ځکه د انسان لپاره د فرض لمانځه پرته تر ټولو غوره لمونځ هغه دی چې په خپل کور کې یې ادا کړي. رواه البخاري: ۷۳۱

۲۳ غنیمت

۲۳- د شپې لمونځ کول، او په هغې کې تر سلو آیتونو لوستل

فضیلت: د فرض لمونځ پرته دا تر ټولو غوره لمونځ دی، له دې امله بنده په قانتینو کې وشمېرل شي.

دلیل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د فرض لمونځونو وروسته د شپې لمونځ تر ټولو لمونځونو غوره دی. رواه مسلم: ۱۱۶۳

له عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما څخه روایت دی، وایي چې رسول الله ﷺ وفرمایل: «څوک چې د شپې لمونځ کې سل آیتونه ولولي، هغه به د قانتینو له ډلې څخه وشمېرل شي»

رواه أبو داود ۱۳۹۸ الباني دا حدیث صحیح بللی

په غنیمت عمل

۲۴ غنیمت

۲۴- د محرم میاشت روژه کیدل

فضیلت: د رمضان وروسته تر ټولو غوره روژه ده

دلیل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت وایي چې رسول الله

وفرمايل: «د رمضان وروسته تر ټولو غوره روژه د محرم د میاشتې روژه

ده» رواه مسلم: ۱۱۶۳

په غنیمت عمل

۲۵ غنیمت

۲۵- د ماخوستن د لمانځه وروسته څلور رکعاته لمونځ په یو سلام سره کول

فضیلت: دا لمونځ یې د لیلة القدر د لمانځه سره معادل دی.

دلیل: له عبدالله بن مسعود رضي الله عنه څخه روایت دي، وایي: «څوک

چې د ماخوستن له لمانځه وروسته څلور رکعاته لمونځ وکړي، او ترمینځ یې

سلام وانړوي، دا لمونځ یې د لیلة القدر د لمانځه سره معادل دی»

ابن أبي شيبه في المصنف (۱/۷۲/۲) الباني دا حدیث صحیح بللی

دويم څپرکی:

هغه غنیمتونه چې الله ته نږدېوالی پرې ترلاسه کېږي

(۱۳) غنیمتونه

۲۶ غنیمت

۱ - د الله څخه وېره

فضيلت: د الله تعالى دوستي، ملگرتيا او محبت ترلاسه کيدل.

دليل: ﴿اللَّهُ فَرَمَائِلِي دِي: ﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ [يونس: ۶۲ - ۶۳].

اگاه شئ! بېشكه د الله دوستان چې دي؛ پر هغوی باندې نه څه وېره شته او نه دوی غمژن کېږي، هغه کسان چې ايمان يې راوړی دی او ځان (له نافرمانيو) ساتي.

﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ﴾ [الحاثية: ۱۹].

او الله د پرهېزگارانو ملگری دی

﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ [التوبة: ۳۶].

او پوه شئ چې يقيناً الله د پرهېزگارانو مل دی.

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ [النحل: ۱۲۸].

بېشكه الله د هغو کسانو ملگری دی چې پرهېزگاري کوي

﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ [آل عمران: ۷۶].

نو يقيناً الله پرهېزگاران خوښوي

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ [التوبة: ۷].

يقيناً الله پرهېزگاران خوښوي

۲۷ غنیمت

۲ - ښکینه کول

فضيلت: د الله د ملگرتيا او محبت ترلاسه کيدل.

دليل: ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ يُحْسِنُونَ﴾ [النحل: ۱۲۸].

بېشكه الله د هغو کسانو ملگری دی چې پرهېزگاري کوي او د هغو

کسانو چې هغوی ښکي کوونکي دي.

﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ [آل عمران: ۱۳۴].

او الله ښکي کوونکي خوښوي.

په غښت ممل

۲۸ غښت

۳- د الله ذکر کول

فضيلت: د الله ملگرتيا ترلاسه کيدل.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «الله فرمايلي دي: زه د خپل بنده سره د هغه د گمان په اندازه يم، زه د هغه سره يم کله چې ما يادوي». [صحيح بخاری: ۷۴۰۵ - صحيح مسلم: ۲۶۷۵]

په غښت ممل

۲۹ غښت

۳- د الله څخه دعا غوښتل

فضيلت: د الله ملگرتيا ترلاسه کيدل.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «الله فرمايلي دي: زه د خپل بنده سره د هغه د گمان په اندازه يم، زه د هغه سره يم کله چې له ما دعا غواړي». رواه مسلم ۲۶۷۵

په غښت ممل

۳۰ غښت

۵- خلکو ته خير رسول

فضيلت: په انسانانو کې الله ته خوښ.

دليل: له ابن عمر رضي الله عنهما څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «په انسانانو کې الله ته ډېر خوښ بندگان هغه دي، چې خلکو ته خير رسوي».

[دا حديث طبرانی په الکبير (۱۳۶۶) کې روايت کړی، او البانی صحيح بللی]

۳۱ غښتیت

۵- په الله توکل کول

فضیلت: دغه بنده سره الله محبت کوي.

دلیل: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ [آل عمران : ۱۵۹].

یقیناً الله له توکل کوونکو سره مینه کوي.

۳۲ غښتیت

۶- د الله لپاره له یو بل سره ملاقات کول، محبت ساتل، خیرخواهي لټول، او زیارت کول

فضیلت: دغه بنده سره الله محبت کوي.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه د رسول الله ﷺ څخه روایت نقل

کوي: یوه سړی به بل کلی کې د خپل ورور د لیدو لپاره روان شو؛ نو الله پاک ورته پر لاره فرېشته مقرر کړې وه، کله چې هغه ځای ته ورسېد، فرېشته ترې وپوښتل: چېرته ځې؟ هغه وویل: په دغه کلي کز زما دالله لپاره ورور دی، د هغه ملاقات ته ځم. فرېشته ورته وویل: آیا کومه نیکی دې ورسره کړې چې د هغې بدله غواړې؟ هغه وویل: نه، یوازې زما ورسره د الله لپاره مینه ده. فرېشته ورته وویل: زه د الله له لورې تا ته استازی راغلی یم چې الله له تاسره هغسې مینه لري، لکه څنگه یې چې ته هغه شخص سره لري" رواه مسلم (۲۵۶۷).

❁ له عباد بن صامت رضي الله عنه څه روایت دی، وايي ما د رسول الله ﷺ څخه اوریدلې دي: چې الله فرمایلي دي: هغه کسان چې د الله لپاره یو بل سره مینه لري، زما د محبت حقدار دي، څوک چې زما لپاره یو بل ته نصیحت کوي، زما د محبت حقدار دي، او څوک چې زما لپاره د یو بل ملاقات کوي، زما د محبت حقدار دی". دا حدیث ابن حبان (۵۷۷) روایت کړی،

په غښت ممل

۳۳ غښت

۸- د الله لپاره يو بل سره اړيکه ساتل

فضيلت: دغه بنده سره الله محبت کوي.

دليل: له عبادۀ بن صامت رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: "زما د محبت حقدار هغه څوک دي، چې زما لپاره د يو بل سره اړيکه ساتي". [الحاکم: ۷۴۰۹]

په غښت ممل

۳۴ غښت

۹- د الله لپاره يو بل ته څه ورکول

فضيلت: دغه بنده سره الله محبت کوي.

دليل: له عبادۀ بن صامت رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: زما د محبت حقدار هغه څوک دي، چې زما لپاره يو بل ته څه (بخشش) کوي. [الحاکم: ۷۴۰۹]

په غښت ممل

۳۵ غښت

۱۰ - د انصارو سره محبت

فضيلت: دغه بنده سره الله محبت کوي.

دليل: له حارث بن زياد رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «هر څوک چې انصارو سره محبت وکړي، په هغه ورځ چې الله سره مخ شي، الله به د ده سره محبت وکړي»
[دا حديث ابن حبان (۷۲۷۳) ابن ماجه (۱۶۳) نسائي (۶۲۷۴) او أحمد (۱۵۷۸۰) روايت کړی، الباني صحيح بللی]

په غښت ممل

۳۶ غښت

۱۱ - د الله سره د ملاقات محبت

فضيلت: د دغه بنده د ملاقات سره د الله محبت.

دليل: له عباد بن صامت رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: «څوک چې د الله د ملاقات خوښوي، الله هم د هغه تن سره ملاقات خوښوي». [البخاري: ۶۵۰۷، مسلم: ۲۶۸۳]

په غښت ممل

۳۷ غښت

۱۲ - صله رحمي پالل

فضيلت: د الله اړيکه د دغه بنده سره.

دليل: له عائشې رضي الله عنها څخه روايت دی، وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: صله رحمي په عرش پورې اويزان ده، او وايي: چا چې زه وپالم، الله به هر خير ورته ورکړي، او چا چې زه پرې کړم، الله به يې د هر خير څخه پرې کړي» [مسلم: ۲۵۵۵]

په غنیمت عمل

۳۸ غنیمت

۱۳ - په سجده کې زیاتې دعاګانې ویل

فضیلت: د دعا د قبلیدو ځای دی.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه څه روایت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمایلي دي: «انسان خپله رب زیات نزدې د سجدې په حالت کې وي؛ نو

تاسې په دغه وخت کې ډېرې دعاګانې کوئ». [مسلم: ۴۸۲]

دریم فصل

د الله د فضل او مهربانۍ ثابتونکی غنیمتونه

(۲۱) غنیمتونه

۳۹ غښت

۱. د الله څخه ویره او تقوی

فضیلت: الله پرې خوشالیري.

دلیل: ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ [آل عمران: ۱۵]

د هغو کسانو لپاره چې پرهېزگاره دي، (هغه) د خپل رب په نیز باغونه دي چې د هغو له لاندې ولې بهېږي، چې په هغو کې به دوی تل ترتله وي او (د دوی لپاره) ښې پاکې ښځې دي او د الله له جانبې رضامندي (ده)

۴۰ غښت

۲. د خوراک او څښاک وروسته حمد ويل

فضیلت: الله پرې خوشالیري،

دلیل: د انس بن مالک رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: "الله پاک د هغه بنده څخه خوشالیري چې خوراک وکړي، او بیا د الله حمد ووايي، او بیا څښاک وکړي، او بیا د الله حمد ووايي".

رواه مسلم (۲۰۲۲)

۴۱ غښت

۳. مسواک

فضیلت: الله پرې خوشالیري،

دلیل: د عائشې رضي الله عنها روایت دی: رسول الله ﷺ فرمایلي دي: "مسواک خوږه پاکوي، او الله پرې خوشالیري".

رواه النسائي في الكبرى (۴) وابن ماجه (۳۴۴۹) وصححه ابن حبان والمنذري والنووي.

په غښت ممل

۴۲ غښت

۴. "رضينا بالله ربا، وبالإسلام ديننا، وبمحمد رسولا" سهار او ماښام ويل

فضيلت: په دې سره الله خپل بنده خوشالوی.

دليل: د ابو سلام رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمايلي دي: "څوک چې کله سهار او ماښام د 'رضينا بالله ربا، وبالإسلام

ديننا، وبمحمد رسولا' ووايي، دا يې حق دی چې الله به يې خوشاله کوي."

رواه أبو داود (۵۰۷۲) وصححه الأرنؤوط.

په غښت ممل

۴۳ غښت

۵. توبه

فضيلت: د توبې قبلیدل.

دليل: د ابو هريره رضي الله عنه روايت دی، رسول الله ﷺ فرمايلي

دي: "څوک چې د لمر د ډوبیدو (غروب) څخه مخکې توبه وکړي، الله

به يې توبه قبوله کړي." [مسلم: ۲۷۳۴]

په غښت ممل

۴۴ غښت

۶. د قرآن زده کول، او نورو ته يې ښودنه کول

فضيلت: په خلکو کې غوره شخص.

دليل: د عثمان رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمايلي دي: "په تاسو غوره هغه تن دی چې قرآن خپله زده کړي او بيا

يې نورو ته وزده کړي." [البخاري: ۵۰۲۷]

۴۵ غښت

۷. د هر لمانځه وروسته "سبحان الله، الحمد لله، الله اكبر" ۳۳ ځله ويل
فضيلت: نوی خیر او ثواب.

دلیل: د ابو هريره رضي الله عنه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: "آيا زه تاسو ته داسې يو څه خبر نه کړم، که عمل ورباندې وکړ، له تاسو مخکې تیر شوو خلکو اجر او ثواب به راگیر کړئ، او له تاسو وروسته خلک به تاسو راگیر نه کړی شي، تاسو به په ټولو کې غوره یاست، پرته له هغه چا چې د دې عمل په خیر عمل یې وکړ؟ د هر لمانځه وروسته، تسبیح، تحمید او تکبیر درې دیرش ځله داسې وایئ: سبحان الله، الحمد لله، الله اكبر، ترڅو هر یوول درې دیرش ځله پوره شي".

رواه البخاري (۸۴۳) ومسلم (۵۹۵)

۴۶ غښت

۸. روژه د وخته ماتول

فضيلت: نوی خیر ورکې دی.

دلیل: د سهل بن سعد رضي الله عنه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: "انسانان به تر هغه په خیر کې وي ترڅو چې روژه ماتې د وخته کوي".

رواه البخاري (۱۹۵۷) ومسلم (۱۰۹۸)

په غنیمت عمل

۴۷ غنیمت

۹. په پیغمبر ﷺ درود ویل

فضیلت: د دغې تن لپاره د الله له لورې لس ځله ستاینه.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله ﷺ

فرمایلي دي: "څوک چې پر ما یو ځل درود ووايي، الله به یې لس ځله

ستاینه وکړي".

رواه مسلم (۳۰۸)

په غنیمت عمل

۴۸ غنیمت

۱۰. په لومړي صف کې لمونځ کول

فضیلت: د الله له لورې د دغه انسان ستاینه

دلیل: له البراء بن عازب رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول

الله ﷺ فرمایلي دي: "بیشکه الله او ملائکې په لومړي صف کې د لمونځ

کوونکي ستاینه کوي".

رواه النسائي في الكبرى (۳/۶۴۵) وصححه الألباني.

په غنیمت عمل

۴۹ غنیمت

۱۱. د تریو حیواناتو ته اوبه ورکول

فضیلت: د الله له لورې بنده ته بشنه.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي

دي: "یو سړی په لارې سفر کاوه، چې زیات تږې شو، یو څاه یې ومونده،

ورښکته شو، اوبه یې وڅښلې کله چې له څاه څخه راپورته شو، یو سپي یې

ولید چې ژبه یې رابهر کړي، او د زیاتې تندي له امله لمدي خټې خورې، دې

سړي د ځان سره وویل: دا سپي د تندي له امله

هاغه حالت ته رسيدلى، كوم ته چې زه رسيدلى وم، خپله موزه يې د اوبو
 څخه راډکه کړه، سپې ته يې اوبه ورکړې، الله پاک يې دا عمل قبول کړ او
 بېنښه يې ورته وکړه".

رواه البخاري (۲۴۶۶) ومسلم (۲۲۴۴).

په غښت ممل

۵۰ غښت

۱۲. د الله د يادونې لپاه رايوځای کيدل

فضيلت: د ملائکو په مجلس کې ياديدل، او د سکينې نازلېدل.

دليل: د ابو هريره او ابو سعيد الخدري رضي الله عنهما څخه روايت
 دی، چې دواړه د پيغمبر صلی الله عليه وسلم مجلس ته حاضر شول،
 او دا حديث يې واوريد: "هيڅ ډله خلک د الله د يادونې لپاره نه
 رايوځای کيږي، مگر ملائکې ترې احاطه کوي، په رحمت کې يې
 پټوي، سکينه پرې نازلېږي، او الله يې د ملائکو په مجلس کې يادونه
 کوي". رواه مسلم (۲۷۰۰).

د ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلی الله
 عليه وسلم فرمايلي دي، الله پاک وايي: "زه د خپل بنده سره د هغه د
 گمان برابر معامله کوم، کله چې ما يادوی زه د هغه سره يم، کله په
 زړه کې مې يادوي، زه يې هم په خپل نفس کې يادوم، او که چيرته
 په يو مجلس کې مې يادوي، زه به يې له هغې غوره مجلس کې ياد
 کړم". رواه البخاري (۴۲۰۵) ومسلم (۲۶۷۵).

په غښت ممل

۵۱ غښت

۱۳. د الله ذکر کول

فضيلت: د ملائکو په مجلس کې به يې الله يادونه وکړي.

دليل: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾ [البقره: ۱۵۲]

نو تاسو ما يادوی زه به تاسو يادکړم

۵۲ غښت

۱۴. د خپل ځان سره د الله ذکر کول

فضيلت: الله به يې د خپل ځان سره ياد کړي.

دليل: د ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي، الله پاک وايي: "زه د خپل بنده سره د هغه د گمان برابر معامله کوم، کله چې ما يادوی زه د هغه سره يم، کله به زړه کې مې يادوي، زه يې هم په خپل نفس کې يادوم، او که چيرته په يو مجلس کې مې يادوي، زه به يې له هغې غوره مجلس کې ياد کړم".
رواه البخاري (۴۲۰۵) و مسلم (۲۶۷۵).

۵۳ غښت

۱۵. ضعف او کمزوري

فضيلت: په خپل قسم کې صادق پاتې کيدل.

دليل: د حارثه بن وهب الخزاعي رضي الله عنه څخه روايت دی، چې ما د رسول الله ﷺ څخه اړويدلي دي، چې وفرمايل: "آيا زه تاسې ته جنتيان درونه ښاييم؟ هر هغه څوک چې الله ته عاجزی کوي، خلک يې هم کمزوری او عاجز گڼي، خو که چيرته په الله قسم وکړي، الله يې په خپل قسم کې ريښتینی کوي".

رواه البخاري (۴۹۱۸) و مسلم (۲۸۵۳).

په غښت عمل

۵۴ غښت

۱۶. په مسجد کې د لمونځ کولو وروسته څخه پاتې لمونځ به کور کې کول

فضيلت: په کور کې د برکت سبب کيږي.

دليل: د جابر رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: "کله چې په مسجد کې لمونځ وکړئ، نو باقي لمونځ دې په کور کې کوي، ځکه په دغې لمونځ سره يې الله په کور کې برکت پيدا کوي".

رواه مسلم (۷۷۸).

په غښت عمل

۵۵ غښت

۱۷. د البقرې سورت تلاوت کول

فضيلت: برکت ترلاسه کيدل.

دليل: د ابو امامه الباهلي رضي الله عنه څخه روايت دی، چې وايي: ما د رسول الله ﷺ څخه اوريدلي دي: "د البقرې سورت تلاوت کوئ، ځکه چې د دې په تلاوت او په هغې باندې په عمل کوئ، برکت دی".

رواه مسلم (۸۰۲)

په غښت عمل

۵۶ غښت

۱۸. پيشلمی

فضيلت: برکت ترلاسه کيدل.

دليل: د انس بن مالک رضي الله عنه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: "پيشلمی وکړئ، ځکه چې پيشلمی کې برکت دی".

رواه البخاري (۱۹۲۳) و مسلم (۱۰۹۵).

۵۷ غښت

۱۹. بدي په ښکې له مينځه وړل

فضيلت: لويه خوشالي ده.

دليل: ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾ (٣٥) وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ [فصلت: ۳۴-۳۵].

او ښکې او بدي هيڅکله سره نه برابرېږي. ته په هغې طريقې سره جواب ورکوه چې تر ټولو ښه وي، نو ناڅاپه به هغه کس چې ستا په مينځ کې او د هغه په مينځ کې دښمني وي، داسې شي گويا کې هغه ستا ډېر مهربان دوست دی، او دا (خصلت) نه ورکول کېږي مگر هغو کسانو ته چې صبر کوي او دا نه ورکول کېږي مگر د ډېرې لويې برخې والا ته.

۵۸ غښت

۲۰. د جمعې په ورځ د الکېف سورت تلاوت کول

فضيلت: تر يوې اونۍ پورې به د نور څخه برخمن وي، د لوستونکي او بيت العتيق ترمينځ فضا به په نور ډکه وي.

دليل: د ابو سعيد الخدري رضي الله عنه روايت دی: رسول الله ﷺ فرمايلي دي: "څوک چې د جمعې په ورځ الکېف سورت تلاوت کړي، د هغه لپاره له يوه جمعې څخه بلې جمعې پورې به نور وي".
رواه الحاكم (۳۴۱۲) وصححه السيوطي والألباني.

د ابو سعيد الخدري رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله
صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي: "څوک چې د جمعې په ورځ د الکهف
سورت وټولي، د لوستونکي نيولې تر بيت العتيق پورې فضا به له رڼا
څخه ډکه کړي".

رواه البيهقي في السنن الكبرى (٦٠٧٨) وصححه الألباني.

په غنیمت عمل

۵۹ غنیمت

۲۱. د څښاک پر مهال درې ځله سا اخیستل

فضیلت: په څښاک کې برکت.

دلیل: د انس رضي الله عنه څخه روايت چې فرمايي: «رسول الله ﷺ
به په څښاک کې درې ځله سا اخیستله او ویل به یې: دا ښه مړونکې،
صحي او ښه کار دی».

رواه مسلم (۲۰۲۸)

دوهم باب
هغه گټور غنیمتونه چې د دنیا او آخرت ستونږې
او تکلیفونه له مینځه وړي

۹۱ غنیمتونه

دا باب درې فصلونه لري:

لومړی فصل: هغه غنیمتونه کوم څه چې دین ته زیان رسوي؛

له منځه وړي (۵۳)

دویم فصل: هغه غنیمتونه چې تر مړینې وورسته مو د

تکلیفونو څخه ژغوري (۱۷)

درېم فصل: هغه غنیمتونه چې په دنیا کې مکروه کارونه له

مینځه وړي (۲۱)

لومړۍ فصل

هغه غنیمتونه چې دین ته زیان رسونه له منځه وړي

(۵۳ غنیمتونه)

٦٠ غښت

١- د "سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ" ويل، سل ځله

فضيلت: د هرې گناه بښل، او د زرو (١٠٠٠) گناهونو معافي.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمايلي دي: څوک چې «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ» د ورځې په اړدو کې سل

ځله ووايي، گناهونه به ور وبښل شي، که څه هم د سمندر د څگ په

اندازه ډېرې وي " [البخاري: ٦٤٢٤، مسلم: ٢٦٩١]

له سعد بن أبي وقاص رضي الله عنه څخه روايت دی، چې وايي: موږ د

رسول الله ﷺ په حضور کې ناست وو، هغه وفرمايل: آيا تاسې کې

څوک له دې عاجز دی چې هره ورځ دې زر نیکۍ ترلاسه کړي؟ ... سل

ځله دې تسبیح ووايي، نو زر نیکۍ به ورته ولیکل شي، يا زر گناهونه

به ترې وبښل شي " [مسلم: ٢٩٩٨]

٦١ غښت

٢- اودس، او د سختۍ پر وخت پوره او بشپړ اودس کول

فضيلت: د ټولو گناهونو بښنه، او له گناهونو څخه پاکېدل.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمايلي دي: کله چې يو مسلمان يا مؤمن بنده اودس کوي او خپل مخ

ووينځي، نو له مخه سره هغه ټول گناهونه وځي چې په سترگو يې

لیدلي وي د اوبو سره يا د اوبو د وروستي څاڅکي سره، بيا چې لاسونه

ووينځي، له دواړو لاسونو سره هغه گناهونه هم وځي چې لاسونه

کړي وي د اوبو سره يا د اوبو د وروستي څاڅکي سره، بيا چې پښې

ووينځي، د پښو سره هغه گناهونه هم وځي چې په پښو ورغلي وي د

اوبو سره يا د اوبو د وروستي څاڅکي سره، تر دې چې له گناهونو پاک

وځي. [مسلم: ٢٤٤]

له عثمان بن عفان رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: "څوک چې په ښه ډول اودس وکړي، نو گناهونه به یې د بدن له هرې برخې ووځي، تر دې چې د نوکونو لاندې ځایونو څخه به هم ووځي" [مسلم: ۲۴۵]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: ایا زه تاسو ته داسې عمل در وښایم، چې الله پرې گناهونه ښي او درجې لوړه وي؟ صحابه وویل: هو، ای د الله رسول! نو رسول الله ﷺ وفرمایل: د سختیو په وخت کې بشپړ د اودس کول. [مسلم: ۲۵۱]

په غنیمت عمل

۶۲ غنیمت

۳ - هغه حج چې بې ادبي او فسق ورکې ونه شي

فضيلت: د ټولو گناهونو ښښنه.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې وايي ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل چې ويل يې: څوک چې د الله لپاره حج وکړي، بې ادبي او گناه ونه کړي؛ نو داسې پاک به راگرځي لکه په هغه ورځ چې له مور زېږيدلی وي. [البخاري: ۱۵۲۱، مسلم: ۱۳۵۰]

په غنیمت عمل

۶۳ غنیمت

۴ - مسجد اقصی ته د لمونځ لپاره تلل

فضيلت: د ټولو گناهونو ښښنه.

دليل: له عبدالله بن عمرو رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: کله چې سليمان بن داود عليهما السلام د بيت المقدس د ودانولو څخه فارغ شو، نو له الله يې درې غوښتنې وکړې:

داسې پريکړه او قضاوت رانصيب کړه، چې ستا د پريکړې سره برابر وي، داسې سلطنت راکړه چې له هغې وروسته يې هېچا ته ور نه کړل شي، او دا چې څوک دې مسجد ته د لمانځه په نيت راشي، ټول گناهونه يې وبښه، داسې پاک دې بېرته لاړ شي لکه هغه ورځ چې مور زېږولى وي. رسول الله ﷺ وفرمايل: د دې درېو غوښتنو څخه دوه خو الله ورکړي، او هيله لرم چې دريمه هم ور ته ورکړل شوې وي.

[النسائي: ۷۷۴، ابن ماجه: ۱۱۰۸]

په غنيمت عمل

۶۴ غنيمت

۵- د قرباني د څاروي څخه ليدنه

فضيلت: د ټولو گناهونو بښنه.

دليل: عمران بن حصين رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: اى فاطمې! پاڅه او خپله قرباني وگوره، ځکه د هغې د لومړني څاڅي وينې سره، الله ستا ټول گناهونه بښي.

دا حديث بيهقي په السنن الكبرى (۱۰۳۳۶) کې روايت کړی، او سيوطي دا حديث حسن بللی

په غنيمت عمل

۶۵ غنيمت

۶- د الله په لاره کې شهادت

فضيلت: له پور (قرض) پرته د ټولو گناهونو بښنه

دليل: عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: شهيد ته به د هرې گناه بښنه وشي، خو پور به ورته نه بښل کېږي. [مسلم: ۱۸۸۶]

٦٦ غښت

٧ - بشپړ اودس کول، بيا په توجه سره دوه رکعت له مونځ ادا کول او بيا د الله څخه بښنه غوښتل

فضيلت: د تېر شوي گناهونه ورسره بښل کېږي.

دليل: عثمان بن عفان رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې زما د اودس په شان اودس وکړي، بيا دوه رکعت له مونځ وکړي، داسې چې د مونځ څخه بيرونه فکر پکې ونه کړي، ټول تير گناهونه به ورته وبښل شي.

[البخاري: ١٥٩، مسلم: ٢٢٦]

ابوبکر رضي الله عنه وايي: ما له رسول الله ﷺ څخه واورېدل: هيڅ بنده داسې نه وي چې گناه وکړي، بيا ښه اودس وکړي، دوه رکعت له مونځ وکړي، او له الله څخه بښنه وغواړي، مگر الله به حتماً ورته بښنه وکړي.

دا حديث ابو داود (١٥٢١)، او ترمذي (٤٠٦)، او نسائي په الکبرى (١٠١٧٥) کې روايت کوي، او الباني ورته صحيح ويلي

٦٧ غښت

٨ - په رمضان کې د ايمان او ثواب له امله قيام کول

فضيلت: تېر گناهونه به يې وبښل شي.

دليل: ابو هريره رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: "څوک چې د ايمان او ثواب په نيت سره د رمضان په مياشت کې قيام وکړي (يعني تراويح يا شپه عبادت وکړي)، نو د هغه ټول پخواني گناهونه به وبښل شي". رواه البخاري (١٩٠١)

۶۸ غنیمت

۹- په لیلة القدر قیام د ایمان او ثواب نیت سره

فضیلت: د تېر وخت گناهونه بېنل کېږي.

دلیل: ابو هریره رضي الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **څوک چې د ایمان او ثواب په نیت سره د لیلة القدر شپه عبادت وکړي، نو د هغه ټول پخواني گناهونه به ورته وېنل شي.** رواه البخاري (۱۹۰۱) و مسلم (۷۶۰)

۶۹ غنیمت

۱۰- د امام له آمین سره د ملایکو د آمین موافقت

فضیلت: تېر گناهونه به یې وېنل شي.

دلیل: ابو هريرة رضي الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **کله چې امام آمین ووايي، نو تاسو هم آمین ووايست، ځکه که د چا آمین د ملایکو له آمین سره موافق شي، نو د هغه پخواني گناهونه به وېنل شي.** رواه البخاري (۷۸۰) و مسلم (۴۱۰)

۷۰ غښت

۱۱ - (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ويل

فضيلت: ډېر گناهونه به يې وبښل شي.

دليل: عبدالله بن عمرو رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د ځمکې پر مخ که چا دا وويل: **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ**، مگر دا چې گناهونه به يې وبښل شي، که څه هم د سمندر د زگ په اندازه وي. رواه الترمذي (۳۴۶۰)، والنسائي (۹۸۷۳)، وأحمد (۶۵۵۴)، وصححه أحمد شاكر.

۷۱ غښت

۱۲ - د هر لمونځ نه وروسته ۳۳ ځله سبحان الله، ۳۳ ځله الحمد لله، ۳۳ ځله الله اکبر، ويل او د سلو د پوره کولو لپاره دا ورسره ويل: **(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)** فضيلت: ډېر گناهونه به يې وبښل شي.

دليل: ابوهريره رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د هر ثلثه وروسته درې دیرش ځل سبحان الله، درې دیرش ځل الحمد لله، درې دیرش ځل الله اکبر ووايي، دا کېږي نهه نوی کیږي، او بیا دا وينا وایي: **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**، نو گناهونه به يې وبښل شي، که څه هم د سمندر د زگ په شان ډېر وي. رواه مسلم (۵۹۷)

۱۳ - له کوره څخه د بشپړ اودس سره جومات ته د فرض لمونځ لپاره تگ فضیلت: گناهونه به یې وېشل شي.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: زه تاسې ته داسې عمل ونه ښاييم چې الله مو پرې گناهونه وښيي او درجې مو لوړې کړي؟ صحابو ويل: هو، يا رسول الله! هغه وفرمايل: د سختيو په وخت کې پوره اودس کول، او جوماتونو ته ډېر قدمونه اخيستل.

[مسلم ۲۵۱]

- عثمان بن عفان رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: «څوک چې پوره اودس وکړي، بيا د فرض لمانځه لپاره جومات ته لاړ شي او جماعت سره یې ادا کړي، نو الله به یې گناهونه وښيي.

[مسلم ۲۳۲]

- ابوهريره رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې ښه اودس وکړي، او مسجد ته يوازې د لمونځ لپاره راشي، نو په هر قدم به یې يوه گناه ور وښيي يا يوه درجه به یې لوړه شي.

[البخاري ۲۱۱۹، مسلم ۶۴۹]

- ابوهريره رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې په خپل کور کې اودس وکړي، او د الله له کورونو نه يو ته د فرض لمونځ لپاره روان شي، نو په هر قدم به یې يوه گناه له منځه لاړه شي، او په بل قدم به یې يوه درجه لوړه شي.

[مسلم ۶۶۶]

۷۳ غنیمت

۱۴ - د یو لمونځ نه وروسته تر بل لمونځه پورې انتظار کول

فضیلت: گناهونه به یې وښل شي.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: زه تاسې ته داسې څه وښاييم چې گناهونه مو له منځه وړي او درجې مو لوړوي؟» صحابو وويل: هو، يا رسول الله! هغه ورته وفرمايل: د سختيو په وخت پوره اودس کول، جومات ته ډېر قدمونه اخستل، او د یو لمونځ وروسته د بل لمونځ پورې انتظار کول، دا رباط دی، دا رباط دی (د تل پاتې خير سبب دی). [مسلم ۲۵۱]

۷۴ غنیمت

۱۵ - د شپې لمونځ کول

فضیلت: گناهونه به یې وښل شي.

دلیل: معاذ بن جبل رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: صدقه گناه داسې له منځه وړي لکه څنگه چې اوبه اور له منځه وړي، او د شپې لمونځ هم (گناه له منځه وړي).

[دا حدیث نسائي په الکبری (۱۱۳۳۰)، ترمذي (۲۶۱۶)، احمد

(۲۴۴۳۹) روایت کړي دی، ابن القيم او البانی صحیح بللی]

۷۵ غنیمت

۱۶ - د تکلیف او خوشالی پر مهال صدقه ورکول

فضیلت: گناهونه به یې وبښل شي.

دلیل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ [آل عمران: ۱۳۳-۱۳۴]

او تاسو له یو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانب ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگۍ کې.

معاذ بن جبل رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: صدقه گناه داسې له مینځه وړي، لکه څنگه چې اوبه اور له مینځه وړي.

[دا حدیث نسائي په الکبری (۱۱۳۳۰)، ترمذي (۲۶۱۶)، أحمد (۲۲۴۳۹)،

روایت کړی، ابن القیم او الباني صحیح بللی]

۷۶ غنیمت

۱۷ - د حج او عمرې تکرار

فضیلت: گناهونه به یې وبښل شي.

دلیل: عبدالله بن مسعود رضي الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: حج او عمره بار بار ترسره کړئ، ځکه دا دواړه فقر او گناهونه له منځه وړي، لکه څنگه چې د اور بتۍ له اوسپنې، سرو او سپینو زرو نه چټلي لري کوي.

[دا حدیث احمد (۳۷۴۳)، ترمذي (۸۱۰)، نسائي (۳۵۹۷) روایت کړی، احمد

شاکر صحیح بللی]

۷۷ غنیمت

۱۸ - د الله په لار کې جهاد کول

فضیلت : د گناهونو بېښنه

دلیل : ابو هريره رضی الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمایل : **د الله په لار کې د یو کس ودرېدل، له دې غوره دي چې شپېته کاله لټونځ بې له جهاده وکړي، آيا نه خوښوی چې الله مو گناهونه وېښي.** رواه أحمد (۱۰۸۷۹) وصححه الألباني.

۷۸ غنیمت

۱۹ - د الله تعالی پر وړاندې ریښتیني توبه

فضیلت : د گناهونو بېښنه

دلیل : **﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمُ سَيِّئَاتِكُمْ﴾** [التحريم: ۸]
اې هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! **تاسو الله ته توبه وباسئ**
خالصه ریښتیني توبه، امېد دی چې ستاسو رب به له تاسو نه ستاسو
گناهونه ورژوي.

۲۰ - د الله څخه ویره او تقوی

فضیلت: د گناهونو بښنه.

دلیل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [آل عمران: ۱۳۳]

او تاسو له یو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له **جانبه ده** او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ [الأنفال: ۲۹]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! **که چېرې تاسو له الله نه ووېرېږئ**، هغه به تاسو لپاره فرقان (د حق او باطل په مینځ کې فرق کوونکی) مقرر کړي **او له تاسو نه به ستاسو گناهونه ختم کړي** او تاسو ته به بخښنه وکړي او الله د ډېر لوی فضل والا دی.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ [الأحزاب: ۷۰-۷۱]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! **تاسو له الله نه ووېرېږئ** او خبره کوئ ډېره سمه (درسته) خبره، هغه به تاسو ته ستاسو عملونه درست (او صالح) کړي **او تاسو ته به ستاسو گناهونه وبخښي.**

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي رُوعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ [محمد: ١٥]

د هغه جنت حال (او صفت) چې پر هېزگارانو ته يې وعده ورکړې شوې ده، په هغو کې د داسې اوبو ولې دي چې خرابېدونکې نه دي او د داسې شیدو (پیو) ولې دي چې خوند (او مزه) به يې تغیر نه مومي (نه خرابېږي) او د داسې شرابو ولې دي چې څښونکو ته مزه ورکوونکي وي او د صفا کړی شویو شاتو ولې دي او د دوی لپاره په دغو (جنتونو) کې هر قسمه مېوې دي او د خپل رب له جانبېه مغفرت دی.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [الحديد: ٢٨]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! تاسو له الله نه ووېرېږئ او د هغه په رسول ایمان راوړئ هغه (الله) به تاسو ته له خپل رحمت نه دوه حصې درکړي او تاسو لپاره به رڼا پیدا کړي چې تاسو به له هغې سره (په پل صراط) ځئ او تاسو به وبخښي او الله ډېر بخښونکی، بې حده رحم کوونکی دی.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا﴾ [الطلاق: ٥]
او هغه څوک چې له الله نه ووېرېږي، هغه به له ده نه د ده گناهونه لرې کړي او د ده لپاره به اجر ډېر لوی کړي

۲۱ - استغفار، او دا دعا ويل «أستغفر الله الذي لا إله إلا هو الحي القيوم وأتوب إليه»، او به گناه دوام نه کول

فضيلت : د گناهونو بښنه

دليل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَبِيمِ وَالْغِيظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ [آل عمران: ۱۳۳-۱۳۵]

او تاسو له يو بل نه تلوار کوي هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگۍ کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي او خلقو ته معافي کوونکي وي او الله نېکي کوونکي خوښوي، او هغه کسان چې کله څه فاحش کار وکړي، يا په خپلو ځانونو (بل) ظلم وکړي (نو) الله ياد کړي، (او) ورپسې د خپلو گناهونو لپاره بخښنه وغواړي، او بل څوک دی چې گناهونه وبخښي غير له الله نه؟ او څه چې دوی کړي وي په هغې اصرار (کلکوالی) و نه کړي، په دې حال کې چې دوی پوهېږي.

ابو هريره رضی الله عنه روايت کوي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: قسم په هغه ذات چې زما ځان يې په واک کې دی، که تاسې گناه نه کولای، نو الله به مو له منځه وړي، او داسې خلک به راوړي چې گناه به کوي، استغفار به غواړي، او الله به يې بښي. رواه مسلم ۲۷۴۹

يسار بن زيد رضی الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې دا دعا وکړي: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، نو الله به يې وبښي، که څه هم له جنگه يې تېښه کړي وي

[دا حديث أبو داود ۱۵۱۷، الترمذي ۳۵۷۷، روايت کړی دی، او البانی صحيح

به غنیمت عمل

۸۱ غنیمت

۲۲- د هر ډول مصیبتونو پر وړاندې صبر کول

فضیلت : د گناهونو بښنه.

دلیل: له ابوسعید خدری او ابوهریره رضی الله عنهما څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: مسلمان ته چې کومه ستړیا، ناروغي، غم، خپګان، ضرر یا د زړه تنګوالی ورپېښ شي آن تر دې چې که یوازې یو خاردار شی یې بدن وځوري نو الله به یې د دې له امله گناهونه وېښي. رواه البخاري (۵۶۴۱)

به غنیمت عمل

۸۲ غنیمت

۲۳- د بد عمل وروسته نېک عمل کول

فضیلت : د گناهونو بښنه.

دلیل: ﴿إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ﴾ [هود: ۱۱۴]

بېشکه نېکۍ بدۍ ترې کوي

له ابو ذر رضی الله عنه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د بد عمل وروسته نېک عمل وکړه، نو هغه به یې له منځه یوسي. رواه أحمد (۲۱۷۵۰)، والترمذي (۱۹۸۷) وصححه ابن العربي والسفارييني.

په غنیمت عمل

۸۳ غنیمت

۲۴ - له لویو گناهونو ډډه کول

فضیلت : د گناهونو بښنه.

دلیل : ﴿إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَايَرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا﴾ [النساء: ۳۱]

که چېرې تاسو له هغو غټو گناهونو نه ځان وساتئ، چې تاسو ترې منع کولی شئ (، نو) مونږ به له تاسو نه ستاسو (واړه) گناهونه لرې کړو او ډېر د عزت ځای ته به مو داخل کړو

په غنیمت عمل

۸۴ غنیمت

۲۵ - ټول دعاوې پر نبی ﷺ درود ویلو ته ځانگړې کول

فضیلت : د گناهونو بښنه.

دلیل: ابی بن کعب رضی الله عنه وپوښتل: که زه ټول وخت درود درباندي ووايم؟ رسول الله ﷺ ورته وفرمايل: ستا ټولې اندېښنې به له منځه ولاړې شي او گناهونه به دې وېشل شي. رواه الترمذي (۲۴۵۷) وقال: حسن صحيح

په غنیمت عمل

۸۵ غنیمت

۲۶ - د الملك سورت تلاوت کول

فضیلت: د گناهونو بښنه.

دلیل: له ابوهريره رضی الله عنه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: «په قرآن کې یوه سوره دی چې دېرش آیتونه لري، دا به د خپل لوستونکي لپاره شفاعت وکړي، تر هغې چې بښنه ورته وشي: ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ﴾. رواه ابن ماجه (۲۸۹۹)

۸۶ غنیمت

۲۶- په شریکه د الله د یاد لپاره راجمع کیدل

فضیلت: د گناهونو بښنه.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د الله ځانگړي ملائکې دي چې د ذکر مجلسونه لټوي، کله چې د الله يادوونکي خلک پيدا کړي، نو وايي: خپل حاجت ته راشئ! بيا وايي: دغه د مخکې څخه نيولې تر اسمانه په خپلو وزرو کې راپټ کړي، بيا ترې الله وپوښتي، حال دا چې هغه د دوی په حال خبر وي: زما بندگان څه وايي؟ ملائک ورته ووايي: ستا تسبيح، تکبير، تحميد او تمجيد وايي، الله ملائکو ته ووايي: زه تاسو شاهد نيسم چې ما هغوی وبخښل.

رواه البخاري (۶۴۰۸)، ومسلم (۲۶۸۹)

۸۷ غنیمت

۲۸- د شپې په وروستي درېمه برخه کې استغفار کول

فضیلت: د گناهونو بښنه.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه روايت کوي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: زموږ رب هره شپه د دنيا آسمان ته راكوزېږي، کله چې د شپې درېمه برخه پاتې شي، او وايي: څوک له ما دعا کوي چې قبوله يې کړم، څوک له ما بښنه غواړي چې بښنه ورته وکړم. رواه البخاري (۷۴۹۴)، ومسلم (۷۵۸).

۸۸ غنیمت

۲۹- لیدو پر مهال مصافحه کول

فضیلت: د گناهونو بښنه.

دلیل: براء بن عازب رضي الله عنه روايت کوي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: کله چې دوه مسلمانان سره وويني او مصافحه وکړي، نو تر جلا کېدو مخکې به يې گناهونه وېشل شي. رواه الترمذي (۲۷۲۷)

به غنیمت عمل

۸۹ غنیمت

۳۰ - د اذان نه وروسته (أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأن محمدا عبده ورسوله، رضيت بالله ربا، وبمحمد رسولا، وبالإسلام ديناً) دعا ويل فضيلت: د گناهونو بښنه.

دليل: له أبو سعيد الخدري رضي الله عنه خخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: خوک چې د مؤذن له اذان وروسته دا دعا ووايي، (أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأن محمدا عبده ورسوله، رضيت بالله ربا، وبمحمد رسولا، وبالإسلام ديناً) گناهونه به يې وېښل شي. [مسلم: ۳۸۶]

به غنیمت عمل

۹۰ غنیمت

۳۱ - د لارې څخه ضرر رسوونکی شي لري کول

فضيلت: د گناهونو بښنه.

دليل: له أبو هريره رضي الله عنه خخه روايت دی، چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: يو سړی پر لار روان و، يوه خارداره څانگه يې لري کړه، الله له ته يې دغه عمل خوښ شو، گناهونه يې ورته وېښل. [البخاري: ۶۵۲، ومسلم: ۱۹۱۴]

به غنیمت عمل

۹۱ او ۹۲ غنیمتونه

۳۲ او ۳۳ - د غصې زغمل او خلکو ته بښنه کول

فضيلت: د گناهونو بښنه.

دليل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ (۳۲) الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ﴿۳۳﴾ [آل عمران: ۱۳۳ - ۱۳۴]

او تاسو له يو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرېهېزگارانو لپاره تيار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگۍ کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي او خلقو ته معافي کوونکي وي.

په غښت عمل

۹۳ غښت

۳۴ - اذان ويل

فضيلت: د گناهونو بښنه.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: مؤذن ته به د خپل آواز د رسيدو په اندازه بښنه کيږي. [دا حديث نسائي په الکبری ۱۶۲۱ کې، او امام أحمد ۷۷۲۶، او أبو داود ۵۱۵ روايت کړی دی، او البانی صحيح بللی]

په غښت عمل

۹۴ غښت

۳۵ - ترو حیواناتو ته اوبه ورکول

فضيلت: د گناهونو بښنه.

دليل: ابوهريره رضي الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: يو سړی په لاره تېری شو، يوه يې ومونده، وربښکته شو، اوبه يې ترې وڅښلې، کله چې بيرته راپورته شو، يو سپی يې وليد چې ژبه يې تندې رابهر کړې، او لدې ختې خوري، دې سړي وويل: څنگه چې زه تېری وم، دا هم داسې تېری دی، شاه ته وربښکته شو، خپله موزه يې له اوبو راډکه کړه، سپی ته يې اوبه ورکړې، الله پاک يې دا عمل قبول کړ، بښنه يې ورته وکړه. [البخاري: ۲۴۶۶، مسلم: ۲۲۴۴].

په غنیمت عمل

۹۵ غنیمت

۳۶- د مري له ماله څخه صدقه ورکول

فضيلت : د گناهونو بښنه.

دليل : له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې يو سړی رسول الله ﷺ ته وويل: زما پلار وفات شوي، مال يې پرېښی خو وصيت يې نه دی کړی، که زه د دغه مال نه صدقه ورکړم، ترڅو گناهونه يې وېښل شي؟ رسول الله ﷺ وفرمايل: هو. [مسلم: ۱۶۳۰]

په غنیمت عمل

۹۶ غنیمت

۳۷- د نادار سره زغم کول او د تاوان پر وخت نرمۍ ښودل

فضيلت : د گناهونو بښنه

دليل : له حذيفه رضي الله عنه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: يوه سړی وفات شو او جنت ته داخل شو. ورته وويل شول: تا څه عمل کوو؟ هغه وويل: ما به خلکو سره سوداگري کوڼه، نادار ته به مې مهلت ورکاوه، او په پيسو کې به مې آسانتيا کوڼه، نو الله ورته بښنه وکړه. [البخاري: ۲۳۹۱، مسلم: ۱۵۶۰]

په غنیمت عمل

۹۷ غنیمت

۳۸- د کعبې شريفې طواف

فضيلت : د گناهونو بښنه

دليل: له ابن عمر رضي الله عنهما روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د کعبې څخه اوه طوافه وکړي، نو هر گام چې پورته يا ښکته کوي، الله پرې يو گناه وبخښي، يو ښکې ورته ليکي، او درجه يې لوړوي. [دا حديث ابن حبان ۳۶۹۷ کې، او الترمذي (۹۵۹) روايت کړی دی، او البانی صحيح بللی]

په غښت عمل

۹۸ غښتونه

۳۹ - د یماني او حجر اسود رکنونو لمس کول

فضیلت: د گناهونو بښنه

دلیل: له ابن عمر رضی الله عنهما نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د دغو دوو رکنونو مسح کول د گناهونو کفار ه ده. [دا حدیث حاکم په المستدرک (۱۸۰۵) کې، او ترمذی (۹۵۹) روایت کړی دی، او البانی صحیح بللی]

په غښت عمل

۹۹ غښتونه

۴۰ - الله ته سجده کول

فضیلت: د گناهونو بښنه

دلیل: له ثوبان رضی الله عنه نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: زیاتې سجدې کوه، ځکه هر ځل چې ته الله ته سجده کوي، الله ستا یوه درجه لوړوي او یوه گناه درنه ختموي. [مسلم: ۴۸۸]

په غښت عمل

۱۰۰ غښتونه

۴۱ - د بازار ته د داخلېدو په وخت کې (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو حي لا يموت بيده الخير وهو على كل شيء قدير) دعا ويل

فضیلت: د یو میلیون گناهونو محوه کوي.

دلیل: له عمر بن الخطاب رضي الله عنه نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **خوک چې بازار ته ننوځي او دا دعا ووايي، (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو حي لا يموت بيده الخير وهو على كل شيء قدير) الله به ورته یو میلیون نېکی لیکي، یو میلیون گناهونه به ورته بښي، او جنت کې به ورته یو کور جوړوي.** [دا حدیث حاکم په المستدرک (۱۹۸۰) کې، او ترمذي (۳۴۲۸) روایت کړی دی، او الباني حسن بللي]

په غښت عمل

۱۰۱ غښت

۴۲- د عرفې د ورځې روژه

فضیلت: د تېر کال او راتلونکي کال د گناهونو بښنه.

دلیل: له ابوقتاده انصاري رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ د عرفې د ورځې د روژې په اړه وپوښتل شو، نو ویې فرمایل: **په دې سره د تېر او راتلونکي کال گناهونه بشل کیږي.** [مسلم: ۱۱۶۲].

په غښت عمل

۱۰۲ غښت

۴۲- د عاشورې د ورځې روژه نیول

فضیلت: د تېر کال د گناهونو بښنه.

دلیل: له ابوقتاده رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **زه د الله څخه دا امید لرم چې د عاشورې ورځې په روژې سره به د تیر کال گناهونه وېښي.** [مسلم: ۱۱۶۲].

۱۰۳ غښت

۴۴ - له عمرې تر بلې عمرې پورې سفر

فضيلت: د دواړو عمرې ترمنځ د شوو گناهونو بښنه.

دليل: له ابوهريره رضي الله عنه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **له يوې عمرې تر بلې پورې عمره د منځگړيو گناهونو كفاره ده.** [البخاري: ۱۷۷۳، مسلم: ۱۳۴۹].

۱۰۴ غښت

۴۵ - ۱۰۰ ځله د (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) ذکر ويل

فضيلت: ۱۰۰ گناهونه محوه کوي، او له شيطان څخه ساتنه ده.

دليل: له ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **څوک چې (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) دا ذکر ۱۰۰ ځله ووايي، د لسو غلامانو د آزادولو ثواب به ترلاسه کړي، ۱۰۰ بښگنې به ورته وليکل شي، ۱۰۰ بدې به ترې محوه کړي شي، او په همدغه ورځ به تر شپې پورې له شيطانه خوندي وي.** [البخاري: ۲۳۹۳، مسلم: ۲۶۹۱]

۱۰۵ غنیمت

۴۶ - د سهار د لمانځه وروسته، د تشهد په څیر د ناستې په ډول د خبرو مخکې (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت بيده الخير وهو على كل شيء قدير) ۱۰ ځله ويلو فضيلت

فضيلت: لس گناهونه به يې محوه شي، له شرک پرته به له نورو گناهونو او شيطان څخه خوندي وي.

دليل: له ابوذر رضي الله عنه روايت دی چې نبي ﷺ وفرمايل: څوک چې د سهار د لمانځه وروسته د تشهد په حالت ناست وي، او له خبرو مخکې (لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت بيده الخير وهو على كل شيء قدير) لس ځله دا ذکر ووايي، نو د هرې وينا په بدل کې به الله ورته يوه نيکي وليکي، يوه گناه به يې وبښي، يوه درجه به يې لوړوي، په همدغه ورځ به له هر مصيبت او شيطان څخه خوندي وي، او په دغه ورځ به له شرک پرته گناهونو څخه وژغورل شي. [دا حديث ترمذي (۳۴۷۳) او نسائي په الکبری (۹۸۷۸) کې روايت کړی، او الباني حسن بللي]

۱۰۶ غنیمت

۴۷ - له مجلسه د پاڅېدو پر مهال (سبحانك اللهم وبحمدك، اشهد أن لا إله إلا أنت، أستغفرك وأتوبك إليك) ويل

فضيلت: په مجلس کې د شوې لغوې بښل.

دليل: له ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی چې نبي ﷺ وفرمايل: څوک چې په داسې يو مجلس کې کيناست چې هلته خبرې ډيرې وې، د دغې مجلس څخه د پاڅيدو د مخه (سبحانك اللهم وبحمدك، اشهد أن لا إله إلا أنت، أستغفرك وأتوب إليك) دعا ووايي، هغه ته به د دغه مجلس گناهونه وبښل شي. [دا حديث ترمذي (۳۴۳۳) او نسائي په الکبری (۱۰۱۵۷) کې، او أحمد (۱۰۵۵۹) روايت کړی دی، ابن العربي او الباني صحيح بللي]

په غنیمت عمل

۱۰۷ غنیمت

۴۸ - پر الله توکل کول

فضیلت: له شیطاني تسلطه خوندي کېدل.

دلیل: ﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾
[النحل: ۹۹]

بېشکه دا، نشته ده ته هېڅ غلبه په هغو کسانو باندې چې ایمان یې راوړی دی او چې خاص په خپل رب باندې هغوی توکل کوي.

په غنیمت عمل

۱۰۸ غنیمت

۴۹ - د خوب پر مهال د آية الكرسي تلاوت

فضیلت: شیطان به تر سهاره نه ورنژدې کېږي.

دلیل: له ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی، چې نبی ﷺ وفرمایل:
کله چې د خپل خوب ځای ته ولاړ شې، آية الكرسي وئولې، نو الله به دې حفاظت وکړي، او شیطان به نه درنژدې کېږي تر هغې چې سهار شي. [البخاري: ۳۲۷۵]

۱۰۹ غنیمت

۵۰- د جماع کولو پر وخت (بسم الله اللهم جنبنا الشيطان وجنب الشيطان ما رزقتنا) دعا ویل

فضیلت: بچیان به یې له شیطاننه خوندي وي.

دلیل: له ابن عباس رضي الله عنهما روایت دی چې نبي ﷺ وفرمایل:

که څوک د جماع لپاره خپل اهل ته راشي، بیا ووايي: (بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا)، که د دغې جماع څخه الله دې ته د بچی پیدائښت لیکلی وي، نو شیطان به هېڅ زیان ورته ونه رسوي.

[البخاري: ۶۳۸۸، مسلم: ۱۴۳۴]

۱۱۰ او ۱۱۱ غنیمتونه

۵۱- د یتیم سر مسح کول

۵۲- مسکین ته خواړه ورکول

فضیلت: زړه ته نرموالی راوړي، او سختي یې له مینځه وړي.

دلیل: له ابوهریره رضي الله عنه روایت دی چې یو سړی نبي ﷺ ته د زړه سختوالي شکایت وکړ، نو هغه ورته وفرمایل: د

یتیم پر سر لاس کش کړه او مسکین ته خواړه ورکړه.

[دا حدیث أحمد (۹۱۴۰) روایت کړی، منذري او الباني وايي:

راویان یې د بخاری دي.

۵۳ - د شپې لمونځ کې لس آیتونه تلاوت کول

فضیلت: له غافلانو څخه به نه لیکل کېږي.

دلیل: له عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما څخه روایت دی

چې رسول الله ﷺ وفرمایيل: څوک چې لس آیتونه د شپې

لمونځ (تهجد) کې وټولي، دغه تن به له غافلانو نه حسابېږي.

[أبو داود: ۱۳۹۸]

دويم فصل
هغه غنيمتونه چې تر مرگ وروسته ناخوښي پاكوي
(١٧ غنيمتونه)

۱۱۳ غنیمت

۱- د الله څخه ویریدل او خپل ځان اصلاح کول

فضیلت: د اور څخه بچاو، د ویرې او خضگان سره نه مخ کیدل.

دلیل: ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ * فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ * كَذَلِكَ وَرَزَجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ * يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ * لَا يَذُقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ * فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [دخان: ۵۱-۵۷]

بېشکه متقيان به په امن ناکه ځای کې وي، په جنتونو کې، دوی به له نړيو ورېښمو او پېړو ورېښمو جامې اغوندي، په داسې حال کې چې سره مخامخ به ناست وي، همداسې به وي- او مونږ به دوی د غټ سترگو سپينو سرو حورو سره ملگري کړو دوی به په دغو جنتونو کې هر قسمه مېوې راغواړي، په داسې حال کې چې په امن به وي، دوی به په دغو کې مرگ نه ځکي- غير له رومبني مرگ نه (چې په دنيا کې تېر شوی دی) **او دوی به (الله) د دوزخ له عذاب نه بچ وساتي**، د خپل رب د فضل په وجه، هم دغه ډېره لويه کاميابي ده.

﴿وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمِيقَاتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ [زمر: ۶۱]

او الله به هغو کسانو ته چې **ځان يې (له شرک نه) بچ ساتلی دی**، د خپلې کاميابۍ (او فلاح) په وجه نجات ورکړي، په داسې حال کې چې دوی ته به نه سختې رسېږي **او نه به دوی غمجن کېږي**.

﴿ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًا﴾ [مریم: ۷۲]

بيا به مونږ هغو کسانو ته نجات ورکړو چې **پرهېزگاري يې کړې ده** او ظالمان (کافران) به په دغه (دوزخ) کې په گونډو پراته پرېږدو.

﴿فَمَنْ أَتَقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ [اعراف: ۳۵]

نو هغه څوک چې **پرهېزگاره شو** او د ځان اصلاح يې وکړه، نو په دوی باندې به نه څه وېره وي او نه به دوی غمجن کېږي.

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ [يونس: ۶۲-۶۳]

آگاه شئ! بېشکه د الله دوستان چې دي؛ پر هغوی باندې نه څه وېره شته او نه دوی غمژن کېږي، هغه کسان چې ایمان یې راوړی دی او ځان (له نافرمانیو) ساتي.

په غنیمت عمل

۱۱۴ غنیمت

۲- د الله په لاره کې یوه ورځ روژه نیول

فضیلت: د جهنم د اور څخه ددې انسان ساتنه، او اویا کاله ددې انسان مخ د اور څخه لرې ساتل.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: روژه یو ډال دی، او د جهنم څخه د بچاو او ساتنې پیاوړې کلا ده.

[دا حدیث احمد (۹۳۴۸) او نسائی په الکبری (۲۵۴۹) کې روایت کړی دی، سیوطي او ارنأؤوط صحیح بللی]

ابو سعید خدری رضي الله عنه وایي، چې ما د رسول الله ﷺ واوریدل چې ویل یې: څوک چې د الله په لاره کې یوه ورځ روژه شي، الله به یې مخ د جهنم څخه اویا کاله لرې وساتي. [مسلم: ۱۱۵۳]

په غنیمت عمل

۱۱۵ غنیمت

۳- څلوېښت ورځې د تکبیر اولی لمونځ ادا کول

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: انس بن مالک رضي الله عنه روایت کوي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې څلوېښت ورځې د الله د رضا لپاره په تکبیر اولی سره لمونځ وکړي، د دې لپاره به دوه برانثونه ولیکل شي: یو براءت د جهنم څخه، او بل براءت د منافقت څخه.

[دا حدیث ترمذی (۲۴۱) روایت کړی دی، او البانی صحیح بللی]

۱۱۶ غنیمت

۴- د ماسپښین له لمانځه مخکې او وروسته د څلورو رکعاتو په کولو پابندي فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: ام حبیبې رضي الله عنها چې د رسول الله ﷺ میرمن ده، وایي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې د ماسپښین د لمانځه مخکې څلور رکعاته او وروسته څلور رکعاته کولو باندې پابندي کوي، هغه تن به په اور (جهنم) حرام وي.

[دا حدیث ابو داود (۱۲۶۹)، ترمذی (۴۲۸)، نسائی په الکبری (۱۴۸۶) او ابن ماجه (۱۱۶۰) روایت کړی دی، او البانی صحیح بللی]

۱۱۷ غنیمت

۵ - صدقه کول، که څه هم د خرما د ټوټې په اندازه وي فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: عدي بن حاتم رضي الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: له دوزخ نه ځان وژغورئ، که څه هم د یوې خرما د نیمایي ټوټې په صدقه کولو سره ولې وي. [البخاري: ۶۵۳۹، مسلم: ۱۰۱۶]

۱۱۸ غنیمت

۶ - د الله په لاره کې پښې په خاور ککړېدل، او د گرد بویول

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: له عبس رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: د چا قدمونه چې په خاورو ککړې شي، الله به یې د جهنم په اور حرامې کړي.

[دا حدیث ترمذی (۱۶۳۲) روایت کړی دی، او ابن العربي او البانی صحیح بللی]

عائشه رضي الله عنها روايت ڪوي ڇي ما د رسول الله ﷺ ڇخه واوريدل ڇي فرمايل يي: د الله په لاره ڪي ڇي د ڪوم مسلمان زړه ته گرد ورسيد، الله به يي د جهنم به اور حرام ڪري.

[دا حديث امام احمد (۲۵۱۸۷) روايت ڪري ڏي، او الباني صحيح بللي]

ابو هريره رضي الله عنه روايت ڪوي ڇي رسول الله ﷺ فرمايلي دي: د الله په لاره ڪي گرد، او د جهنم ٽوگي هيڅ وخت د يو مسلمان په پوزه ڪي نه رايوځاي ڪيري.

[دا حديث نسائي په الڪبرى (۴۳۰۶) ڪي روايت ڪري ڏي، او الباني صحيح بللي]

په غنيمت عمل

۱۱۹ غنيمت

۷- د الله ذکر

فضيلت: د جهنم ڇخه د اور ڇخه ژغورنه.

دليل: معاذ بن جبل رضي الله عنه د رسول الله ﷺ ڇخه روايت رانقلوي ڇي فرمايلي يي دي: د الله د عذاب ڇخه د ذکر په خير ښه خلاصونکي عمل بل نشته.

په غنيمت عمل

رواه أحمد (۲۲۵۰۴) وصححه السيوطي والألباني.

۱۲۰ غنيمت

۸- د ټوټو پر پيدائښت صبر ڪول، هغوی ته خواړه، څښاک، لباس ورکول او له هغوی سره ښه سلوک ڪول

فضيلت: د جهنم ڇخه د اور ڇخه ژغورنه.

دليل: عن عائشه رضي الله عنها وايي ڇي رسول الله ﷺ فرمايلي دي: ڪه ڇا ته الله ټورگاني ورکړي، ښه يي ورسره وکړل، ټورگاني به ورته د جهنم د اور څخه پرده شي.

[مسلم: ۲۶۲۹، البخاري: ۱۴۱۸]

عقبه بن عامر رضي الله عنه وايي ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل چې ويل يې: چا ته چې الله درې لوڼه ورکړي، په هغې صبر وکړي، د خپل توان برابر خوراک، څښاک او لباس ورکړي، د قيامت په ورځ به يې دا لوڼه د جهنم د اور څخه پرده شي.

[دا حديث ابن ماجه (۳۶۶۹) او أحمد (۱۷۶۷۵) روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۱۲۱ غنیمت

۹- د الله له وېرې څخه ژړل

فضيلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دليل: أبو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: هغه کس به جهنم ته نه ځي چا چې د الله له ويرې څخه ژړلې وي، تر هغې چې شيدې بيرته غولانځې ته داخل نه کړي شي.

[دا حديث نسائي په الکبری (۴۳۰۱) کې روايت کړی، ابن العربي او الباني صحيح بللی]

انس بن مالک رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: هغه دوه سترگو ته به هيڅ وخت اور ونه رسېږي: هغه سترگه چې د الله له ويرې څخه يې ژړلې وي.

[دا حديث أبو يعلى په خپل مسند (۴۳۴۶) کې روايت کړي، سيوطي او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۱۲۲ غنیمت

۱۰- نرم خو، باوقاره او د خلکو سره نږدې پاتې کيدل

فضيلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دليل: ابو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: هغه څوک چې نرم خو، باوقاره او د خلکو سره نږدې وي، الله به يې د جهنم په اور حرام وگرځوي.

[دا حديث حاکم په المستدرک (۴۳۴) کې روايت کړی، سيوطي او الباني صحيح بللی]

۱۲۳ غښت

۱۱ - د مسلمان د آبرو دفاع کول کله چې هغه غایب وي

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: أسماء بنت یزید رضي الله عنها روایت کوي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې د خپل ورور په غیاب کې د هغه د آبرو دفاع وکړي، پر الله لازمه ده چې هغه له د جهنم له اور څخه آزاد کړي. [دا حدیث امام احمد (۲۸۲۵۷) روایت کړی دی، او الباني صحیح بللی]

۱۲۴ غښت

۱۲ - د الله په لاره کې د شپې پیره (حراست) کول

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: ابن عباس رضي الله عنه وایي چې ما د رسول الله ﷺ څخه اوریدلی چې ویل یې: دوه سترگو ته به اور د جهنم ونه رسیږي، یوه هغه سترگه چې د الله له ویرې یې ژړلې وي، او بله هغه چې د الله په لاره کې یې پیره یعنې حراست کړی وي.

[دا حدیث ترمذي (۱۶۳۹) روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

۱۲۵ غښت

۱۳ - په روژه کې د شپې او ورځې نیک عمل کول

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ وفرمایلي: بېشکه الله (په رمضان) کې د شپې او ورځې بندگان د جهنم له اوره خلاصوي.

[دا حدیث امام احمد (۷۵۶۷) روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

۱۲۶ غنیمت

۱۴ - غوسه قابو کول

فضیلت: د جهنم څخه د اور څخه ژغورنه.

دلیل: انس بن مالک رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ

وفرمایل: څوک خپله غوسه قابو کړي، الله به يې د عذاب

څخه وژغوري. [دا حديث الضياء المقدسي په المختارة (۲۰۶۶) کې روايت کړی،

اوالباني صحيح بللی]

۱۲۷ غنیمت

۱۵ - درې ځله له دوزخ نه پناه غوښتل

فضیلت: دوزخ د هغه کس لپاره د نجات دعا کوي.

دلیل: انس بن مالک رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ

وفرمایل: څوک چې درې ځله له دوزخ نه پناه وغواړي، دوزخ

وايي: اې الله ته يې د اور څخه وژغوري. [دا حديث ترمذي (۲۵۷۲)،

نسائي په الکبری (۷۹۰۷)، ابن ماجه (۴۳۴۰)، أحمد (۱۲۳۵۳) روايت کړی دی، ابن حبان

(۱۰۳۴)، سیوطي او الباني صحيح بللی]

۱۲۸ غنیمت

۱۶ - د الله په لاره کې د رباط په حالت مرگ

فضیلت: د قبر د عذاب څخه خلاصون.

دلیل: فضاله بن عبید رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ

وفرمایل: هر انسان چې مړ شي عمل يې ختم شي، يوازې د الله په

لاره کې مرابط دی

چې د قيامت تر ورځې پورې به يې عمل زياتيږي، او د قبر د عذاب څخه به خلاص وي. [دا حديث ابو داود (۲۵۰۰)، ترمذي (۱۶۲۱)، احمد (۲۴۵۸۴) روايت كړی دی، ابن العربي او الباني صحيح بللی]

سلمان رضي الله عنه وايي چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل، چې ويل يې: كه مرابط مې شي، هغه ته به د هغه عمل ثواب جاري وركول كيږي چې په ژوند كې كول، رزق به يې جاري وي، او د قبر د ملائكو څخه به په امان كې وي. [مسلم: ۱۹۱۳]

سلمان فارسي رضي الله عنه وايي چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل چې ويل يې: څوك چې د باط په حالت كې مې شي، د قبر له عذابه به په امن وي. [دا حديث ترمذي (۱۶۶۵) روايت كړی دی، اوالباني صحيح بللی]

په غنيمت عمل

۱۲۹ غنيمت

۱۷ - د يو مسلمان څخه تكليف لري كول

فضيلت: د قيامت په ورځ به الله ترې تكليف لري كړي.

دليل: عبدالله بن عمر رضي الله عنهما وايي چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: چا چې د يو مسلمان څه تكليف لري كړي، الله پاك به د دغه

انسان څخه په ورځ د قيامت تكليف لري كړي.

[البخاري: (۲۴۴۲)، مسلم: (۲۵۸۰)، د حديث الفاظ د مسلم دي]

دریم فصل
هغه غنیمتونه چې د دنیا ناخوښي له منځه وړي
(۲۱) غنیمتونه

۱۳۰ غنیمت

۱- د کور څخه د وتلو پر مهال (بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ویل

فضیلت: د الله له خوا ساتنه او د هغه له خوا اړین کارونو ته کفایت.

دلیل: انس بن مالک رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: **کله چې یو سړی خپل کور څخه ووځي او ووايي: بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، نو په دې وخت کې به ورته وویل شي: ته لارښوونه شوی، کفایت شوی او د ساتنې لاندې یې. وروسته شیطانونه ترې لیرې شي او یو بل شیطان به ووايي: څنگه کوئی شو داسې سړي ته زیان ورسولو، چې لارښوونه شوې، کفایت شوی او د ساتنې لاندې دی؟»**

[دا حدیث ابو داود (۵۰۹۵) نسائي په الکبری (۹۸۳۷) کې روایت کړی، او

الباني صحیح بللي]

۱۳۱ غنیمت

۲- (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ وَ الْمُعَوَّذَتَيْنِ) درې ځله لوستل د سهار او ماښام پر مهال

فضیلت: د الله له خوا ساتنه.

دلیل: عبد الله بن خبيب رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: **کله چې د ماښام او سهار پر مهال (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ وَ الْمُعَوَّذَتَيْنِ) درې ځله ووايي، نو دا به له هر څه څخه د هغه ساتنه وکړي.**

[دا حدیث ابو داود (۵۰۸۲) روایت کړی، او الباني صحیح بللي]

۱۳۲ غنیمت

۳- د (بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) درې ځله لوستل د سهار او ماښام پر مهال فضیلت: د الله له خوا ساتنه.

دلیل: عثمان بن عفان رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: هر بنده چې هره ورځ سهار او ماښام کې (بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) درې ځله ووايي، نو هیڅ شی به هغه ته زیان ونه رسوي.

[دا حدیث ترمذي (۳۳۸۸) نسائي په الکبری (۱۰۱۰۶) ابن ماجه (۳۸۶۹) روایت کړی، او البانی صحیح بللی]

۱۳۳ غنیمت

۴- د آیت الكرسي لوستل د خوب پر مهال فضیلت: د الله له خوا ساتنه.

دلیل: ابو هريره رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: آیت الكرسي (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ) تر اخره پورې ولوستل، نو به یقین سره چې د الله ساتنه به پرې وي، او هیڅ شیطان به یې نه نږدې شي تر هغې چې سهار شي.

[البخاري ۲۳۱۱]

۱۳۴ غنیمت

۵- د غم او خپګان پر مهال وينا: (اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ ابْنُ أُمْتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ...)

فضل: د غم او خپګان له منځه تلل او د خوشحالي ځای ورکول.

دلیل: عبد الله بن مسعود رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمايل:

هیڅ چا چې هیڅ کله د غم او خپګان سره مخ شي او دا ووايي: "اللهم إني عبدك وابن عبدك وابن أمتك ناصيتي بيدك ماض في حكمك عدل في قضاؤك، أسألك بكل اسم هو لك سميت به نفسك، أو علمته أحدا من خلقك، أو أنزلته في كتابك، أو استأثرت به في علم الغيب عندك أن تجعل القرآن ربيع قلبي ونور صدري وجلاء حزني وذهاب همي" نو الله به د هغه غم او خپګان له منځه یوسي، او هغه ته به خوشحالي ورکوي، یو چا وویل اې د الله رسول، آیا د نورو ته ونه رسوو؟ هغه وفرمايل: ولې نه، هر څوک چې واورې پکار ده چې دا زده کړي.

[دا حدیث امام احمد (۳۷۸۸) ابن حبان (۹۷۲) روایت کړی دی، او الباني

صحيح بللي]

۱۳۵ غنیمت

۶- د فجر لمونځ وروسته د خپلې ناستې د بدلون مخکې (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) لس ځله ويل

فضیلت: د هر ډول ناخوالو څخه ساتنه.

دلیل: ابو ذر رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمايل: هر څوک

چې د فجر لمونځ وروسته د خپلې ناستې د بدلون څخه مخکې دغه کلمات لس ځله ووايي:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) نو لس نیکی به یی ولیکل شی، او لس گناهونه به یی معاف شی، او لس درجې به لوړې شی، د دغې ورځې په اوږدو کې به له هر ډول بدیو څخه محفوظ شي.

[۱۰ حدیث ترمذي (۳۴۷۴) نسائي په الکبری (۹۸۷۸) کې روایت کړی، او

الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۱۳۶ غنیمت

۷ - په الله توکل کول

فضیلت: د هر څه لپاره کفایت.

دلیل: (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ)

[الطلاق: ۳]

او هغه څوک چې په الله باندې توکل وکړي، نو همدی د ده لپاره بس (او کافی) دی.

په غنیمت عمل

۱۳۷ غنیمت

۸ - د آزمونې پر مهال وينا: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاهُ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا)

فضیلت: د مصیبت څخه ساتنه.

دلیل: عمر بن الخطاب رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمايل:

هیڅ څوک چې د آزماینېت سره مخ شي او دا وایي: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي...), نو هغه ته به د هغه آزمونې زیان ونه رسېږي. (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاهُ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا) هرنگه مصیبت چې وې دې انسان ته به ونه رسېږي.

[۱۰ حدیث ترمذي (۳۴۳۱) ابو داود (۱۳) روایت کړی، الباني صحيح بللي]

په غنیمت عمل

۱۳۸ غنیمت

۹- د داسې دعا کول چې نه په کې گناه وي نه د خپلولۍ پریکون

فضیلت: څه چې پریشانېه کړی وي، الله به یې لرې کړي.

دلیل: ابو سعید رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: کوم

مسلمان چې داسې دعا وغواړي چې گناه او د خپلولۍ پریکون په کې نه

وي، الله به ورته په دې دعا یو د درې شیانو څخه ورکړي: یا به یې

سمدواړه دعا قبوله کړي، یا به یې ورته اخرت ته ذخیره کړي، او یا به

یې د تکلیف او مصیبت څخه وژغوري، صحابو وویل: نو باید چې بیا

دېرې دعاگانې وغواړو، الله هغومره ډیر ورکوونکي دي.

[دا حدیث امام احمد (۱۱۳۰۲) روایت کړی، البانی صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۱۳۹ غنیمت

۱۰- هرې دعا کې په رسول الله ﷺ درود ویل

فضیلت: څه چې پریشانېه کړی وي، الله به یې لرې کړي.

دلیل: ابی بن کعب رضی الله عنه وایي: زه خپلې ټولې دعاگانې ستا

لپاره ځانگړې کوم، رسول الله ﷺ ورته وفرمایي: له دې امله به یې

پریشانۍ له مینځه لاړې شي، او گناهونه به دې معاف شي.

[دا حدیث ترمذي (۲۴۵۷) روایت کړی، او البانی صحیح بللی]

۱۴۰ غنیمت

۱۱ - (حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ) اوه ځله سهار او ماښام ويل

فضيلت: څه چې پرېشانه کړی وي، الله به يې ترې لرې کړي.

دلیل: ابو درداء رضی الله عنه وايي: څوک چې سهار او ماښام دا ووايي: **حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ** اوه ځله، څه پرېشانۍ چې ترې، الله به يې ترې لرې کړي.

[دا حديث ابو داود (۵۰۸۱) روايت کړی، أرناؤوط صحيح بللی]

۱۴۱ غنیمت

۱۲ - د سورة البقره وروستي دوې آيتونه د درې شپې په کور کې لوستل
فضيلت: څه چې پرېشانه کړی وي، الله به يې ترې لرې کړي، او شيطان به يې کورته نه شي نږدې کيدی.

دلیل: ابو مسعود انصاري رضی الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د سورة البقرې وروستي دوه آيتونه د شپې ولولي، له هر څه نه ورته دا کفايت کوي. [مسلم ۸۰۸]

نعمان بن بشير رضی الله عنه وايي: الله پاک د اسمانونو او ځمکو له پيدايښت څخه دوه زره کاله د وړاندې يو کتاب ليکلی، له هغې دوه اياتونه نازل کړي دي، چې هغه د سورت البقرې آخري دوه اياتونه دي، په کوم کور کې درې شپې ولوستل شي، شيطان به ورنږدې نه شي.

[دا حديث ترمذي (۳۱۳۶) روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۱۴۲ غنیمت

۱۳ - تقوی د الله څخه ویره کول

فضیلت: د غمونو لرې کیدل او د دښمنانو د مکر څخه ساتنه.
دلیل: (وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ) [فصلت: ۱۸].

او مونږ هغو کسانو ته نجات ورکړ چې ایمان یې راوړی و او پرهېزگاري به یې کوله.

(وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا) [الطلاق: ۲].
 او هغه څوک چې له الله نه ووېرېږي، (نو) هغه به د ده لپاره د وتلو څه ځای پیدا کړي.

(وَإِنْ تَصِيرُوا تَتَّقُوا لَا يَضُرَّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا) [آل عمران: ۱۲۰].

او که تاسو صبر وکړئ او (د دوی له دوستۍ نه) ځان وساتئ (نو) د هغوی حل (او فریب) به تاسو ته هېڅ ضرر هم در ونه رسولي شي.

۱۴۳ غنیمت

۱۴ - په استغفارو پابندي

فضیلت: د غمونو لرې کول.

دلیل: ابن عباس رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: څوک چې په استغفارو پابندي وکړي، الله به هغه ته د هر ډول سختۍ څخه د خلاصون لاره ورکړي، او د هر ډول غم نه به هغه ته خوشحالي ورکړي.

[دا حدیث ابو داود (۱۵۱۳) نسائي په الکبری (۱۰۲۱۷) وابن ماجه (۳۸۱۹) روایت کړی دی، عبد الحق الاشبيلي او ابن باز صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۱۴۴ غنیمت

۱۵ - د ضحیٰ څلور رکعات لمونځ کول

فضیلت: د ټولې ورځې بسنه ترې کوي.

دلیل: ابو درداء او ابو ذر رضی الله عنهما وایي: رسول الله ﷺ وفرمایيل چې الله تعالی فرمایلي دي: اې د آدم زویه! د ورځې په پیل کې زما لپاره څلور رکعاته لمونځ وکړه، زه به یې تر شپې پورې له تا څخه کافي کړم.

[دا حدیث ترمذي (۴۷۵) روایت کړی دی، الباني صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۱۴۵ غنیمت

۱۶ - د حج او عمرې ترمنځ تعقیب

فضیلت: فقر لرې کول.

دلیل: عبد الله بن مسعود رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایيل: تاسو حج او عمرې بار بار کوئ، ځکه چې دا دواړه فقر او گناه داسې له

مینځه وړي، لکه څنگه چې بنۍ د اوسپنې، د سپینو او سرو زرو څخه
گندګي له مینځه وړي.

[دا حدیث امام احمد (۳۷۴۳) ترمذی (۸۱۰) نسائی په الکبری (۳۵۹۷) کې
روایت کړی، احمد شاکر صحیح بللي]

په غنیمت عمل

۱۴۶ غنیمت

۱۷ - صبر

فضیلت: د دښمنانو د مکر نه ساتنه.

دلیل: (وَإِنْ تَصْیُرُوا وَتَتَّقُوا لَا یَضُرُّکُمْ کَیْدُهُمْ
شَیْئًا) [آل عمران: ۱۲۰].

او که تاسو صبر وکړئ او (د دوی له دوستۍ نه) ځان وساتئ (نو) د

هغوی چل (او فریب) به تاسو ته هېڅ ضرر هم در ونه رسولی شي.

په غنیمت عمل

۱۴۷ غنیمت

۱۸ - د سورة البقرې لوستل

فضیلت: د جادوګرو څخه ساتنه.

دلیل: ابو امامه باهلي رضی الله عنه وايي: ما د رسول الله ﷺ نه
واورېدل: سورة البقره ولولئ، ځکه چې د هغې زده کول برکت دی او
پریښودل یې پښیمانتیا ده، او هغه جادوګر نه شي زغملاي.

[مسلم ۸۰۴]

۱۴۸ غنیمت

۱۹ - په خوب کې د ناخوښه څه د لیدو پرمهال: درې ځله کين لورې ته د تف د لارې تف کول، بیا درې ځلې اعوذ بالله ویل، په بله ډډه سملاست فضیلت: د ناوړه خوبونو نه ساتنه.

دلیل: ابو قتاده رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: که څوک په خوب کې ناخوښ څه وويني؛ نو کين لورې ته درې ځلې لارې تف کړي، اعوذ بالله دې وواي، دا خوب ورته بیا زیان نه رسوي.
[البخاري (۶۹۹۵) و مسلم (۲۲۶۱)]

جابر رضی الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: که په تاسو کې چا ناخوښه خوب ولید؛ نو کين لورې ته درې لارې تف کړي، اعوذ بالله دې ووايي، په کومه ډډه چې پروت و، هغې ته دې بدلون ورکړي.
[البخاري (۷۰۰۵) و مسلم (۲۲۶۲)، الفاظ ی مسلم دي]

۱۴۹ غنیمت

۲۰ - په خوب کې د ویریدو پر وخت دعا (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونَ) فضیلت: د ناوړه خوبونو څخه ساتنه.

دلیل: عبد الله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: کله چې څوک په وخت کې وویرېږي، دا دعا دې ووايي: (أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَخْضُرُونَ) هیڅ زیان به ورته ونه رسیږي.

[دا حدیث نسائي په الکبری (۱۰۵۳۳) ابو داود (۳۸۹۳) ترمذي (۳۵۲۸) روایت کړی دی، مندرې وایي: دا حدیث صحیح یا حسن او دې ته نږدې دی]

۱۵۰ غنیمت

۲۱ - د سورة كهف د لومړيو لسو آيتونو حفظ كول

فضيلت: د دجال څخه ساتنه.

دليل: ابو درداء رضی الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې

د كهف سورت لومړي لس آيتونه حفظ كړي، هغه به د دجال د فتنې

څخه بچ وساتل شي. [مسلم ۸۰۹]

دریم باب: غنیمتونه چې د دنیا او آخرت لپاره مطلوب ترلاسه کوي

۲۱۰ غنیمتونه

دا شپږ فصلونه لري:

- لومړی فصل : هغه غنیمتونه چې د دین په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۵)
- دویم فصل : هغه غنیمتونه چې د عمل په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۱۴)
- دریم فصل : هغه غنیمتونه چې د آخرت په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۱۴۶)
- څلورم فصل : هغه غنیمتونه چې د نفس په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۳۱)
- پنځم فصل : هغه غنیمتونه چې د دنیا په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۱۰)
- شپږم فصل : هغه غنیمتونه چې د شاوخوا کسانو په اړه مطلوب پرې ترلاسه کېږي (۴)

لومړۍ فصل
هغه غنیمتونه چې دیني مقصد پرې ترلاسه کېږي
(۵) غنیمتونه

۱۵۱ غنیمت

۱ - په الله ښه گومان کول

فضیلت: الله هغه څه کوي چې ته یې په اړه گومان لرې.
دلیل: ابو هریره رضی الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي:
 الله فرمایلي دي: زه د خپل بنده د گومان سره سم یم.

[البخاري: (۷۲۰۵)، مسلم: ۲۶۷۵]

۱۵۲ غنیمت

۲ - د سهار دوه کعتونه

فضیلت: د دنیا او څه چې په دنیا کې دي، له هغې غوره دي.
دلیل: عائشه رضي الله عنها وایي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: د
 سهار دوه رکعاته لمونځ د دنیا او هغه څه چې په دنیا کې دي، له هغې
 غوره دي. [مسلم: ۷۲۵]

۱۵۳ غنیمت

۳ - تقوی او د الله څخه ویره کول

فضیلت: تقوی د حق او باطل تر منځ بیلوونکې ده، او په دې سره الله
 رضا کیږي.
دلیل: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ [الأنفال: ۲۹].
 ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! که چېرې تاسو له الله نه
 ووېرېږئ، هغه به تاسو لپاره فرقان (د حق او باطل په مینځ کې فرق
 کوونکی) مقرر کړي

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ﴾ [الحديد: ٢٨].

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! تاسو له الله نه ووېرېږئ او د هغه په رسول ایمان راوړئ هغه (الله) به تاسو ته له خپل رحمت نه دوه حصې درکړي او تاسو لپاره به رڼا پیدا کړي چې تاسو به له هغې سره (په پل صراط) ځئ .

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى * فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى﴾ [الليل: ٥-٧].

نو هر چې هغه څوک دی چې ورکړه کوي **او وېرېږي**، او د ډېرې ښکلي کلمې تصدیق کوي، **نو مونږ به ضرور ده ته د اسانې لارې اسانتیا ورکړو.**

په غنیمت عمل

۱۵۴ غنیمت

۴ - صدقه ورکول

فضیلت: دا هغه عمل چې الله پرې رضا کيږي.

دلیل: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى * فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى﴾ [الليل: ٥-٧].

نو هر چې هغه څوک دی چې ورکړه کوي **او وېرېږي**، او د ډېرې ښکلي کلمې تصدیق کوي، **نو مونږ به ضرور ده ته د اسانې لارې اسانتیا ورکړو.**

۱۵۵ غنیمت

۵ - د کور څخه د وتلو پر وخت (بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) دعا ويل

فضيلت: دا هغه عمل دی چې الله پرې رضا کيږي.

دلیل: انس بن مالک رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: کله چې يو سړی له خپل کور څخه وځي او دا دعا ووايي: بِاسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، نو ورته ويل کيږي: ته په سمې لار شوي، الله دې پوره دی او ته محفوظ شوي، شيطان يې له مخې لرې شي، بل شيطان به ووايي: هغه سړی چې هدايت ورته وشو، الله کافي شو او محفوظ کړل ش، څنگه به ورته زيان ورسوي؟

[دا حديث ابو داود (۵۰۹۵)، نسائي په الکبری (۹۸۳۷) کې روايت کړی، اوالباني صحيح

بللی]

دويم فصل
هغه غنيمتونه چې د عمل له لارې پرې هدف ترلاسه
کيږي
(۱۴) غنيمتونه

۱۵۶ غنیمت

۱- تقویٰ او د الله څخه ویره کول

فضیلت: الله ته په ټولو کې محبوب عمل دی، د عمل د اصلاح او قبولی سبب هم دی.

دلیل: ﴿وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ﴾ [البقرة: ۱۹۷]

او توبه واخلئ، پس یقیناً بهترین توبه تقویٰ ده
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ [الأحزاب: ۷۰-۷۱]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! تاسو له الله نه ووېرېږئ او خبره کوئ
ډېره سمه (درسته) خبره، هغه به تاسو ته ستاسو عملونه درست (او صالح) کړي.

﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ [المائدة: ۲۷]

بېشکه همدا خبره ده چې الله له پرهېزگارانو څخه (قربانې) قبولي

۱۵۷-۱۶۰ غنیمت

۲-۵- مسلمان خوشحالول، تکلیف ترې لرې کول، پور یې پریکول، او د

لوړې څخه خلاصون ورکول

فضیلت: الله په ټولو کې خوښ عمل دی.

دلیل: ابن عمر رضي الله عنهما وايي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي:

تر ټولو خوښ عمل الله ته، هغه د یو مسلمان خوشالول دي، یا تکلیف
ترې لرې کول دي، یا پور یې پریکول دي، او یا د لوړې څخه یې
خلاصول دي.

[دا حدیث طبراني په الکبیر (۱۳۶۲۶) کې روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

۱۶۱ غنیمت

۶- د ذوالحجې په لومړۍ لسيزه کې نېک عمل

فضيلت: الله ته په ټولو کې خوښ عمل دی.

دليل: ابن عباس رضي الله عنهما وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: هغه ورځې چې په هغې کې نېک عمل کول، الله ته تر هر وخت ډېر خوښ دي، هغه دا ذوالحجې لومړۍ لس ورځې دي.

[دا حديث ابو داود (۲۴۳۸) روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۱۶۲ غنیمت

۷- د قربانۍ اختر په ورځ وینه تويول

فضيلت: الله ته په ټولو کې خوښ عمل دی.

دليل: عايشه رضي الله عنها وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: د قربانۍ اختر په ورځ له (څاروي) د وينې تويولو څخه بل خوښ عمل الله ته نشته، دغه قرباني شوی څاروی به سره د ښکرو، وښتو او ښنگرو راځي، ناقص

[ترمذي (۱۴۹۳) روايت کړی، ترمذي، سيوطي او ابن حجر حسن بللی]

۱۶۳ غنیمت

۸- (سبحان الله، الحمد لله، لا إله إلا الله، الله أكبر) ويل

فضيلت: الله ته په ټولو کې خوښ عمل دی.

دلیل: سمره بن جندف رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي

دي: الله خوښې خبرې څلور دي: سبحان الله، الحمد لله، لا إله إلا الله،

والله أكبر، هيڅ زيان نه لري، چې په کومې يوې د پيل وکړ. [مسلم: ۲۱۳۷]

۱۶۴ غنیمت

۹- (سبحان الله وبحمده) ويل

فضيلت: الله ته په ټولو کې د خوښې خبره ده.

دلیل: ابو ذر رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: آيا زه

تاسو خبر نه کړم، چې الله ته کومه خبره ډېره خوښه ده؟ الله ته

خوښه خبره سبحان الله وبحمده ده. [مسلم: ۲۷۳۱]

۱۶۵ غنیمت

۱۰- (سبحان الله العظيم، سبحان الله وبحمده) ويل

فضيلت: دا کلمې الله ته ډيرې خوښې دي.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي:

دوه داسې کلمې چې په ژبه اسانې، په تله د ميزان درنې، او د الله ته

خوښې دي: سبحان الله العظيم، سبحان الله وبحمده.

[البخاري: ۶۳۰۶، مسلم: ۲۶۹۲]

۱۶۶ غنیمت

۱۱- کله چې د شپې رابیدار شي، او دا دعا ووايي (لا إله إلا الله وحده لا شريك له ...) بیا اوس وکړي او بیا لمونځ وکړي فضیلت: لمونځ به یې قبول شي.

دلیل: عبادہ بن صامت رضي الله عنه وایي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: که څوک د شپې له خوبه بیدار شي او دا دعا ووايي: لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، الحمد لله، وسبحان الله، ولا إله إلا الله، والله أكبر، ولا حول ولا قوة إلا بالله، له دې ویلو ورسته ووايي: ای الله ما ته بشنه وکړه، او یا کومه دعا وغواړي، غوښتنه به یې قبوله شي، که اوس یې وکړ، لمونځ به یې قبول شي. [البخاري: ۱۱۵۴]

۱۶۷ غنیمت

۱۲- په خپل اهل مال مصرفول ثواب گڼل

فضیلت: دا به په خپل اهل د صدقې په ډول قبلېږي.

دلیل: ابو مسعود الانصاري رضي الله عنه وایي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: کله چې مسلمان خپل مال په خپل اهل باندې د ثواب په نیت مصرف کړي، دا د هغه لپاره صدقه ده.

[البخاري: ۵۳۵۱، مسلم: ۱۰۰۲]

۱۶۸ غنیمت

۱۳- د لمر له زوال وروسته او د ماسپښین څخه د مخه څلور رکعت له لمونځ کول فضیلت: د آسمان دروازي به ورته پرانستل کېږي.

دلیل: له عبدالله بن سائب رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ به څلور رکعتۀ لونځ کاوه کله به چې لمر په پريوتو شو، تر ماسپښين مخکې، او ويل به يې: «دا هغه شپبه ده چې د آسمان دروازې پکې پرانستل کېږي، او زه خوښوم چې زما نېک عملونه په دې وخت کې الله ته پورته شي.

[دا حديث ترمذي (۴۷۸) کړی دی، او الباني صحيح بللی] په غنیمت عمل

۱۶۹ غنیمت

۱۴ - د هر لمانځه وروسته (سبحان الله، الحمد لله، الله اکبر) درې دېرش (۳۳) ځله ويل

فضيلت: د مخکې تير شو او راتلونکو کسانو اجر رالاندې کول.

دلیل: له ابوهريره رضي الله عنه څخه روايت دی چې بېوزله صحابه رسول الله ﷺ ته راغلل او ورته يې ويل: دا شتمن خلک خو له موږ څخه په جنت کې په لوړو درجو او نعمتونو ترلاسه کولو کې مخکې تللي، موږ چې څنگه لونځ کوو دوی هم هماغسې لونځ کوي، څنگه چې موږ روژه کېږو، دوی هم روژه کېږي، دوی د خپلو مالونو له امله حج ته هم ځي، عمرې، جهاد او صدقې هم کوي. رسول الله ﷺ ورته وفرمايل: آيا زه تاسې ته داسې څه در وښاييم که په هغې کلک پاتې شئ، نو هغو کسانو ته به ورسېږئ چې له تاسو مخکې دي، او له تاسو وروسته به څوک هم تر تاسې راونه رسېږي، او تاسې به له هر چا غوره ياست، پرته له هغو کسانو چې همدا عمل کړي وي؟ تاسې د هر لمانځه وروسته تسبيح، تحميد او تکبير درې دېرش (۳۳) ځله ووايئ. صحابه کرامو اختلاف وکړ، ځينو ويل: تسبيح ۳۳ ځله، تحميد ۳۳ ځله، او تکبير ۳۴ ځله، نو زه بېرته رسول الله ﷺ ته ورغلم، نو هغه راته وفرمايل: سبحان الله، الحمد لله، الله اکبر، تر هغې ووايئ، ترڅو چې هر يوه درې دېرش (۳۳) ځله وويل شي.

[البخاري: ۸۴۳، مسلم: ۵۹۵]

دریم فصل
هغه غنیمتونه چې د آخرت مطلوب مقام پرې ترلاسه
کیري
(۱۴۶) غنیمتونه

۱۷۰ غښت

۱ - د الله تعالى ذکر کول

فضيلت: د درجې لوړولو تر ټولو غوره عمل دی، د الله په لاره کې له جهاد او د سرو او سپينو زرو له صدقې ورکولو څخه هم غوره دی.

دليل: له ابو درداء رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: آيا زه تاسو ستاسې د غوره عمل په اړه خبر در نه کړم، د الله په وړاندې تر ټولو پاک عمل دي، ستاسې درجې لوړوي، ستاسو لپاره له سرو او سپينو زرو د انفاق څخه غوره دی، بلکې له دې هم غوره دی چې تاسې له دښمن سره مخامخ شئ، تاسې د هغوی مړی پرې کړئ، يا هغوی ستاسې مړی پرې کړي؟ صحابو وويل: ولې نه! هغه وفرمايل: هغه د الله تعالى ذکر دی.

[دا حديث ترمذي ۳۳۷۷ روايت کړی، او الباني حسن بللی] په غښت عمل

۱۷۱ غښت

۲ - بازار ته د داخلېدو پر وخت دا دعا ويل: (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)

فضيلت: يو ميليون (۱۰۰۰۰۰۰) نيکی، او په جنت کې به د يو کورڅښتن شي.

دليل: عمر بن خطاب رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې په بازار کې دا وينا ووايي، (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) الله به ورته يو ميليون نيکی وليکي، يو ميليون گناهونه به يې وبښي، او په جنت کې به ورته يو کور جوړ کړي. [دا حديث ترمذي ۳۴۲۹ روايت کړی، او الباني حسن بللی]

۱۷۲ غنیمت

۳ - د سهار لمونځ وروسته چې د تشهد په حالت کې د خبرو کولو مخکې دا وينا (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) لس (۱۰) ځله ويل

فضيلت: لس درجې به يې پورته کېږي او لس نيکۍ به ترلاسه کوي.

دليل: ابو ذر رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: څوک چې د سهار د لمانځه وروسته، د تشهد په حالت کې د خبرو کولو مخکې (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) لس ځله ووايي، نو الله به ورته لس نيکۍ وليکي، لس گناهونه به يې پاک کړي، او لس درجې به يې لوړوي.

[دا حديث نسائي په الکبرى ۹۸۷۸، ترمذي ۳۴۷۴ کې روايت کړی، الفاظ د ترمذي

دي، الثباني حسن بللی]

په غنیمت عمل

۱۷۳ غنیمت

۴ - په کور کې اودس کول، او مسجد ته د فرض لمونځ لپاره ډېر قدمونه اخيستل

فضيلت: په جنت کې يې درجات لوړېږي، په جنت کې د کور مالک گرځي، او د حج ثواب ترلاسه کيږي.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: آيا زه تاسو ته داسې عمل وښاييم چې الله پرې گناهونه ښيي او درجې لوړوي؟ صحابو وويل: هو! هغه وفرمايل: د سختۍ پر مهال پوره اودس کول، او مسجد ته ډېر قدمونه اخيستل. [مسلم: ۲۵۱]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دى، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې په خپل كور كې اودس وكړي، بيا مسجد ته د فرض لمونځ لپاره لاړ شي، نو په هر دوه قدمه يې، په يوه به يې گناه ختميږي، او په بل به يې يوه درجه لوړيږي. [مسلم: ۶۶۶]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دى، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د جماعت لمونځ، له انفرادي لمونځ څخه څه د پاسه شل درجې غوره دى، هغه داسې كه اودس وكړي، او مسجد ته يوازې د لمانځه په غرض لاړ شي، نو په هر قدم به يې يوه درجه لوړيږي. [البخارى: ۲۱۱۹، مسلم: ۶۶۶، الفاظ د بخاري دي]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دى، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې هره ورځ سهار او ماينام مسجد ته ځي، الله به په هر ځل تگ ورته په جنت كې مېلمستيا تياره كړي. [البخارى: ۶۶۲، مسلم: ۶۶۹]

له ابو امامه رضي الله عنه څخه روايت دى، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې د فرض لمونځ لپاره، په اوداسه حالت كې، پلي روان شي، نو هغه ته به د احرام تړلي حاجي غوندي اجر ورکړل شي. [دا حديث امام احمد ۲۲۷۳۵، ابو داود ۵۵۸ كې روايت كړى دى، او الباني حسن بللى] په غنيمت عمل

۱۷۴ غنيمت

۵ - له يو لمانځه وروسته د بل لمانځه لپاره انتظار كول، يوازې لمانځه په مسجد كې رابند كړى وي

فضيلت: درجات يې لوړيږي، او د لمانځه ثواب ترلاسه كېږي.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دى، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: آيا زه تاسو ته داسې عمل وښاييم چې الله پرې گناهونه ښي او درجې لوړوي؟ صحابو وويل: هو! ولې نه. هغه وفرمايل: د سختۍ پر مهال پوره اودس كول، مسجد ته ډېر قدمونه اخيستل، د يو لمانځه وروسته د بل لمونځ انتظار كول، دا رباط دى. [مسلم: ۲۵۱]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: تر هغې پورې يو بنده په لمانځه کې حسابيږي، تر څو چې بل لمانځه رابند کړي وي. [البخاري: ۶۵۹، مسلم: ۶۴۹]

په غنيمت عمل

۱۷۵ غنيمت

۶ - په سختو حالاتو کې پوره اودس کول

فضيلت: درجات ورسره لوړېږي.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: آيا زه تاسو ته داسې عمل وښاييم چې الله پرې گناهونه ښي او درجې لوړوي؟ صحابو وويل: هو! ولې نه. هغه وفرمايل: د سختۍ پر مهال پوره اودس کول. [مسلم: ۲۵۱]

په غنيمت عمل

۱۷۶ غنيمت

۷ - الله ته ډېرې سجدې کول

فضيلت: په جنت کې يوه درجه لوړيدل، او په جنت کې د رسول الله ﷺ ملگرتيا ترلاسه کيدل.

دليل: ثوبان رضي الله عنه وايي: ما رسول الله ﷺ ته وويل: اى د الله رسول! ما ته داسې عمل وښايه چې زه يې وکړم، او الله مې د هغې له امله جنت ته داخل کړي، رسول الله ﷺ ورته وفرمايل: نو بيا په ځان ډېرې سجدې کول لازم وگرځوه، ځکه ته چې هر ځل الله ته سجده کوې، الله ورباندې ستا مقام يوه درجه لوړوي. [مسلم: ۱۸۸]

ربيعه بن كعب الأسلمي رضي الله عنه وايي: ما به د رسول الله ﷺ سره شپې تيرولې، د اودس اوبه او نور اړين شيان به مې ورته برابرول. يوه ورځ يې راته وفرمايل: څه وغواړه؟ ما وويل: زه په جنت کې ستا ملگرتيا غواړم. رسول الله ﷺ وفرمايل: آيا له دې پرته نور څه نه غواړې؟ ما ورته وويل: بس؛ همدا غواړم. رسول الله ﷺ راته وفرمايل: نو ته ما سره بيا په ډېرو سجدو کولو کې مرسته وکړه. [مسلم: ۱۸۹]

په غنيمت عمل

۱۷۷ غنيمت

۸ - د پلار لپاره د زوی بښنه غوښتل

فضيلت: په جنت کې ورباندې يوه درجه لوړيږي.

دليل: ابو هريره رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: الله پاک به په جنت کې د يک بنده يوه درجه لوړه کړي، دا نیک بنده به ووايي: اې ربه! دا مقام مې له کومه شو؟ نو ورته به وويل شي: ستا زوی ستا لپاره بښنه غواړي.

[دا حديث امام احمد (۱۰۷۶۰) روايت کړي، ابن کثير او شوکاني صحيح بللی]

په غنيمت عمل

۱۷۸-۱۸۱ غنيمت

۹ - ۱۲: له بدشگون، د چا څخه د ځان د دمولو غوښتنه او ځان په اور د داغلو څخه ساتل، او پر الله توکل کول.

فضيلت: بې حساب په جنت ته ننوتل.

دليل: ابن عباس رضي الله عنهما وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: ما ته مخکنې امتونه راوښودل شول... بيا مې يو لوی مخلوق وليد، چې د اسمان کنارې يې ټولې پټې کړې وې، ما ته وويل شول:

دا ستا امت دی، او له دوی سره اويا زړه کسان دي چې بې حساب به جنت ته داخلېږي... بيا يې وويل: (دا اويا زړه) هغه کسان دي چې بدشگون نه نيسي، د چا څخه د خپل ځان د دموڼو غوښتنه نه کوي، نه خپل ځان ته په اور داغ ورکوي، او په الله باندې توکل کوي. [البخاري: ۵۷۵۲]

[۵۷۵۲]

په غښت عمل

۱۸۲ غښت

۱۳ - د رسول الله ﷺ سره مینه لرل

فضيلت: په جنت کې د رسول الله ﷺ ملگرتيا ترلاسه کول.
دليل: انس رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: **ته به د هغه چا سره يې چې ته ورسره مینه لري.** [البخاري: ۳۶۸۸]

په غښت عمل

۱۸۳ غښت

۱۴ - د لوبو يا خویندو تر هغې پالنه کول، چې واده شي يا ترې ته وفات شي

فضيلت: په جنت کې د رسول الله ﷺ ملگرتيا ترلاسه کول.
دليل: انس بن مالک رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: **څوک چې دوه يا درې لوڼې، يا دوه يا درې خویندې وساتي، تر هغې چې واده شي، يا سړی ترې وفات شي، زه او هغه به په جنت کې لکه دا دوه گوتې داسې يو ځای يو، په خپلې منځنۍ او شهادت گوتې يې اشاره وکړه.**

[دا حديث ابن حبان (۴۴۷) روايت کړي، الباني صحيح بللی]

۱۸۴ غنیمت

۱۵ - د یتیم پالنه

فضیلت: په جنت کې د رسول الله ﷺ ملگرتیا ترلاسه کول.

دلیل: سهل بن سعد رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: زه او د یتیم پالونکی به په جنت کې سره لکه دا دوه گوتې نږدې یو، په خپلې شهادت او منځنۍ گوتې سره یې اشاره وکړه، او ترمینځ یې سره بیلې کړې. [البخاري: ۵۳۰۴]

۱۸۵ غنیمت

۱۶ - په ښه ډول اودس کول، بیا دوه رکعت له مونځ د زړه په توجه سره کول

فضیلت: جنت ورته واجب دي، او جنت به داخلېږي.

دلیل: عقبه بن عامر رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: هر هغه مسلمان چې په ښه ډول اودس وکړي، بیا دوه رکعت له مونځ وکړي، چې خپل زړه او مخې یې الله ته متوجې کړي وي، نو جنت ورته واجب شو. [مسلم: ۲۳۴]

ابو هريره رضي الله عنه وايي: رسول الله ﷺ بلال ته د سهار د لمونځ پر مهال وويل: اي بلال! ستا تر ټولو هيله ښوونکی عمل دې راته ووايه، چې تا په اسلام کې کړي وي، ځکه په جنت کې مې د له خپل ځانه مخکې ستا د پښو اواز واورېد. بلال وويل: زما لپاره تر ټولو اميد ښوونکی عمل دا دی: په شپه او ورځ کې چې هر کله زه اودس وکړم، په هغه اودس چې الله ما ته څومره لیکلي وي، هغومره لمونځ کوم.

[البخاري: ۱۱۴۹، مسلم: ۲۴۵۸]

۱۸۶ غنیمت

۱۷ - د الله په لار کې جگړه کول، که څه هم د لږ وخت لپاره وي

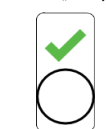
فضيلت: جنت ته داخلیدل ورته واجب دي.

دليل: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ﴾ [التوبة: ۱۱۱]

بېشکه الله له مومنانو نه د هغوی ځانونه او د هغوی مالونه اخیستي دي په بدل د دې کې چې یقیناً د دوی لپاره جنت دی، دوی د الله په لاره کې جنگ کوي، نو وژل کوي او وژلی شي، دا په تورات او انجیل او قرآن کې د هغه په ذمه حقه وعده ده.

له معاذ بن جبل رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: هر څوک چې د الله په لاره کې دومره جنگ وکړي، څومره چې د یوې اوسنې د فواق (لنډ آرام) وخت وي، نو جنت پري واجب شو. [دا حدیث ابو داود (۲۵۴۱)، نسائي په الکبری (۴۳۳۴)، ترمذي (۱۶۵۷)، ابن ماجه (۲۷۹۲) روایت کړی دی، او الباني صحیح بللی]

له عبدالله بن أبي اوفی رضی الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: خبر شئ! جنت د تورو د تیاریو د لاندې دی. [البخاري: ۲۸۱۸]

۱۸۷ غنیمت

۱۸ - د ژبې او شرمگاه ساتنه

فضيلت: د جنت واجباتی.

دليل: له سهل بن سعد رضی الله عنه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې ما ته د هغه څه ضامن شي چې د دوو ژامو تر منځ دي (ژبه) او د دوو پښو ترمنځ دي (شرمگاه)، زه به ورته د جنت ضامن شم. [البخاري: ۶۴۷۴]

۱۸۸ غنیمت

۱۹ - هر سهار "رضيت بالله رباً، وبالإسلام ديناً، وبمحمد نبياً" ويل

فضيلت: د جنت ورته واجب دی.

دليل: له منيذر رضی الله عنه څخه روايت دی، چې ما د رسول الله ﷺ

واوريدل، چې فرمايل يې: څوک چې سهار 'رضيت بالله رباً، وبالإسلام

ديناً، وبمحمد نبياً' ووايي، زه به يې ضامن شم، تر دې چې د لاس څخه

به يې ونيسم، او جنت ته به يې داخل کړم.

[دا حديث طبراني په الكبير (۸۳۸) کې روايت کړي دی، او الباني صحيح

بللی]

۱۸۹ غنیمت

۲۰ - له جماعت سره يوځای پاتې کېدل

فضيلت: د جنت په منځ کې به اوسيږي.

دليل: له جابر بن سمره رضی الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

فرمايل: څوک چې غواړي د جنت منځنۍ او غوره برخه لاسته

راوړي، نو له جماعت سره دې پاتې شي، ځکه شيطان له يو کس سره

وي، خو له دوو کسانو بيا لرې وي.

[دا حديث امام احمد (۱۷۹) روايت کړی دی، او ارناؤوط صحيح بللی]

۲۱ - د یو مسلمان ناروغ پوښتنه یا د الله لپاره د یو مسلمان ورور لیدنه او ملاقات

فضیلت: په جنت کې کور، د جنت میوه او جنت ته داخلیدل.

دلیل: له ابو هریره رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: کله چې یو مسلمان خپل ورور ته د پوښتنې یا لیدنې لپاره لاړ شي، الله تعالی ورته فرمائي: ته پاک شوی، قدم دې مبارک دی، او تا د خپل ځان لپاره په جنت کې ځای وموند.

[ابن حبان ۲۹۶۱، دا حدیث صحیح بللی]

له علي رضي الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: هر مسلمان چې سهار د یو بل مسلمان د پوښتنې لپاره ولاړ شي، تر ماښامه پورې ۷۰ زره ملائکې د ده لپاره دعا کوي، او که ماښام لاړ شي، تر سهاره پورې ورته دعا کوي، او جنت کې به ورته میوه وي.

[دا حدیث ترمذي ۹۶۹، او الباني صحیح بللی]

له ثوبان رضي الله عنه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې د یو ناروغ پوښتنه وکړي، هغه به تل جنت په خرفه کې وي، چا پوښتنه وکړه: اې د الله رسول! دا خرفه څه ده؟ هغه ورته وفرمایل: جنتي میوي.

[مسلم: ۲۵۶۸]

له انس بن مالک رضي الله عنه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: یو کس چې خپل مسلمان ورور یوازې د الله لپاره لیدلو ته لاړ شي، نو الله تعالی ورته یو ځای جنت کې ټاکي.

[دا حدیث طبراني په الأوسط (۱۷۴۳) او په الصغير (۱۱۸) کې روایت

کړي دي، او الباني حسن بللی]

۲۲- د الله لپاره یو بل سره محبت ساتل

فضیلت: جنت ته داخلیدل او په جنت کې کور، او د قیامت په ورځ سیوری.

دلیل: له ابو سعید الخدری رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **یو بل سره محبت لرونکي به په جنت کې د یو بل کوټې لکه شرقي او غربي ستوري چې ځلیږي؛ ویني، یو څوک به پوښتنه وکړي: دا خلک څوک دي؟ ورته به ویل شي: چې د الله لپاره یو بل سره محبت لرونکي دي.**

[دا حدیث امام احمد (۱۲۰۹) روایت کړی، سیوطي صحیح بللی]

له ابو هریره رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **تاسو به جنت ته تر هغه نه داخلېږئ، تر څو چې مومنان نه شئ، او تر هغې مومنان نشئ کیدلئ، چې ترڅو د یو بل سره محبت ونه لرئ، ایا زه تاسو ته داسې یو عمل در وښایم چې تاسو یې وکړئ؛ نو د یو بل سره به مو محبت پیدا شي؟ خپلو مینځنو کې سلام خپور کړئ.**

[مسلم: ۵۴]

له ابو هریره رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **اووه کسان دي چې د قیامت په ورځ چې سیوری به نه وي، و الله به یې د سیوري د لاندې کړي، یو په هغې کې: هغه دوه کسان دي چې د الله لپاره یو بل سره مینه لري، یو ځای کیدل او جلا کیدل هم د الله لپاره، او جلا شي د الله لپاره.**

[البخاري: ۶۶۰، مسلم: ۱۰۳۱]

له ابو هریره رضی الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: **الله به د قیامت په ورځ ووايي: چیرته دي هغه کسان چې زما د عظمت له امله له یو بل سره مینه پالي؟ نن ورځ چې زما له سورې پرته بل سورې نشته، زه به یې د خپل سیوري لاندې کړم.**

[مسلم: ۲۵۶۶]

۱۹۲ غنیمت

۲۳- د ښه اخلاق لرل

فضیلت: د قیامت ورځ په میزان کې تر ټولو دروند عمل دی، جنت ته داخلیدل، او د جنت په لور څخه به د کور څښتن شي.

دلیل: له ابو هریره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې له رسول الله ﷺ څخه یو چا د هغه عمل په اړه پوښتنه وکړه، چې له امله به یې ډېر خلک جنت ته لاړ شي، هغه وفرمایل: د الله څخه ویره، او ښه اخلاق درلودل.

[دا حدیث ترمذي (۲۰۰۴) روایت کړی دی، او صحیح بللی]

له ابو درداء رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: د قیامت په ورځ په میزان کې تر هر څه دوند شی هغه ښه اخلاق دي.

[دا حدیث ترمذي (۲۰۰۲)، ابو داود (۴۷۹۹) کې روایت کړی دی، او الباني صحیح بللی]

له ابو امامه رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: چا چې خپل اخلاق ښه کړل، زه یې په جنت کې د یو کور ورکولو ضامن یم.

[دا حدیث ابو داود (۴۸۰۰) روایت کړی دی، نووي او ابن القیم صحیح

بللی]

۱۹۳ غنیمت

۲۴- د مصیبت په وخت کې تحمید او (إنا لله وإنا إليه راجعون، اللهم أجرني في مصیبتی، وأخلف لي خیرا منها)
فضیلت: یو کور په جنت او د لوی اجر سبب کېږي.

دلیل: له ابو موسى اشعري رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: **کله چې د يو بنده زوی وفات شي، الله پاک ملائکو ته ووايي:** آیا زما د بنده د زوی روح مو قبض کړ؟ هغوی ورته ووايي: هو، بيا ورته الله پاک ووايي: آیا زما د بنده د زړه ټوټه مو واخيسته؟ هغوی ورته ووايي: هو، بيا الله پاک ووايي: زما بنده څه وويل؟ هغوی ورته ووايي: الحمد لله او انا لله وانا اليه راجعون، اللهم اجرني في مصيبتی وأخلف لي خيرا منها يي وويل، الله پاک ورته ووايي: زما دې بنده لپاره په جنت کې يو کور جوړ کړي، او بيت الحمد په نوم سره يې ونوموئ.

[دا حديث ترمذي (۱۰۲۱) روايت کړی دی، او حسن يې بللی]

له ام سلمه رضي الله عنها چې د رسول الله ﷺ ميرمن ده، روايت دی، ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل چې وفرمايل يې: **کوم بنده ته چې مصيبت ورسېږي، انا لله وانا اليه راجعون، اللهم اجرني في مصيبتی وأخلف لي خيرا منها ووايي، الله پاک به دې ددې مصيبت له امله ثواب ورکړي، او له دې به غوره بدله ورکړي.**

[مسلم: ۹۱۸]

په غنيمت عمل

۱۹۴ غنيمت

۲۵- د دروغو پرېښودل، که څه هم په ټوکو کې وي

فضيلت: د جنت په مينځ کې د کور څښتن کيدل.

دلیل: له ابو امامه رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: **چا چې خپل اخلاق ښه کړل، دروغ يې پرېښودل، که څه هم په ټوکو کې وي، زه يې په جنت کې د يو کور ورکولو ضامن یم.**

[دا حديث ابو داود (۴۸۰۰) روايت کړی دی، نووي او ابن القيم صحيح

بللی]

۱۹۵ غنیمت

۲۶ - د فرض لمونځ پرته د الله لپاره هره ورځ د ۱۲ رکعت نفلي لمونځ کول

فضیلت: په جنت کې به د کور څښتن کیدل.

دلیل: له ام حبیبه رضي الله عنها، چې د رسول الله ﷺ میرمن ده، روایت دی، وایې چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل، چې ویل یې: هر بنده چې هره ورځ د فرض لمونځ پرته د الله لپاره ۱۲ رکعت نفلي لمونځ وکړي، الله پاک به ورته په جنت کې کور جوړ کړي.

[مسلم: ۷۲۸]

۱۹۶ غنیمت

۲۷ - د الله لپاره مسجد جوړول

فضیلت: په جنت کې به د کور څښتن کیدل.

دلیل: له عثمان بن عفان رضي الله عنه څخه روایت دی، ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل چې ویل یې: چا چې د الله لپاره یو مسجد جوړ کړ، الله پاک به ورته په جنت کې د هغه په څیر کور جوړ کړي. په بل روایت کې دي: الله په ورته په جنت کې کور جوړ کړي.

[البخاري: ۴۵۰، مسلم: ۵۳۳، الفاظ د مسلم دي]

له جابر بن عبدالله رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: که چا د الله لپاره مسجد د مارغانو د جالې او یا له هغې هم کوچنۍ وي؛ جوړ کړ، الله به ورته په جنت کې کور جوړ کړي.

[دا حدیث ابن ماجه (۷۳۸)، ابن خزيمة (۱۲۹۲) روایت کړی دی، او

الباني صحيح بللی]

۱۹۷ غنیمت

۲۸ - له بحث او شخړو تېریدل، که څه په حقه هم وي

فضیلت: د جنت په مینځ کې د کور خښتن کیدل.

دلیل: له ابو امامه رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې له بحث او شخړې تیر شو، حال دا چې نوموړی په حقه هم وي، زه یې په جنت کې د یو کور ورکولو ضامن یم.

[دا حدیث ابو داود (۴۸۰۰) روایت کړی دی، نووي او ابن القیم صحیح

بللی]

۱۹۸ غنیمت

۲۹ - تقوی او د الله څخه ویره

فضیلت: جنت ته داخلیدل، جنت کې ښکلې جوړه (ازواج)، د الله په نزد د صدق مقام، د الله له لورې د ثواب او جنت زیږی، بریا او ښه عاقبت، د الله له لورې بدله او ثواب.

دلیل: * ﴿لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ [آل عمران: ۱۵].

د هغو کسانو لپاره چې پرهېزگاره دي، (هغه) د خپل رب په نیز باغونه دي چې د هغو له لاندې وې بهېږي، چې په هغو کې به دوی تل ترتله وي او (د دوی لپاره) ښې پاکې ښځې دي.

* ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ * فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ * كَذَلِكَ زُوجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ﴾ [الدخان: ۵۴۱].

بېشکه متقيان به په امن ناکه ځای کې وي، په جنتونو او چینو کې به وي، دوی به له نړیو ورېښمو او پېړو ورېښمو جامې اغوندي، په داسې حال کې چې سره مخامخ به ناست وي، همداسې به وي. او مونږ به دوی د غټ سترگو سپینو سرو حورو سره ملگري کړو.

* ﴿إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا * حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا * وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا وَكَأَسَادٍ حَاقًا * لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا * جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا﴾ [النبا: ۳۱-۳۶].

بېشکه خاص د متقيانو لپاره کاميابي ده، (چې) باغونه او انگور دي، او انارسينه همخوټې پېغلې دي، او ترخندو پورې ډکې د شرابو پيالې دي، دوی په دغه (جنت) کې نه لغوه (بېکاره) خبره اوري او نه دروغ، د رب له جانبې به بدله ورکولى شي. (د عملونو) په حساب سره ډېره ورکړه.

* ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [آل عمران: ۱۳۳].

او تاسو له يو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والى د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دى، د پرهېزگارانو لپاره تيار کړى شوى دى.

* ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ [الرعد: ۳۵].

د هغه جنت حال چې له متقيانو سره يې وعده شوې ده (دا دى چې) د هغه له لاندې ولې بهېږي، د هغه مېوې همېشې دي او د هغه سيورى هم، دغه (جنت) د هغو کسانو انجام (او د رجوع ځاى) دى چې پرهېزگاري کوي او د کافرانو انجام دى.

* ﴿وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ * جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ [النحل: ۳۰-۳۱].

او يقيناً ښه کور د متقيانو دى، چې د همېشه اوسېدلو جنتونه دي چې دوی به هغو ته داخلېږي، د هغو له لاندې ولې بهېږي، د دوی لپاره په دغو (جنتونو) کې هغه څه دي چې دوی يې غواړي، همدارنگه الله متقيانو ته بدله ورکوي.

* ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ [الذاريات: ۱۵].

بېشکه متقيان (پرهېزگاران) به په جنتونو او چينو کې وي.

* ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى﴾ [الليل: ٧٥].

نو هر چې هغه څوك دى چې وركړه كوي او وېرېږي، او د ډېرې ښكېلې كلمې تصديق كوي، نو مونږ به ضرور ده ته د اسانې لارې اسانتيا وركړو.

* ﴿وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [الشعراء: ٩٠].

او جنت به (په هغې ورځ كې) پرهبزگارانو ته ورنژدې كړى شي.

* ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي عِندِ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ التَّعِيمِ﴾ [القلم: ٣٢].

بېشكه د پرهبزگارو لپاره د خپل رب په نيز د نعمتونو جنتونه دي.

* ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَرٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ حَاسِنٍ وَأَنْهَرٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ • وَأَنْهَرٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ • وَأَنْهَرٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ [محمد: ١٥].

د هغه جنت حال (او صفت) چې پرهبزگارانو ته يې وعده وركړى شوې ده، په هغو كې د داسې اوبو ولې دي چې خرابېدونكې نه دي او د داسې شيدو (پيو) ولې دي چې خوند (او مزه) به يې تغير نه مومي (نه خرابېږي) او د داسې شرابو ولې دي چې څښونكو ته مزه وركوونكي وي او د صفا كړى شويو شاتو ولې دي او د دوى لپاره په دغو (جنتونو) كې هر قسمه مېوې دي.

* ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا: "سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ • فَأَدْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾ [الزمر: ٧٣].

او هغه كسان به چې له خپل رب نه وېرېدل، جنت ته ډلې ډلې روان كړى شي، تر هغه پورې چې كله دوى ته راشي، په دې حال كې چې د ده دروازې به (له مخكې نه) پرانستل شوي وي او دوى ته به د دغه (جنت) نگرانان ووايي: په تاسو دې سلام وي، تاسو پاك يئ، نو دغو ته داخل شئ، په داسې حال كې چې تل اوسېدونكي به يئ.

* ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ * وَقَوَاقِهٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ * كَلُوا وَاشْرَبُوا هَيْئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ * إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ [المرسلات: ٤٤١].

یقیناً پرهېزگاران به په سیورو او چينو کې وي، او په داسې مېوو کې چې دوی یې غواړي، (ملایک به مومنانو ته وایي): تاسو خورئ او څښئ،

په داسې حال کې چې خوند اخیستونکي یې د هغو عملونو په بدل کې چې تاسو به کول، بېشکه همداسې مونږ نېکي کوونکو ته بدله ورکوي.

• ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ فِي مَقْعَدٍ صَدَقَ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ﴾ [القمر: ۵۴-۵۵].

بېشکه متقیان به په باغونو او ویالو کې وي، د راستۍ په مجلس کې به وي، له لوی قدرت لرونکي بادشاه سره.

• ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [يونس: ۶۳-۶۴].

هغه کسان چې ایمان یې راوړی دی او ځان (له نافرمانیو) ساتي، د همدوی لپاره په دنیايي ژوند کې زېری دی او په اخرت کې (هم). د الله کلماتو لره هېڅ بدلون نشته، همدغه ډېر ستر بری دی.

• ﴿فَإِمَّا يَنْزُرُهُ بِلسَانِكَ لِنُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ﴾ [مریم: ۹۷].

پس بېشکه همدا خبره ده چې مونږ دغه (قرآن) ستا په ژبه آسان کړی دی، د دې لپاره چې ته په ده سره پرهېزگارانو ته زېری ورکړې.

• ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [الأعراف: ۱۲۸]، [القصاص: ۸۳].

او ښه انجام د پرهېزگارانو لپاره دی

• ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [هود: ۴۹].

نو صبر کوه، بېشکه ښه انجام د پرهېزگارانو لپاره دی

• ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ، وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا﴾ [الطلاق: ۵].

او هغه څوک چې له الله نه ووېرېږي، هغه به له ده نه د ده گناهونه لرې کړي او د ده لپاره به اجر لوی کړي.

• ﴿وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ [آل عمران: ۱۷۹].

او که چېرې تاسو ایمان راوړئ او پرهېزگاره شئ، نو تاسو لپاره بېخي لوی اجر دی.

• ﴿وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجُورَكُمْ﴾ [محمد: ۳۶].

او که تاسو ایمان راوړئ او پرهېزگاره شئ (نو) هغه به تاسو ته ستاسو اجر وونه درکړي.

له ابو هريره رضي الله عنه خخه روايت دی چې د رسول الله ﷺ خخه د هغه عمل په اړه پوښتنه وشوه، چې په هغې عمل کوونکي به جنت ته داخل شي؟ هغه تقوی یعنې د الله خخه ویره کول دي.

[دا حدیث ترمذي (۲۰۰۲) روايت کړی، او صحيح يې بللی]

په غنیمت عمل

۲۰۲-۱۹۹ غنیمت

۳۰-۳۳: سبحان الله، الحمد لله، لا إله إلا الله، الله اكبر ويل

فضيلت: په جنت کې ونه، او د صدقې اجر.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه خخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: سبحان الله، الحمد لله، لا إله إلا الله، الله اكبر؛ وايه، نو الله تعالى به ستا لپاره د هرې جملې پر بدل کې يوه ونه په جنت کې کښېنوي.

[دا حدیث ابن ماجه ۳۹۲۰ روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

له ابو ذر رضي الله عنه خخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هره سبحان الله صدقه ده، هر الله اكبر صدقه ده، هر الحمد لله صدقه ده.

[مسلم: ۱۰۰۶]

له ابو ذر رضي الله عنه خخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هره سبحان الله صدقه ده، هر الحمد لله صدقه ده، او هر لا إله إلا الله صدقه

ده، هر الله اكبر صدقه ده. [مسلم: ۱۶۴۸]

په غنیمت عمل

۲۰۳ غنیمت

۳۴: سبحان الله العظيم وبحمده ويل

فضيلت: په جنت کې د خرما ونه کرل.

دلیل: له جابر رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې ووايي: سبحان الله العظيم وبحمده، الله تعالى به د هغه لپاره يوه نخله په جنت کې کښېنوي.

[دا حديث ترمذي ۳۸۰۸، نسائي په الکبری ۱۰۵۹۴ کې روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۰۴ غنیمت

۳۵: د غوسې زغم، سره له دې چې د انتقام وس لري

فضيلت: جنت ته داخلېدل، الله به يې د ټولو مخلوقاتو په وړاندې راوبلي، اختيار به ورکړي چې کومه حورا د ځان لپاره غوره کوي، د قيامت پر ورځ د اميد څخه زړه ډکيدل.

دليل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ﴾

[آل عمران: ۱۳۳-۱۳۴]

او تاسو له يو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تيار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگۍ کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي.

معاذ د انس رضي الله عنه څخه روايت نقل کوي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې غصه وزغمي، سره له دې چې ځواک يې لري، الله به هغه د قيامت پر ورځ د ټولو مخلوقو پر وړاندې راوبلي، ترڅو چې له کومو حورو وغواړي، همغه به ورته ورکړل شي.

[دا حديث امام احمد ۱۵۸۷۷، ترمذي ۲۰۲۱، ابو داود ۴۷۷۷، ابن ماجه ۴۱۸۶ روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

له ابن عمر رضي الله عنهما څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې غصه وزغمي، سره له دې چې کولی يې شول چې خپله غوسه وکړي، الله به يې د قيامت په ورځ زړه د اميد څخه ډک کړي.

[دا حديث طبراني په الكبير ۱۳۶۴۶ کې روايت کړی دی، او الباني صحيح بللی] تر دې ځايه صحيح وشوه

په غنيمت عمل

۲۰۵ غنيمت

۳۶: د الله لپاره تواضع او عاجزي کول، او ښه لباس هم نه اغوستل که څه هم توان يې لري

فضيلت: جنت ته داخلېدل، د الله له لورې د ټولو مخلوقاتو په وړاندې راغوښتل، او دا اختيار ورکول چې د ايمان د جامو څخه د ځان لپاره لباس غوره کړه.

دليل: حارثه بن وهب رضي الله عنه وايي، چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل، چې فرمايل يې: آيا تاسو ته جنتيان درونه پېژنم؟ هر هغه کمزوری او متواضع انسان. [البخاري ۶۶۵۷، مسلم ۲۸۵۳]

سهل بن معاذ رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د تواضع له امله ښه لباس په تن کول پرېږدي، حال دا چې توان يې لري، الله به يې د قيامت پر ورځ د ټولو مخلوقاتو په وړاندې راوبلي، اختيار به ورکړي، چې د ايمان له جامو څخه يې چې کومې خوښې وي، د ځان لپاره غوره کړي. [دا حديث امام احمد ۱۵۷۹۸، ترمذي ۲۶۸۵ روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۲۰۶ غنیمت

۳۷: قرض دار ته مهلت ورکول، نیمه یا ټول حق ورته پرېښودل

فضیلت: جنت ته داخلېدل او د قیامت پر ورځ د عرش تر سیوري لاندې اوسېدل.

دلیل: د حدیثه رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: یوه سړی مړ شو او جنت ته داخل شو، ورته وویل شول: تا به څه عمل کوو؟ ویې ویل: ما به له خلکو سره تجارت کاوه، تنگدسته ته به مې مهلت ورکوه، او په قیمت کې به مې ترې لږ اخیست؛ الله ورته بښنه کړې وه. [البخاري ۲۳۹۱، مسلم ۱۵۶۰]

ابو هریره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: څوک چې تنگدسته ته مهلت ورکړي یا پاتې پیسې ورته معاف کړي، الله به هغه ته د قیامت په ورځ چې د هغه د عرش پرته به بل سیوری نه، ځای ورکړي. [دا حدیث امام احمد ۸۸۳۲، ترمذي ۱۳۰۶ روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

۲۰۷ غنیمت

۳۸: روژه نیول

فضیلت: جنت ته داخلېدل، او الله تعالی پخپله اجر ورکوي.

دلیل: ابو امامه رضي الله عنه وايي: زه رسول الله ﷺ ته راغلم ما ورته وویل: داسې عمل راته وښايه چې جنت ته پرې داخل شم. رسول الله ﷺ ورته وفرمایلي: روژې نیول پرځان لازم وگرځوه، ځکه چې ددې په خیر عمل نشته. [دا حدیث امام احمد ۲۲۵۷۹، ابن حبان ۳۴۲۵ روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

ابو هریره رضي الله عنه وايي: چې رسول الله ﷺ وفرمایلي: الله فرمایي: د انسان هر عمل د هغه لپاره دی، خو روژه یې بیا زما لپاره ده، او زه به یې پخپله اجر ورکوم. [بخاري ۱۹۰۴، مسلم ۱۱۵۱]

۲۰۸ غښت

۳۹: بد اخلاقه او عامو خلکو ته ښه کول، او د خلکو خیر خواهي کول
فضیلت: جنت ته داخلېدل، او الله تعالی پخپله اجر ورکوي.

دلیل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ (۱۳۳) الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ﴿[آل عمران: ۱۳۳-۱۳۴]

او تاسو له یو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگی کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي او خلکو ته معافي کوونکي وي.

﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ [الشوری: ۴۰]

نو هغه څوک چې معافي وکړي او اصلاح وکړي نو د ده اجر په الله دی.

۲۰۹ غښت

۴۰: د خوشحالی او سختۍ په وخت کې سوال کوونکو او د سوال څخه ځان ساتونکو باندې انفاق کول، او له بخل څخه ځان ژغورل

فضیلت: جنت ته داخلېدل، بریا او ښایسته عاقبت ترلاسه کول.

دلیل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ (۱۳۳) الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ ﴿[آل عمران: ۱۳۳-۱۳۴]

او تاسو له یو بل نه تلوار کوئ هغه (مغفرت) بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې (په اندازه) دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگی کې.

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ۝ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ۝ فَسَنِيسِرُّهُ ۝
لِلْيُسْرَى﴾ [الليل: ۵-۷]

نو هر چې هغه څوک دی چې ورکړه کوي او وېرېږي او د ډېرې ښکلي
کلمې تصدیق کوي نو مونږ به ضرور ده ته د اسانې لارې اسانتیا
ورکړو.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ
ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۝ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ آلِإِلٍ مَا يَهْجَعُونَ ۝ وَيَبْالَسْ حَارِهُمُ
يَسْتَغْفِرُونَ ۝ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾ [الذاريات: ۱۵-۱۹]

بېشکه متقيان (پرهېزگاران) به په جنتونو او چينو کې وي په داسې
حال کې چې هغه څه لره به نيوونکي وي چې دوی ته يې د دوی رب
ورکوي، بېشکه دوی له دې نه مخکې ښکې کوونکي وو دوی به د شپې
په لږه برخه کې ويده کېدل او په چرک بانگونو کې به دوی استغفار
کاوه او د دوی په مالونو کې به د سوالگري او د محروم (مسکين) حق و.

﴿وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ [الحشر: ۹]

او هغه څوک چې د خپل نفس له د بخیلۍ نه وساتل شو، نو هم دغه
خلق کامیاب دي.

په غنیمت عمل

۲۱۰ غنیمت

۴۱ - د شپې تهجد لمونځ او لږ خوب کول، او زر آیتونو په تهجدو کې
لوستل

فضیلت: جنت ته ننوتل، او د «مُقْنَطِرِينَ» له ډلې څخه شمیرل کېدل.

دلیل: ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۝ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ آلِإِلٍ مَا يَهْجَعُونَ﴾ [الذاريات: ۱۷-۱۵]

بېشکه متقيان (پرهېزگاران) به په جنتونو او چينو کې وي په داسې
حال کې چې هغه څه لره به نيوونکي وي چې دوی ته يې د دوی رب
ورکوي، بېشکه دوی له دې نه مخکې ښکې کوونکي وو دوی به د شپې
په لږه برخه کې ويده کېدل.

عبدالله بن سلام رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د شپې تهجد لمونځ کوي، کوم چې خلک ويده وي؛ نو تاسې به په سلامتيا سره جنت ته داخل شئ.

[دا حديث امام احمد (۲۴۳۰۷)، ترمذي (۲۴۸۵)، ابن ماجه (۱۳۳۴) روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د تهجدو په لمونځ کې زر آياتونه ولولي، هغه به د منقنطرين له ډلې څخه وشميرل شي.

[دا حديث ابو داود (۱۳۹۸) روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

په غنيمت عمل

۲۱۱ غنيمت

۴۲ - د سورة الملك لوستل

فضيلت: جنت ته داخلیدل، دا سورت د لوستونکي لپاره شفاعت کوي
دليل: انس بن مالك رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: (سورت الملك) به د لوستونکي لپاره بحث او مباحثه کوي، ترڅو چې جنت ته يې داخل کړي.

[دا حديث طبراني په الأوسط (۳۶۵۴) او په الصغير (۴۹۰) کې روايت کړی، هيثمي وايي: ددې حديث راويان د بخاري راويان دي.]

ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: په قرآن کې يو سورت دی، چې دیرش ۳۰ آياتونه لري، د لوستونکي لپاره به شفاعت کوي، تر څو چې جنت ته يې داخل کړي: ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ﴾.

[دا حديث ابن ماجه (۳۷۸۶)، نسائي په الكبرى (۱۰۴۷۸) کې روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۲۱۲ غنیمت

۴۳ - شهادة أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأن محمدا عبده ورسوله

...

فضیلت: د دې عمل له امله به د جنت له اته دروازو څخه چې په هره دروازه چې وغواړي داخلېدل.

دلیل: عبادة بن الصامت رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې دا اقرار وکړي چې: الله زموږ رب دي، چې هيڅ ډول شريک نه لري، محمد ﷺ د الله بنده او رسول دی، عيسى عليه السلام د الله بنده او رسول دی، بلکې د الله يوه کلمه ده، او د هغې له لورې يو روح دی، څوک چې دا اقرار وکړي، په الله باندې حق دی چې په هر عمل کې اخته وي، جنت ته داخل کړي. د بخاري په روايت کې دي: د جنت په اتوو دروازو کې چې په کومې داخلېږي.

[البخاري (۳۴۳۵)، مسلم ۲۸]

۲۱۳ غنیمت

۴۴ - مبرور حج

فضیلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د مبرور (له گناه پاک) حج بدله يوازې جنت دی.

[البخاري (۱۷۷۳)، مسلم ۱۳۴۹]

۲۱۴ غنیمت

۴۵ - ريښتني توبه

فضیلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُم سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ [التحریم: ۸]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! تاسو الله ته توبه وباسئ خالصه رښتینې توبه، امېد دی چې ستاسو رب به له تاسو نه ستاسو گناهونه ورژوي او تاسو به داسې جنتونو ته داخل کړي چې د هغو له لاندې ولې بهېږي.

په غنیمت عمل

۲۱۵ غنیمت

۴۶ - له لویو گناهونو ځان ساتل

فضیلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ﴿إِن تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرَ عَنْكُم سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا﴾ [النساء: ۳۱].

که چېرې تاسو له هغو غټو گناهونو نه ځان وساتئ، چې تاسو ترې منع کولی شئ (نو) مونږ به له تاسو نه ستاسو (واړه) گناهونه لرې کړو او ډېر د عزت ځای ته به مو داخل کړو.

په غنیمت عمل

۲۱۶ غنیمت

۴۷ - مور او پلار سره نیکي

فضیلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: پوزه يې په خاورو ککړه شه، پوزه يې په خاورو ککړه شه، پوزه يې په خاورو ککړه شه. چا وويل: د چا اې د الله رسوله! ويې فرمايل: څوک چې په خپل ژوند کې بوډا مور او پلار دواړه ومومي، يا يو ومومي، او بيا هم جنت ته داخل نه شي.

عیاض بن مرثد یا مرثد بن عیاض العامري رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: يو تن د رسول الله ﷺ څخه د هغه عمل په اړه وپوښتل چې جنت ته يې داخل کړي، هغه ورته وويل: ايا په مور او پلار کې دې کوم يو ژوندی دی؟ هغه ورته وويل: نه، درې ځل يې پوښتنه وکړه، بيا يې ورته وويل: خلکو ته اوبه ورکړه، خلکو ته اوبه ور ورسوه کله چې هغوی نه وي، او حاجت يې پوره کړه کله چې هغوی حاضر وي.

[دا حديث طبراني په الكبير (۱۰۱۴) کې روايت کړی، هيثمي: راويان يې د بخاري دي]

ابو درداء رضي الله عنه وايي، چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل، چې ويې ويل: مور او پلار د جنت منځنۍ دروازه ده، که غواړي يا دا دروازه ضايع کړه، او يا يې ساتنه وکړه.

[دا حديث امام احمد (۲۸۱۵۹)، ترمذي (۱۹۰۰) الفاظ د ترمذي دي، وابن ماجه (۳۶۶۳) روايت کړی، او ابن ماجه صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۱۷ غنیمت

۴۸- پر ابتلا صبر کول

فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دليل: ابن عباس رضي الله عنهما وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: که چيرته صبر وکړي، ستا لپاره به جنت وي.

[البخاري (۵۶۵۲)، ومسلم (۲۵۷۶)]

په غنیمت عمل

۲۱۸ غنیمت

۴۹- روژې نيول، جنازې پسې تلل، مسکين ته خوراک ورکول، او د ناروغ پوښتنه

فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: دا کارونه چې په يو تن کې راجمع شول، جنت ته به داخلېږي.

[مسلم ۱۰۲۸]

په غنیمت عمل

۲۱۹ غنیمت

۵۰ - د علم طلب

فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايي: څوک چې د علم د حصول لاره ونيسي، الله به ورته د همدې لارې په برکت د جنت لاره آسانه کړي. [مسلم ۲۶۹۹]

په غنیمت عمل

۲۲۰ غنیمت

۵۱ - رښتيا ويل

فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: عبدالله بن مسعود رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: رښتيا ويل انسان نېکۍ ته رسوي، او نېکي بيا انسان جنت ته رسوي. يو تن تل رښتيا وايي تر هغې چې د الله په وړاندې رښتيني وليکل شي. [البخاري ۶۰۹۴، مسلم ۲۶۰۶]

په غنیمت عمل

۲۲۱ غنیمت

۵۲ - د سلام خپرول

فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: تاسو به جنت ته لاړ نه شئ تر څو چې ايمان ونه راوړئ، او ايمان به مو پوره نه وي تر څو چې يو بل سره مينه و نه کړئ.

آيا زه تاسو ته داسې يو څه و نه بشپړم چې كه هغه وكړئ، نو يو بل سره به مينه پيدا كړئ؟ خپلمنځي سلام خپور كړئ. [مسلم ٥٤]

په غښت عمل

۲۲۲ غښت

۵۳ - د مسلمانانو له لارې څخه ضرري شيان لرې كول، لكه د ونې څانگه چې خلكو ته زيان رسوي
فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دليل: د ابوهريره رضي الله عنه څخه روايت دى، هغه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: يو سړى د لارې پر سر د يوې ونې له څانگې تېرېده، نو ويې ويل: پر الله قسم، زه دا څانگه له مسلمانانو لرې كوم، ترڅو هغوى ته ضرر ونه رسوي، نو الله هغه سړى جنت ته داخل كړ.

[مسلم: ۱۹۱۴]

له ابو هريرة رضي الله عنه څخه روايت دى، وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: ما يو سړى وليد چې په جنت كې گرځيدو، دا هغه سړى و چې يوه ونه يې له لارې پرې كړې وه، چې خلك يې ازارول.

[مسلم: ۱۹۱۴]

په غښت عمل

۲۲۳ غښت

۵۴ - پوره اوداس كول، او بيا دا دعا ويل: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ
فضيلت: جنت ته داخلېدل.

دليل: د عمر رضي الله عنه څخه روايت دى، هغه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: ستاسو څخه څوك چې اودس وكړي، او پوره اودس وكړي، بيا ووايي: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، نو د جنت ټولې اته دروازې به ورته پرانيستل شي، له هرې دروازې چې وغواړي، ننوتلای به شي. [مسلم: ۲۳۴]

په غنیمت عمل

۲۲۴ غنیمت

۵۵ - د الله تعالی ۹۹ ښکلي نومونه یاد ساتل

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: د ابوهریره رضي الله عنه څخه روایت دی، هغه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: الله تعالی زهه نوې ۹۹ نومونه لري، که څوک یې یاد کړي

جنت ته به داخل شي. [البخاري: ۶۴۱۰، مسلم: ۲۶۷۷]

په غنیمت عمل

۲۲۵ غنیمت

۵۶ - خلکو ته اوبه ورکول سقيا الماء

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: د عیاض بن مرثد رضي الله عنه څخه روایت دی، هغه وایي: یو سړي له رسول الله ﷺ څخه د هغه عمل په اړه وپوښتل چې انسان جنت ته داخلوي؟ هغه وفرمایل: ایا ستا له مور او پلار څخه کوم یو ژوندي شته؟ هغه وویل: نه، رسول الله ﷺ ترې درې ځله دا پوښتنه وکړه، بیا یې ورته وفرمایل: خلکو ته اوبه ورکوه، کله چې هغوی نه وي، نو اوبه ورته ورسوه، او کله چې وي، نو په اوبو یې ماره کړه.

[دا حدیث طبراني په الکبیر ۱۰۱۴ کې روایت کړي، هیثمی وایي: راویان

دې د صحیح بخاري راویان دي]

په غنیمت عمل

۲۲۶ غنیمت

۵۷ - خلکو ته خواړه ورکول

فضیلت: جنت ته ننوتل

دلیل: د عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما څخه روایت دی، هغه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایل: ...خلکو ته خواړه ورکړئ، سلام خپور کړئ، نو

تاسو به په امن سره جنت ته داخل شئ.

[أحمد ۶۹۶۷، او الترمذي ۱۸۵۵، او الباني صحیح بللی]

۵۸ - له گناه وروسته استغفار کول او په گناه ټینگ نه پاتې کېدل

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ * وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ [آل عمران: ۱۳۳ - ۱۳۵]

او تاسو له یو بل نه تلوار کوئ هغه مغفرت بخښنې ته چې د خپل رب له جانبې ده او داسې جنت ته چې د هغه پلن والی د اسمانونو او د ځمکې په اندازه دی، د پرهېزگارانو لپاره تیار کړی شوی دی، هغه کسان چې انفاق کوي په اسانۍ او تنگۍ کې او خصوصاً چې غصې لره زغمونکي وي او خلقو ته معافي کوونکي وي او الله نېکي کوونکي خوښوي، او هغه کسان چې کله څه فاحش کار وکړي، یا په خپلو ځانونو بل ظلم وکړي نو الله یاد کړي، او ورپسې د خپلو گناهونو لپاره بخښنه وغواړي، او بل څوک دی چې گناهونه وبخښي غیر له الله نه؟ او څه چې دوی کړي وي په هغې اصرار کلکوالی و نه کړي، په دې حال کې چې دوی پوهېږي.

۵۹ - د مؤذن له اذان سره د زړه نه په یقین سره متابعه کول

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: د عمر بن الخطاب رضي الله عنه نه روایت دی، هغه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: کله چې مؤذن ووايي: الله اکبر، الله اکبر، نو تاسو هم وواياست: الله اکبر، الله اکبر. کله چې مؤذن: أشهد أن لا إله إلا الله؛ نو تاسې هم أشهد أن لا إله إلا الله ووايئ، کله چې مؤذن:

نو تاسې هم أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَوَايِي، كله چې مؤذن: أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ وَوَايِي؛ نو تاسې هم: أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ وَوَايِي. كله چې مؤذن: حي على الصلاة ووايي؛ نو تاسې لاحول ولاقوة إلا بالله ووايي. كله چې مؤذن: حي على الفلاح ووايي؛ نو تاسې لاحول ولاقوة إلا بالله ووايي، كله چې مؤذن: الله أكبر الله أكبر ووايي؛ نو تاسې هم الله أكبر الله أكبر ووايي، تر دې چې كله لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَوَايِي؛ نو تاسې هم لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَوَايِي، كه څوك دا په يقين سره ووايي، هغه به جنت ته داخل شي. [مسلم: ۳۸۵]

له ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې د مؤذن په خبر دا ووايي، د زړه له يقين سره، نو هغه به جنت ته داخل شي. [دا حديث ابن حبان ۱۶۶۷ روايت كړی، ابن حبان او الباني دواړو صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۲۹ غنیمت

۶۰- د هر فرضي لمونځ وروسته آيت الكرسي لوستل

فضيلت: جنت ته داخلیدل.

دليل: ابو امامه رضي الله عنه روايت كوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوك چې د هر فرض لمونځ وروسته آيت الكرسي ولولي، هغه به له مرگ پرته بل هيڅ څه جنت ته د تللو څخه بند نه كړي.

[دا حديث نسائي په الكبرى ۹۸۴۸ كې روايت كړي، ابن حبان، سيوطي او

الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۳۰ غنیمت

۶۱- سهار او بېگاه په يقين سره سيد الاستغارويل اللهم أنت ربي لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ...

فضيلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: شداد بن اوس رضي الله عنه د رسول الله ﷺ څخه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: سيد الاستغفار د دا دی چې ته ووايي: اللهم أنت ربي لا إله إلا أنت، خلقتني وأنا عبدك، وأنا على عهدك ووعدك ما استطعت، أعوذ بك من شر ما صنعت، أبؤ لك بنعمتك عليّ، وأبؤ بذنبي، فاعفر لي، فإنه لا يغفر الذنوب إلا أنت.

بيا يې وفرمايل: که څوک دا د ورځې په پوره يقين سره ووايي او د ماښام له راتلو مخکې وفات شي، دا به جنتي وي، او څوک چې دا د شپې په پوره يقين سره ووايي او د سهار له راتلو مخکې وفات شي، دا به جنتي وي. [البخاري: ۶۳۰۶]

په غنیمت عمل

۲۳۱ غنیمت

۶۲ - د پيشلمي پر وخت استغفار او بښنه غوښتل

فضيلت: جنت ته داخليدل.

دلیل: ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * وَآخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ [الذاريات: ۱۵-۱۸].

بېشکه متقيان پرهبزگاران به په جنتونو او چينو کې وي، په داسې حال کې چې هغه څه لږه به نيوونکي وي چې دوی ته يې د دوی رب ورکوي، بېشکه دوی له دې نه مخکې نېکي کوونکي وو، دوی به د شپې په لږه برخه کې ویده کېدل، او په چرگ بانگونو کې به دوی استغفار کاوه.

په غنیمت عمل

۲۳۲ غنیمت

۶۳ - تېرو حيواناتو ته اوبه ورکول

فضيلت: جنت ته داخليدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: يو سړی يوې شاه ته ورنږدې شو، وربښکته شو، اوبه يې ترې وڅښلې،

د څاه په غاړه یو سپی ولید، چې د تندې له امله یې خپله ژبه راویستې ده، دې سړي پرې شفقت وکړ، خپله یوه موزه یې وویسته، له اوبو یې راډکه کړه، او سپي ته یې اوبه ورکړې، الله یې دا عمل قبول کړ، او جنت ته یې داخل کړو.

[دا حدیث ابن حبان روایت کړي او صحیح یې بللی ۵۴۳]

په غنیمت عمل

۲۳۳ غنیمت

۶۴ - د قاضي او متقاضي ترمنځ غوره معامله کول

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: یو سړی په ښه معامله کوئو جنت ته داخل شو کله به چې هغه قاضي و، او یا به متقاضي یعنی غوښتونکی وو.

[دا حدیث امام أحمد ۷۰۸۲ روایت کړي، او أحمد شاکر صحیح بللی].

په غنیمت عمل

۲۳۴ غنیمت

۶۵ - زړه ته گران تن په مرگ د صبر ثواب

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: الله وايي: زما د هغه مؤمن بنده لپاره چې زه یې په دنیا کې زړه ته گران او عزیز تن روح قبض کړم او هغه صبر وکړي بدله جنت دی. [البخاري:

[۶۴۲۴]

په غنیمت عمل

۲۳۵ غنیمت

۶۶ - حیا لرل

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه د رسول الله ﷺ څخه روایت کوي چې هغه فرمايي: **حیا د ایمان برخه ده، او د ایمان بدله جنت دی.**

[دا حدیث امام احمد ۱۰۶۶۱، الترمذي ۲۰۰۹ روایت کړي، ذهبي او الباني

دا حدیث صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۲۳۶ غنیمت

۶۷ - د سورة اخلاص سره محبت

فضیلت: جنت ته داخلیدل.

دلیل: انس بن مالک رضي الله عنه وايي: یو انصاري چې د قباء مسجد کې یې د خلکو امامت کوو، هر کله به یې چې په سورت پیل کوو، د اخلاص سورت به لوستلو، نو کله چې رسول الله ﷺ ورته راغی، هغوی په دې کار باندې خبر کړ، رسول الله ﷺ ورته وویل چې ته ولې دا سورت په هر رکعت کې لولي؟ هغه امام ورته وویل: اې د الله رسول! زه دې سورت سره محبت لرم، رسول الله ﷺ ورته وویل: **له دې سورت سره ستا محبت به تا جنت ته داخلوي.**

[دا حدیث ترمذي ۲۹۰۱ روایت کړی، ابن العربي او الباني دا حدیث صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۲۳۷ غنیمت

۶۸ - د مصیبت په وخت کې تسلیت ورکول

فضیلت: هغه څوک چې په قیامت کې د عزت لباس له دې ترلاسه کوي.

دلیل: محمد بن عمرو بن حزم رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي:

هيڅ مؤمن خپل ورور ته د مصيبت په وخت کې تسليت نه ورکوي، مگر
الله تعالى هغه ته د قيامت په ورځ د عزت لباس ورکوي.

[ابن ماجه، ۱۶۰۱، او الباني دا حديث حسن بللی]

په غنيمت عمل

۲۳۸ غنيمت

۶۹ - د الله څخه درې ځله جنت غوښتل

فضيلت: جنت هغه بنده ته د جنت د داخليدو دعا کوي.

دليل: انس بن مالک رضی الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي

دي: څوک چې د الله څخه درې ځله جنت وغواړي، جنت ووايي: اې

الله ته يې جنت ته داخل کړه.

[دا حديث امام احمد، ۱۳۳۷۵ او ترمذي ۲۵۷۲، او نسائي په الکبری ۷۹۰۹،

او ابن ماجه ۴۳۴۰، او ابن حبان ۱۰۱۲، سيوطي، الباني صحيح بللی]

په غنيمت عمل

۲۳۹- ۲۴۴ غنيمت

۷۰ - ۷۵ - د پادشاه عدل، په عبادت کې د ځوانانو ستر کيدل، د

مساجدو سره زړه تړل، هغه کس چې يوه ښکلي او معتبره ښځه ترې

غوښتنه وکړي او وتره وایي: زه له الله څخه ویرېږم، د صدقې پټول، او د

ذکر په وخت کې د سترگو او ښکې بهيدل.

فضيلت: د قيامت په ورځ د ساپې يعنې سيورې لاندې وي.

دليل: ابو هريره رضی الله عنه روايت کوي چې رسول الله ﷺ وويل:

اووه کسان به الله د قيامت په ورځ د سيورې لاندې کړي، چې د هغې

پرته به بل سيوري نه وي: عادل امام، هغه ځوان چې د خپل رب په

عبادت کې رالوی شي، هغه کس چې زړه يې په مساجدو پورې تړلی

وي، هغه دوه کسان چې له يو بل سره د الله لپاره محبت کوي، يوځای

کيدل او جدا کيدل د الله لپاره وي، هغه کس چې يوه ښکلي او مقام

درلودونکي ښځه ترې غوښتنه وکړي او دا ورته ووايي چې زه له الله

څخه ویرېږم، هغه کس چې صدقه يې داسې پټه وي چې کين لاس يې

چې کينې لاس يې نه پوهيږي چې ښيې لاس څه ورکړل، او هغه څوک چې يوازې ځای کې د الله ذکر کوي، او سترگې يې راډکې شي، او اوښکې ترې وبهيږي. [البخاري: ٦٦٠، او مسلم: ١٠٣١]

په غنيمت عمل

٢٤٥ غنيمت

٧٦- د الله په لاره کې د وتلې مجاهد په سر سيوري کول

فضيلت: د قيامت په ورځ د سيوري يعنې ساپې لاندې وي.

دليل: عمر بن الخطاب رضي الله عنه وايي، ما د رسول الله ﷺ څخه واوريدل: چا چې د يو په مجاهد سيوري وکړي، الله به په د قيامت په ورځ په سيوري وکړي.

[دا حديث امام احمد ١٢٨ او ابن ماجه روايت کړی دي، الأرنأؤوط

صحيح بللی]

په غنيمت عمل

٢٤٦ غنيمت

٧٧- عدل

فضيلت: د قيامت په ورځ به د الله په وړاندې د ملغرو په منبرو ناست وي.

دليل: عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما وايي، چې رسول الله ﷺ وويل: په دنيا کې عادل کسان به د قيامت په ورځ د ملغرو په منبرو باندې د رحمان ذات په وړاندې ناست وي، ځکه چې دوی په دنيا کې عدل کړی وو.

[دا حديث امام احمد ٦٥٦٠ روايت کړی، احمد شاکر صحيح بللی]

۲۴۷ غنیمت

۷۸ - د یوه مسلمان ورور په خوشالول، الله ته خوښی دي

فضیلت: د قیامت په ورځ خوشحالي.

دلیل: له انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې له خپل مسلمان ورور سره په دا ډول مخامخ شي، چې هغه خوشاله کړي، نو الله به هغه بنده د قیامت په ورځ خوشحاله کړي.

[دا حدیث طبراني په الصغير ۱۱۷۸، کې روایت کړی دی، هیثمی، دمیاطي او منذري حسن بللی]

۲۴۸ غنیمت

۷۹ - په مسلمان پرده اچول

فضیلت: د قیامت په ورځ به پرې پرده واچول شي.

دلیل: له ابو هريره رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: هر بنده چې په دنیا کې په بل باندې پرده واچوي، الله به د قیامت په ورځ په دې پرده واچوي. [مسلم ۲۵۹۰]

عبدالله بن عمر رضی الله عنه روایت کوي چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې په یو مسلمان پرده واچوي، الله پاک به د قیامت په ورځ په هغه پرده واچوي. [البخاري ۲۴۴۲، مسلم ۲۵۸۰]

۲۴۹ غنیمت

۸۰ - د یوه ورور د اړتیا په حق کې تلل تر هغه مشکل یې حل شي
فضیلت: د قیامت په ورځ چې قدمونه وښویږي، ددې تن قدم به ثابت وي، په مسجد نبوي کې د یوې میاشت اعتکاف څخه غوره کار دی.
دلیل: ابن عمر رضي الله عنه وایي: رسول الله ﷺ وفرمایي: ... د خپل ورور د کومې اړتیا پوره کولو لپاره تلل راته په مسجد نبوي کې د یوې میاشتې د اعتکاف څخه غوره گڼم، او څوک چې د خپل مسلمان ورور سره د هغې د اړتیا د پوره کولو لپاره ولاړ شي، ترڅو چې دا ستونزه یې حل شي، الله به یې د قیامت پر ورځ، چې قدمونه وښویږي، د هغه قدم ټینگ وساتي.

[دا حدیث طبراني ۱۳۶۴۶ روایت کړي، او الباني صحیح بللی]

۲۵۰ غنیمت

۸۱ - د ویده کیدو پر وخت: اللهم أسلمت نفسي إليك ... دعا ویل
فضیلت: مرگ به یې د فطرت په حالت کې وي.
دلیل: براء بن عازب رضي الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: کله به چې رسول الله ﷺ خپل بستر ته ولاړ، نو په ښي اړخ به ویده شو، او بیا به یې ویل: (اللهم أسلمت نفسي إليك، ووجهت وجهي إليك، وفوضت أمري إليك، وألجأت ظهري إليك، رغبة ورهبة إليك، لا ملجأ ولا منجا منك إلا إليك، آمَنْتُ بكتابك الذي أنزلت، ونبیک الذي أُرسلت). او رسول الله ﷺ وفرمایي: چو څوک دا ووايي او په دغه شپه کې وفات شي، هغه د فطرت په حالت کې وفات شو.

[البخاري ۶۳۱۵، مسلم ۲۷۱۰]

۲۵۱ غنیمت

۸۲ - په رمضان کې عمره کول

فضیلت: د رسول الله ﷺ په ملګرتیا کې حج کوئو ثواب، یا د حج برابر ثواب.

دلیل: ابن عباس رضي الله عنه وایي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: د رمضان په میاشت کې عمره د یوه حج معادل یا زما په ملګرتیا کې حج کول.

[البخاري ۱۸۶۳، مسلم ۱۲۵۶]

ابن عباس رضي الله عنه وایي، چې رسول الله ﷺ فرمایلي دي: د رمضان په میاشت کې یوه عمره کول، د حج برابر دي. او په بل روایت کې دي: زما په ملګرتیا کې د حج کوئو سره معادل دي.

[البخاري ۱۷۷۲، مسلم ۱۲۵۶]

۲۵۲ غنیمت

۸۳ - د سهار لمونځ په جماعت سره ادا کول، د لمر ختلو پورې د الله ذکر

کول او بیا دوه رکعاته لمونځ ادا کول

فضیلت: د یو حج او یوې عمرې ثواب.

دلیل: انس رضي الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ وفرمایلي: څوک چې سهار لمونځ په جماعت سره ادا کړي، بیا د لمر تر ختلو پورې د الله ذکر وکړي او له هغې وروسته دوه رکعاته لمونځ ادا کړي، هغه ته د یو حج او عمرې برابر ثواب دی. رسول الله ﷺ وفرمایلي: پوره ثواب، پوره ثواب، پوره ثواب.

[دا حدیث ترمذي ۵۸۶ روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

۲۵۳ غښت

۸۴ - سهار وختي مسجد ته د خير د زده کړي، او يا نورو ته د ښوولو لپاره تلل

فضيلت: د حج ثواب.

دليل: ابو امامه رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: **څوک سهار وختي مسجد ته لاړ شي، يوازې په دې نيت چې خپله څه زده کړي او يا نورو ته څه وښايي، هغه ته د کامل حج ثواب ورکول کيږي.**

[دا حديث طبراني په الكبير ۷۴۷۳ کې روايت کړي، او الباني صحيح بللی]

۲۵۴ غښت

۸۵ - د ذي الحجې د مياشتې په لومړۍ لسو ورځو کې نیک عملونه کول

فضيلت: د الله په لاره کې د جهاد څخه هم غوره دی، پرته له هغه مجاهد څخه چې خپل ځان او مال د الله په لاره کې ورکړي، او بيا بېرته هېڅ رانه شي.

دليل: ابن عباس رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ فرمايلي دي: د دې لسو ورځو په خير هيڅ داسې ورځې نشته چې په هغې کې نیک عملونه د الله ته ډیر خوښ وي، او نه جهاد د الله په لاره کې، پرته له هغه مجاهد چې خپل ځان او مال د الله په لاره کې ورکړي، او بيا بېرته هېڅ رانه شي.

[دا حديث امام احمد ۱۹۹۳، ابو داود ۲۴۳۸ روايت کړي، او الباني صحيح بللی]

[بللی]

۲۵۵ غنیمت

۸۶ - د کونډې او مسکین پالنه

فضیلت: د الله په لاره کې د مجاهد ثواب، د ټول عمر روژې او د بې وقفې عبادت ثواب.

دلیل: له ابوهریره رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: هغه څوک چې د کونډې او مسکین پالنه کوي، د الله په لاره کې د جهاد کوونکي په څېر دی. او گومان کوم چې نبي ﷺ وفرمایل: د هغه چا په څېر دی چې بې وقفې عبادت کوي، او د هغه چا په څېر دی چې تل روژه وي.

[البخاري: ۶۰۰۷، مسلم: ۲۹۸۲]

۲۵۶ غنیمت

۸۷ - د مجاهد تجهيزول، تر هغې چې جگړې ته ولاړ شي

فضیلت: د الله په لاره کې د مجاهد اجر.

دلیل: له زید بن خالد رضي الله عنه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: چا چې یو مجاهد د الله په لاره کې جگړې ته تیار کړي، داسې ده لکه نوموړي خپله جهاد وکړي.

[البخاري: ۲۸۴۳، مسلم: ۱۸۹۵]

له عمر بن خطاب رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: چا چې یو مجاهد تجهيز کړي، تر هغې چې جگړې ته ولاړي، الله به ورته د هغه په برابر ثواب ورکړي، تر هغې وخته پورې چې یا خو وفات شي، یا بیرته راستون شي.

[دا حدیث امام احمد ۱۲۸، ابن ماجه ۲۷۵۸ کې روایت کړی دی، او

أرناؤوط صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۵۷ غنیمت

۸۸ - په ښه نیت د مجاهد د کور کارونو ترسره کول

فضیلت: د الله په لاره کې د مجاهد اجر.

دلیل: له زید بن خالد رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله

ﷺ وفرمایيل: چا چې یو مجاهد د الله په لاره کې تیار کړي، نو داسې ده

لکه نوموړي چې خپله جهاد وکړي. [البخاري: ۲۸۴۳، مسلم: ۱۸۹۵]

په غنیمت عمل

۲۵۸ غنیمت

۸۹ - د هرې میاشتې درې روژې نیول

فضیلت: د ټول عمر د روژې اجر، او د ثواب لس چنده زیاتوالی.

دلیل: له عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما څخه روایت دی، هغه وایي

چې رسول الله ﷺ په ما راداخل شو، او راته یې وفرمایيل: ته چې د

هرې میاشتې درې ورځې روژه ونیسي، دا ستا لپاره بسنه کوي، ځکه

چې هره نېکي لس چنده حسابېږي، نو دا د ټول عمر د روژې په څېر

کېږي. [البخاري: ۶۱۳۴، مسلم: ۳۴۱۸]

په غنیمت عمل

۲۵۹ غنیمت

۹۰ - د رمضان د روژو وروسته د شوال شپږ روژې نیول

فضیلت: د ټول عمر د روژې اجر.

دلیل: له ابو أيوب انصاري رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول

الله ﷺ وفرمایيل: چا چې د رمضان روژې ونیولې، او بیا یې ورپسې د

شوال د میاشتې شپږ روژې ونیولې، داسې ده لکه دا چې ټول عمر روژه

وي. [مسلم: ۱۱۶۴]

۲۶۰ غنیمت

۹۱ - د جمعې په ورځ غسل کول، دوخته په پښو مسجد ته تلل، امام ته نږدې خاموشه کیناستل او خبرې نه کول
فضیلت: د یو کال روژې او د یو کال قیام اجر.

دلیل: اوس بن اوس ثقفی رضي الله عنه وایي چې ما د رسول الله ﷺ څخه د جمعې په اړه واورېدل: څوک چې غسل وکړي، بیا سهار د وخته په پښو (مسجد ته) روان شي، او په سپرلی لار نه شي، امام ته نږدې ځای کې خاموشه کیني او خبرې ونه کړي؛ نو ددې تن لپاره به یو کال روژې او یو کال قیام اجر ورکول کېږي.

[دا حدیث امام احمد ۱۶۴۲۶، نسائي په الکبری ۱۶۹۷، ابو داود ۳۴۵ روایت کړی دی، او الباني صحیح بللی]

۲۶۱ غنیمت

۹۲ - د روژه دار ته افطار ورکول

فضیلت: د روژې اجر.

دلیل: زید بن خالد الجهني رضي الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ وفرمایي: څوک چې روژه دار ته افطار ورکړي، نو هغه ته د روژه دار په خیر اجر ورکول کېږي، پرته له دې چې د روژه دار په اجر کې به هېڅ کمښت رانشي.

[دا حدیث ترمذي ۸۰۷ روایت کړی، سیوطي او الباني صحیح بللی]

۲۶۲ غنیمت

۹۳- سل خُله د الله تسبیح ویل

فضیلت: زر نیکی او د سل مسلمانانو غلامانو آزادولو اجر.

دلیل: ام هاني بنت ابی طالب رضي الله عنها وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: سل خُله د الله تسبیح وایه، ځکه دا د اسماعیل علیه السلام د اولاد څخه د سلو غلامانو آزادولو سره برابر عمل دی.

[دا حدیث امام احمد ۲۷۵۵۳، نسائي په الکبری ۱۰۶۱۳ کې روایت کړي

دی، او الباني حسن بللی]

سعد بن ابی وقاص رضي الله عنه وایي موږ د رسول الله ﷺ په مجلس کې وو، نو رسول الله ﷺ وفرمايل: آیا تاسو کې څوک نه غواړي چې هره ورځ زر نیکی ترلاسه کړي؟ په ناستو کې یو تن پوښتنه ترې وکړه، څه ډول به یو تن زر نیکی ترلاسه کړي؟ رسول الله ﷺ وفرمايل: سل خُله دې تسبیح ووايي، نو زر نیکی به ورته ولیکل شي، یا زر گناهونه به یې پاک شي. [مسلم ۲۶۹۸]

۲۶۲ غنیمت

۹۴- (لا إله إلا الله وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على

کل شی قدیر) سل خُله ویل

فضیلت: د لسو غلامانو آزادولو اجر، او دا کلمه به د اسمان او ځمکې ترمنځ ځای ډک کړي، او زر نیکی

دلیل: ابو هريره رضي الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې دا کلمه (لا إله إلا الله وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على کل شی قدیر) په یوره ورځ کې سل خُله ووايي؛ نو هغه ته به د لسو غلامانو آزادولو اجر ورکول کېږي، او زر نیکی به یې ولیکل شي. [البخاري ۳۲۹۳ مسلم ۲۶۹۱]

۲۶۳ غنیمت

۹۴ - (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) ۱۰۰ خُله ويل

فضيلت: د ۱۰ غلامانو آزادولو اجر، او دا کلمه به د اسمان او ځمکې ترمنځ ځای ډک کړي، او زر نيکي.

دليل: ابو هريره رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې دا کلمه (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) په يوره ورځ کې سل ځله ووايي؛ نو هغه ته به د لسو غلامانو آزادولو اجر ورکول کېږي، او زر نيکي به يې وليکل شي. [البخاري ۳۲۹۳ مسلم ۲۶۹۱]

أم هاني بنت ابي طائب رضي الله عنها وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: سل ځله تهليل ووايه. ابن خلف وايي: زما په گومان چې داسې وويل: دا کلمه به د اسمان او ځمکې ترمنځ ځای به ډک کړي، او هېڅ چا عمل په دې وځې پورته نه کړل شي، پرته له هغه چا چې ددې په اندازه يې دا عمل کړي وي، او يا يې له دې زيات.

[دا حديث امام احمد ۲۷۵۵۳، نسائي په الکبری ۱۰۶۱۳ کې روايت کړی، او الباني حسن بللی]

۲۶۴ غنیمت

۹۵ - (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) لس ځله ويل

فضيلت: د څلور مسلمانو غلامانو آزادولو اجر.

دليل: عمرو بن ميمون رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې دا کلمه (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير) لس ځله ووايي، نو هغه ته د اسماعيل عليه السلام د اولاد څخه د څلورو غلامانو آزادولو اجر ورکول کېږي. [البخاري ۶۴۰۴، مسلم ۲۶۹۳، الفاضل د مسلم دي]

۲۶۵ غنیمت

۹۶ - د بیت الله څخه طواف کول او بیا دوه رکعت له لمونځ کول

فضیلت: د یوه غلام آزادولو اجر، او په هر قدم یوه نیکی.

دلیل: عبد الله بن عمر رضي الله عنه وايي چې ما د رسول الله ﷺ

څخه واورېدل: څوک چې د دې کور (کعبې) څخه اوه طوافونه وکړي او

هغه وشماري؛ نو د هغه لپاره به د یو غلام د آزادولو په اندازه اجر وي.

[دا حدیث ترمذي ۹۵۹ احمد ۵۴۸ روایت کړي دي، او الباني صحيح بللی]

عبد الله بن عمر رضي الله عنهما وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل:

څوک چې د بیت الله طواف وکړي او بیا دوه رکعتونه لمونځ وکړي، نو

هغه ته د یو غلام د آزادولو اجر ورکول کېږي. [ابن ماجه ۲۹۵۶، او

الباني صحيح بللی]

عبد الله بن عمر رضي الله عنه وايي چې ما د رسول الله ﷺ څخه

واورېدل چې ويې فرمايل: څوک چې د بیت الله څخه اوه طوافونه

وکړي په هر قدم کينېدو او پورته کولو به يې گناهونو معاف شي، او

نیکی به ورته ولیکل شي، او یوه درجه به يې لوړه شي. [دا حدیث امام

احمد ۵۴۸، ابن حبان ۳۶۹۷، ترمذي ۹۵۹ روایت کړی دی، او الباني

صحيح بللی]

۲۶۶ - ۲۶۸ غنیمت

۹۷ - ۹۹ یو چا ته شیدې لرونکي څاروی ورکول، یا د مال مرسته کول، او

یا چا ته د لارې ښودل

فضیلت: د غلام د آزادولو اجر.

دلیل: براء بن عازب رضي الله عنه وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل:

چا چې بل مسلمان ته د شیدو ورکولو لپاره یوه وزه، غوا یا اوبښه ورکړه

(یعنې موقتي گټه یې ورکړه)، یا چا ته يې پیسې پور ورکړې،

یا یې یوه لاروی ته سمه لاره وښوده، نو ده ته داسې اجر ورکول کېږي لکه چې یې یو غلام آزاد کړی وي .

[دا حدیث امام احمد ۱۸۱۰، ترمذي ۱۹۵۷ روایت کړی دی، او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۲۶۹ غنیمت

۱۰۰ - سل ځله د الله حمد ويل

فضيلت: د الله په لاره کې د سل زين شو، اسونو برابر اجر.

دليل: ام هاني بنت ابي طالب رضي الله عنها وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: سل ځله د الله حمد ووايه، ځکه دا د سلو زين شوو اسونو برابر اجر لري. [دا حدیث امام احمد ۲۷۵۵۳، نسائي په الکبری ۱۰۶۱۳ کې روایت کړي، او الباني حسن بللی]

په غنیمت عمل

۲۷۰ غنیمت

۱۰۱- (الحمد لله عدد ما خلق...) او په دې اندازهد الله تسبیح ويل

فضيلت: دا کار د شپې او ورځې له دوامدار ذکر څخه هم زيات دی

دليل: د ابوامامه رضي الله عنه نه روایت دی، هغه وايي: رسول الله ﷺ زه وليدلم، چې ما شونډې مې ښورولې، نو ويې وفرمايل: اې ابوامامه! ته څه وايي؟ ما وويل: د الله ذکر کوم. نو رسول الله ﷺ راته وفرمايل: آيا زه تا ته داسې الفاض ونه ښاييم چې د شپې او ورځې د دوامداره ذکر نه هم زيات وي؟ داسې وايه: (الحمد لله عدد ما خلق، والحمد لله ملء ما خلق، والحمد لله عدد ما في السماوات وما في الأرض، والحمد لله عدد ما أحصى كتابه، والحمد لله ملء ما أحصى كتابه، والحمد لله عدد كل شيء، والحمد لله ملء كل شيء، او د همدې الفاضو په څېر د الله تسبیح ووايه. بيا يې راته وفرمايل: دا کلمات خپلو اولادونو ته هم وروښيه، تر څو تر تا وروسته هغوی هم دا ذکر وکړي. [دا حدیث امام احمد ۲۲۵۷۳، نسائي په الکبری ۹۹۲۱، طبراني په الکبير ۷۹۵۶ کې روایت کړي دی، او الباني صحيح بللی]

۲۷۱ غنیمت

۱۰۲ - (سبحان الله وبحمده، عدد خلقه، ورضا نفسه، وزنة عرشه، ومداد

کلماته) درې ځله ویل

فضیلت: که دا ذکر د ډېر زیات ذکر سره وتلل شي، نو دا به تر هغو دروند شي.

دلیل: له جویریې رضی الله عنها نه روایت دی، وایي رسول الله ﷺ د سهار لمانځه وروسته له ما ووت، او زه خپل عبادت ځای کې ناسته وم، چې رسول الله ﷺ د څانځت وخت بیرته راستون شو، ما ته یې وفرمایل: زه چې درڅخه لارم تر اوسه هماغسې ناسته یې؟ ما وویل: هو. نو ویې وفرمایل: ما له تا وروسته څلور کلمې درې ځلې وویلي، که ستا د نن ورځ ټول ذکر سره وتلل شي، نو زما ذکر به تر هغه زیات دروند وي: سبحان الله وبحمده، عدد خلقه، ورضا نفسه، وزنة عرشه، ومداد کلماته. [رواه مسلم ۲۷۲۶]

۲۷۲ غنیمت

۱۰۳ - لا حول ولا قوة إلا بالله ویل

فضیلت: د جنت له خزانو څخه یوه خزانة ده.

دلیل: له ابوموسی اشعري رضی الله عنه نه روایت دی، وایي: رسول الله ﷺ راته وفرمایل: ایا تا ته د جنت د خزانو څخه د یوې خزانې کلمات درونه ښایم، یایې داسې وویل: آیا د جنت له خزانو یوه خزانة درونه ښایم؟ زما ورته وویل: ولې نه! نو ویې وفرمایل: لا حول ولا قوة إلا بالله وایه، ځکه دا د جنت له خزانو څخه یوه خزانة ده. [رواه البخاري ۶۳۸۴، مسلم ۲۷۰۴]

۲۷۳ غښت

۱۰۴ - دوه لمونځونه یو په بل پسې په داسې حالت کې کول، چې د دواړو ترمنځ بې ځایه خبرې نه وي

فضیلت: دا عمل به د علیین په دفتر کې ثبت شي.

دلیل: له ابوامامه رضي الله عنه نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: دوه لمونځونه چې ترمنځ یې له بې ځایه خبرو نه وي، دا

عمل به د علیین په دفتر کې لیکل کېږي.

[دا حدیث امام أحمد ۲۲۷۳۵، أبو داود ۱۲۸۸ روایت کړی، او ارناؤوط دا

حدیث صحیح بللی]

۲۷۴ غښت

۱۰۵ - د الله څخه په ریښتیني ډول د شهادت غوښتنه

فضیلت: د الله په لاره کې د شهید اجر به ورکول کېږي.

دلیل: له سهل بن حنیف رضي الله عنه نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: څوک چې د الله څخه په ریښتیني نیت سره د شهادت

غوښتنه وکړي، الله به یې د شهیدانو درجې ته ورسوي، که څه هم

هغه په خپل بستر وفات شي.

[رواه مسلم ۱۹۰۹]

له انس بن مالک رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: څوک چې په ریښتیني نیت سره شهادت وغواړي، نو هغه ته

به د شهید اجر ورکړل شي، که څه هم شهادت ورته حاصل نه شي .

[رواه مسلم ۱۹۰۸]

۲۷۵ غنیمت

۱۰۶ - یوازې د نفل لمونځ یا د اشراق لمونځ ته په نیت تلل او منزل کول

فضیلت: د عمرې اجر به ورکول کېږي.

دلیل: له ابوامامه رضي الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ

وفرمايل: څوک چې د نفل لمانځه لپاره پلې ولاړ شي، نو دا عمل به

ورته د کاملې عمرې په څېر اجر وکړي. [دا حدیث امام احمد ۲۲۷۳۵،

أبو داود ۵۵۸ روایت کړی، طبراني، او الباني حسن بللی]

له ابوامامه رضي الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمايل:

څوک چې د اشراق لمونځ لپاره ووځي او له هغه پرته یې بل څه یې

ستړی نه کړي، نو هغه ته به د عمرې د ادا کوونکي په اندازه اجر

ورکول کېږي. [دا حدیث امام احمد ۲۲۷۳۵، أبو داود ۵۵۸ کې روایت

کړی، الفاظ د ابو داود دي، الباني دا حدیث حسن بللی]

۲۷۶ غنیمت

۱۰۷ - په مسجد قبا کې لمونځ کول

فضیلت: د عمرې اجر لري.

دلیل: له سهل بن حنیف رضي الله عنه نه روایت دی، چې رسول الله

ﷺ وفرمايل: څوک چې د قبا مسجد په نیت له کوره راووځي، او هلته

لمونځ وکړي، د یوې عمر برابر اجر به وکړي.

[دا حدیث نسائي په الکبری ۷۸۰ کې روایت کړي، او الباني صحیح بللی]

۲۷۷ غنیمت

۲۷۷ غنیمت

۱۰۸ - سل ځله د تکبير ويل

فضيلت: په اميلونو د ښايسته سلو اوښانو د قبولې شوې قربانۍ د اجر برابر اجر.

دليل: له ام هاني بنت ابي طالب رضي الله عنها نه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **او سل ځله تکبير ووايه، ځکه د دې عمل ثواب د هغو سل قرباني شو اوښانو په اندازه دی، چې آميلونه يې په غاړه وي، او قرباني يې الله قبوله کړي وي.** [دا حديث امام احمد ۲۸۰۳۶، نسائي په الکبری ۱۰۶۱۳ کې روايت کړی، او الباني حسن بللی]

۲۷۸ غنیمت

۱۰۹ - په نيکۍ حکم او خلکو ته د هدايت بلنه ورکول

فضيلت: د صدقې اجر لري او چا چې يې خبره ومنله، د ده لپاره به د هغه سره برابر اجر وي.

دليل: له ابوذر رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **د نيکۍ حکم کول يوه صدقه ده.** [رواه مسلم ۷۲۰]

له ابوهريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **څوک چې د هدايت طرف ته بلنه ورکړي، هغه ته به د ټولو هغو خلکو د عمل اجر ورکړل شي چې ورپسې روان شول، پرته له دې چې د هغوی له اجر څخه څه کم شي.** [رواه مسلم ۲۶۷۴]

۲۷۹ غنیمت

۱۱۰ - له بديو او منكراتو خلك منع كول

فضيلت: د صدقې اجر.

دليل: له ابو ذر رضی الله عنه نه روايت دی چې نبی ﷺ وفرمايل: ... او

له بديو څخه خلك منع كول هم صدقه ده. [مسلم ۷۲۰]

۲۸۰-۲۸۱ غنیمت

۱۱۱ او ۱۱۲ - د چا مرسته كول چې پر خپل څاروي سپور شي، يا د هغه

بار سورلی نه ورپورته كول

فضيلت: د صدقې اجر.

دليل: له ابو هريره رضی الله عنه نه روايت دی چې نبی ﷺ وفرمايل:

د انسان د بدن پر هر بند باندې هره ورځ صدقه لازمه ده، هره ورځ کې

چې ته د يوه سړي سره مرسته کوي، هغه ته پر څاروي سپرېدل اسانه

کوي، يا يې بار سورلی ته ورپورته کوي، نو دا هم صدقه ده. [البخاري

۲۸۹۱، مسلم ۱۰۰۹]

۲۸۲ غنیمت

۱۱۳ - د څابست دوه رکعت له مونځ كول

فضيلت: د بدن د هر بند پر مقابل کې د صدقې اجر.

دليل: له ابو ذر رضی الله عنه نه روايت دی چې نبی ﷺ وفرمايل: د

هر بنده د بدن په هر بند هر سهار صدقه لازم ده ... (بيا يې وفرمايل)

د هر بند د صدقې څخه که د څابست دوه رکعت له مونځ وکړي، دا ترې

بسنه کوي. [مسلم ۷۲۰]

په غنیمت عمل

۲۸۳ غنیمت

۱۱۴ - سلف یعنی قرض ورکول

فضیلت: د نیمې صدقې اجر.

دلیل: له ابن مسعود رضی الله عنه نه روایت دی چې نبی ﷺ

و فرمایل: قرض ورکول د نیمې صدقې ثواب لري. [دا حدیث امام احمد

۳۹۸۸ روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۲۸۴- ۲۸۵ غنیمت

۱۱۵ او ۱۱۶ - د ماخوستن او سهار لمونځ په جماعت سره ادا کول

فضیلت: د ټولې شپې د قیام اجر.

دلیل: له عثمان بن عفان رضی الله عنه نه روایت دی، وایي ما له

رسول الله ﷺ واورېدل، چې ویې فرمایل: چا چې ماخوستن لمونځ په

جماعت وکړ، داسې ده لکه نیمه شپه یې چې عبادت کړی وي، او چا

چې سهار لمونځ په جماعت سره وکړ، نو داسې ده لکه ټوله شپه یې چې

لمونځ کړی وي. [مسلم ۶۵۶]

په غنیمت عمل

۲۸۶ غنیمت

۱۱۷ - په مسجد الحرام کې لمونځ کول

فضیلت: د نورو ځایونو د سل زره لمونځونو څخه زیات اجر لري.

دلیل: له عمر بن الخطاب رضی الله عنه نه روایت دی، وایي له رسول

الله ﷺ مې واورېدل، چې ویې فرمایل: په مسجد الحرام کې یو لمونځ د

نورو ځایونو له سل زره لمونځونو څخه غوره دی.

[دا حدیث امام احمد ۱۴۹۲۰، ابن ماجه ۱۴۰۶ روایت کړی، سیوطی او

الباني صحیح بللی]

۲۸۷ غنیمت

۱۱۸- په مسجد نبوي کې لمونځ کول

فضيلت: له زر مونځونو څخه غوره دی.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه نه روايت دی چې نبی ﷺ وفرمايل: زما په مسجد کې يو لمونځ د نورو ځايونو له زرو مونځونو څخه غوره ده، پرته له مسجد حرام څخه. [البخاري ۱۱۹۰، مسلم ۱۳۹۴]

۲۸۸ غنیمت

۱۱۹- د جماعت لمونځ يا د امام سره لمونځ کول

فضيلت: اجر يې اووه ويشت يا څه د پاسه اوويشت درجې دي، او اجر يې له پنځه ويشتو درجو غوره دی.

دليل: له عبدالله بن عمر رضي الله عنهما څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د جماعت لمونځ د يوازيني لمونځ پرتله اووه ويشت درجې غوره دی. [البخاري ۶۴۵، مسلم ۶۵۰]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د امام سره لمونځ کول، د هغه پنځه ويشتو لمونځونو څخه غوره دی چې څوک يې يواځې کوي. [البخاري ۶۴۸، مسلم ۶۴۹]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: ستاسې هغه لمونځ چې په جماعت سره يې کوئ، د هغه لمونځ څخه چې په بازار يا کور کې يې کوئ، څه د پاسه شل درجې زيات ثواب لري. [البخاري ۲۱۱۹، مسلم ۶۴۹]

۲۸۹ غښت

۱۲۰ - نفلي لمونځ په پټه يا په کور کې ادا کول

فضيلت: پنځه ويشت درجې ډېر اجر، او د فرض لمونځ فضيلت تر نفلي لمونځ غوره دی.

دليل: له صهيب رضی الله عنه نه روايت دی، دا وايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **د يو کس نفلي لمونځ چې په پټه يې ادا کړي، له هغه لمونځ نه چې خلک يې ويني، پنځه ويشت چنده غوره دی.** [دا حديث ابو يعلى په المطالب العالیة د ابن حجر ۵۷۴ کې روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

له صهيب بن نعمان رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **د انسان لمونځ په خپل کور کې د هغه لمونځ په پرتله چې خلک يې وويني، داسې غوره دی لکه فرض لمونځ چې پر ناهل لمونځ غوره دي.** [دا حديث طبراني په الکبير ۷۳۲۲ کې روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۲۹۰ غښت

۲۱ - د قرآن کریم د يو توري (حرف) لوستل

فضيلت: يو نېکۍ، او دا يوه نېکۍ لس چنده کېږي، قرآن به يې د قيامت په ورځ شفاعت کوي.

دليل: عبدالله بن مسعود رضی الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **څوک چې د الله له کتاب څخه يو توری ووايي، نو ده ته به په هغه يو نېکۍ وي، او يوه نېکۍ په لسو ده، زه دا نه وایم چې الم يو توری دی، بلکې الف يو توری دی، لام بل توری دی، او میم بل توری دی.** [دا حديث ترمذي ۲۹۱۰ روايت کړی، سیوطي او الباني صحيح بللی]

ابو امامه باهلي رضی الله عنه وايي چې ما د الله رسول ﷺ څخه اورېدلی، چې ويل يې: **قرآن لولئ، ځکه دا به د قيامت په ورځ د لوستونکو لپاره شفاعت کوي.** [مسلم ۸۰۴]

۲۹۱ غنیمت

۱۲۲ - د مؤذن سره د اذان ویلو وروسته په رسول الله ﷺ درود ویل

فضیلت: لس چنده اجر به ورکول کېږي.

دلیل: عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما وایي، ما د رسول الله ﷺ څخه واورېدل، چې ویي فرمایي: کله چې اذان واورئ، نو مؤذن چې څه وایي تاسې هم هماغه ووايئ، د اذان وروسته بیا پر ما درود ووايئ، ځکه څوک چې پر ما یو ځل درود ووايي، الله به پرې لس ځله درود ووايي. [مسلم ۳۸۴]

۲۹۲ غنیمت

۱۲۳ - قرباني (حلاله) کول

فضیلت: د قیامت په ورځ به یې د میزان په تله کې اجر له اوو یا چنده زیات وي.

دلیل: علي بن ابي طالب رضی الله عنه وایي چې رسول الله ﷺ فاطمې رضی الله عنها ته وفرمایي: اې فاطمې! پاڅه او خپله قربانۍ دې ووينه، د هغې د لومړي څاڅکي وینې تويدو سره به الله ستا ټول گناهونه معاف کړي، د قیامت په ورځ به د قربانۍ څاروی د خپلو غوښو او وینو سره راوستلی شي، د میزان په تله کې به د اوو یا چنده څخه زیات دروند شي.

ابو سعید خدری رضی الله عنه وویل: اې د الله رسول! آیا دا د آل محمد لپاره خاص او ځانگړې ده، او کنه د آل محمد او د ټولو خلکو لپاره عمومي ده؟ نو رسول الله ﷺ وفرمایي: بلکې دا د آل محمد او د عامو ټولو خلکو لپاره ده. [دا حدیث بیهقي په الکبری ۱۹۲۲۷ کې روایت کړي، سیوطي حسن بللی]

۲۹۳ غنیمت

۱۲۴ - سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ويل

فضيلت: د قيامت په ورځ د ميزان تله درنه وي.

دليل: ابو هريره رضى الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: دوي کلمې دي، په ژبې ډېرې سپکې، د ميزان پ تله کې ډېرې درنې، او د الله ته ډېرې خوښې دي، هغه: سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ دي. [البخاري ۶۴۰۶، مسلم ۲۶۹۴]

۲۹۴ غنیمت

۱۲۵ - صبر کول

فضيلت: الله صبر کوونکو ته بې حسابې اجر ورکوي.

دليل: ﴿إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرُهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ [الزمر: ۱۰] بېشکه يواځې صبر کوونکو ته د هغوی اجر بې حسابې پوره ورکولې شي.

۲۹۵ غنیمت

۱۲۶ - د نارینه او ښځینه مومنانو لپاره ښځه غوښتل

فضيلت: د هر مومن سړي او مومني ښځې په مقابل کې به ورته يوه ښځه لیکل کېږي

دليل: عباد بن صامت رضى الله عنه وايي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د مومنانو سړو او ښځو لپاره ښځه وغواړي، الله به ورته د هر مومن سړي او مومني ښځې په بدل کې يوه ښځه وليکي. [دا حديث طبراني په مسند الشاميين ۳/۲۳۴ کې روايت کړي، او الباني حسن بللی]

۲۹۶-۲۹۷ غنیمت

۱۲۷ او ۱۲۸ - له جنازې سره له کور څخه وتل، لمونځ پرې کول، تر تدفین پورې یې ملتیا کول؛ یا یواځې لمونځ پرې کول او بېرته ستنیدل فضیلت: که څوک جنازې ته سره لاړ شي او لمونځ پرې وکړي، یو قیراطه اجر لري؛ او که تر تدفین پورې ورسره پاتې شي، نو دوه قیراطه اجر لري.

دلیل: له ابوهریره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې د جنازې لمونځ وکړي، هغه ته یو قیراطه اجر ورکول کېږي، او څوک چې تر دفن پورې ورسره پاتې شي، هغه ته دوه قیراطه اجر ورکول کېږي. یو چا وپوښتل: قیراطه څه ته وایي؟ ورته یې وفرمایل: د دوو غټو غرونو په اندازه اجر ته وایي. [البخاري ۱۳۲۵، مسلم ۹۴۵]

له ابوهریره رضي الله عنه څخه روایت دی، وایي چې ما د رسول الله ﷺ واوریدل، چې ویې فرمایل: څوک چې له جنازې سره له کوره لاړ شي، لمونځ پرې وکړي، او تر تدفین پورې ورسره پاتې شي، هغه ته دوه قیراطه اجر ورکول کېږي، هر قیراطه د احد غره په اندازه دي، او څوک چې یواځې لمونځ پرې وکړي او بېرته ترې لاړ شي، هغه ته به د احد د غره په اندازه اجر ورکول کېږي. [البخاري ۴۷، مسلم ۹۴۵، الفاظ د مسلم دي]

۲۹۸ غنیمت

۱۲۹- داسې دعا کول چې نه ورکې د گناه څه وي او نه ورکې د خپلولي پرېکون وي فضیلت: اجر به یې د آخرت لپاره جمع شي.

دلیل: له ابوسعید رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: کوم مسلمان چې داسې دعا وغواړي چې **گناه یا د خپلوۍ پرېکون په کې نه وي**، الله ورته درې شیانو څخه یو ورکړي: یا به یې دعا قبوله شي، یا به یې اجر د آخرت لپاره جمع شي، یا به د هغې په اندازه به یې له ضرر څخه مخنیوی وشي. صحابو وویل: نو بیا باید موږ ډېرې دعاگانې وکړو؟ هغه ورته وفرمایل: الله تر هر څه او هر چا زیات، بهتر، او کامل دی! [دا حدیث امام احمد ۱۱۳۰۲ روایت کړی، او البانی صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۲۹۹ غنیمت

۱۳۰ - د نیک عمل بنسټ ایښودل

فضیلت: د هغه کس اجر چې سنت پیل کړي، او د ټولو هغو کسانو اجر چې دا عمل تر ده وروسته ترسره کړي، به یو شان وي.

دلیل: له جریر بن عبدالله رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې په اسلام کې یوه ښه سنت پیل کړي، نو د هغه اجر به ورته ورکړل شي، او همداراز د هغو ټولو کسانو اجر به هم ورکړل شي، چې دا عمل تر ده وروسته کوي، بې له دې چې د هغوی له اجره څه کم شي. [مسلم ۱۰۱۷]

په غنیمت عمل

۳۰۰ غنیمت

۱۳۱ - د نیک عمل نیت کول

فضیلت: د نیت له امله به د عمل اجر ورکول کېږي.

دلیل: له ابوبکبه انصاري رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: یو سړی چې الله ورته مال او علم ورکړی وي، او دا دواړه د الله په لاره کې کاروي؛ او بل سړی داسې وي چې علم ولري، خو مال ونلري، خو وایي:

که زه د فلاڼي غونډې وای، همدا کار به مې کاوه. نو دواړه به د اجر له مخې برابر وي. رسول الله ﷺ وفرمایل: دا دواړه په اجر کې سره برابر دي. [دا حدیث امام احمد ۱۸۳۰۹، ابن ماجه ۴۲۲۸ روایت کړی، او الباني

صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۳۰۱ غنیمت

۱۳۲ - د اذان په اورېدو سره مسجد ته حاضري او د لمونځ لپاره په

لومړۍ صف کې ودرېدل

فضيلت: دومره اجر لري چې که خلک پوه شي، حاضرېدو لپاره به قرعه وکړي.

دليل: له ابوهريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمایل: که خلک پوه شي چې د اذان او لومړي صف په فضيلت کې

خومره خیر دی، نو که د قرعې پرته بله لار نه وي، نو قرعه به يې

کولی. [البخاري ۶۵۲، مسلم ۴۳۷]

په غنیمت عمل

۳۰۲ - ۳۰۳ غنیمت

۱۳۳ او ۱۳۴ - په لومړۍ، يا دويمه يا درېيمه گوزار د وزغ وژنه

فضيلت: که وزغ په لومړي گوزار ووژل شي، سل نيکۍ ليکل کېږي، په

دويم يا درېيم گوزار که ووژل شي، له لومړۍ يې نيکي کمه ليکل

کېږي.

دليل: له ابوهريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ

وفرمایل: څوک چې وزغ په لومړۍ ضربه ووژني، سل نيکۍ ورته ليکل

کېږي؛ که په دويمه ضربه ووژني، نو تر هغې کمې، او که په درېيمه

کې، نو تر هغې هم کمې نيکۍ ورکول کېږي. [مسلم ۲۲۴۰]

۳۰۴ - ۳۰۶ غنیمت

۳۰۶ - ۳۰۴ غنیمتونه

۱۳۵ او ۱۳۷ - (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته)، (السلام عليكم ورحمة الله)، (الله)، (السلام عليكم)

فضيلت: دريش نيکي، شل نيکي، لس نيکي.

دليل: له عمران بن حصين رضي الله عنه څخه روايت دی، چې يو سړی راغی رسول الله ﷺ ته راغې، ويې ويل: **السلام عليكم**. رسول الله ﷺ ورته د سلام جواب ورکې، او ويې فرمايل: **د دې لپاره لس نيکي شوې**. بيا بل راغی، هغه وويل: **السلام عليكم ورحمة الله**. رسول الله ﷺ وفرمايل: **د دې لپاره شل نيکي شوې**. بيا بل تن راغی او هغه وويل: **السلام عليكم ورحمة الله وبركاته**، او بيا کيناست، رسول الله ﷺ جواب ورکې، رسول الله ﷺ وفرمايل: **د دې لپاره دېرش نيکي شوې**.

[دا حديث امام احمد ۲۰۲۶۷، ابو داود ۵۱۹۵، ترمذي ۲۹۸۹، نسائي ۱۰۰۹۷

روايت کړی، او الباني صحيح بللی]

۳۰۷ غنیمت

۱۳۸ - د الله په لاره کې د څوکۍ او ساتنې په حالت کې مړينه

فضيلت: د مرگ وروسته تر قيامته پورې به يې اجر زياتېږي او دا کار به جاري وي.

دليل: له فضالة بن عبيد رضي الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هر مړ شوی کس باندې د هغه عمل ختمېږي، خو هغه څوک چې د الله په لاره کې مربوط يعنې ساتندوی مړ شي، نو د هغه عمل به تر قيامته زياتېږي.

[دا حديث امام احمد ۲۴۵۸۴، أبو داود ۲۵۰۰، ترمذي ۱۶۲۱ روايت کړی،

ابن العربي او الباني صحيح بللی]

له عَرَبَاض بن ساريه رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: د هر انسان عمل له مرگ سره ختمیږي، مگر د الله په لاره کې د مرابط یعنې ساتندوی انسان عمل به تر قیامت زياتېږي، او رزق به يې جاري وي.

[دا حديث طبراني په الكبير ۶۴۱ کې روايت کړی، او الباني صحيح بللی] له سلمان فارسي رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې د رباط په حالت کې مړ شي، د هغه عمل به تر قیامت پورې زياتېږي.

[دا حديث ترمذي ۱۶۶۵ روايت کړی، او الباني صحيح بللی] له سلمان فارسي رضی الله عنه څخه روايت دی، هغه وايي چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل، چې فرمايل يې: که داسې تن مړ هم شي، هغه عمل به يې جاري وي چې پخوا به يې کول. [مسلم ۱۹۱۳]

په غنیمت عمل

۳۰۸ غنیمت

۱۳۹ - د مؤذن سره د اذان ویلو وروسته د الله څخه د وسیلې غوښتنه
(اللهم رب هذه الدعوة التامة...)

فضيلت: د قیامت په ورځ به د رسول الله ﷺ شفاعت ورته حاصل شي.
دلیل: له جابر بن عبدالله رضی الله عنهما روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: څوک چې اذان ووري او دا دعا ووايي: اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتَ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ، نو د قیامت په ورځ به زما د شفاعت حقدار وگرځي. [البخاري ۶۱۴]

له عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ وفرمايل: کله چې مؤذن واورئ، نو څه چې هغه وايي تاسو يې هم ووايئ، بيا پر ما درود ووايست، ځکه څوک چې پر ما يو درود وايي، الله به لس درودونه پرې وايي، بيا له الله څخه زما لپاره وسیله وغواړئ، ځکه وسیله په جنت کې يو مقام دی چې يوازې يو بنده يې حقدار دی، او زه هيله لرم چې هغه به زه یم، نو څوک چې زما لپاره وسیله وغواړي، نو په ما يې شفاعت حق وگرځيدو. [مسلم ۳۸۴]

به غنیمت عمل

۳۰۹ غنیمت

۱۴۰ - سهار او ماښام لس ځل په رسول الله ﷺ درود ويل

فضيلت: د قيامت په ورځ د رسول الله ﷺ شفاعت حاصلول.

دليل: له ابو درداء رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله ﷺ

وفرمايل: څوک چې سهار لس ځله او ماښام لس ځله پر ما درود وايي، د قيامت په ورځ به زما شفاعت ترلاسه کړي.

[دا حديث طبراني په دوه سندونو روايت کړي، يو سند يې ښه دی، لکه څنگه چې هيثمي په مجمع الزوائد (۱۲۰/۱۰) شميره (۱۷۰۲۲) کې ويلي، روايان يې ثقات دی، سيوطي دا حديث حسن بللی]

به غنیمت عمل

۳۱۰ غنیمت

۱۴۱ - د البقري او آل عمران سورتونه لوستل

فضيلت: د قيامت په ورځ به د لوستونکي لپاره شفاعت کوي.

دليل: له ابوامامه الباهلي رضی الله عنه څخه روايت دی چې رسول

الله ﷺ وفرمايل: قرآن وټولئ، ځکه چې دا به د قيامت په ورځ د خپل لوستونکي شفاعت کوي، الزهراوان (البقرة او آل عمران) وټولئ، ځکه دا

به د قيامت په ورځ داسې راشي لکه دوه وريځي يا دوه سيورې يا د مرغانو دوه ډلې چې د لوستونکي دفاع به کوي. [مسلم ۸۰۴]

به غنیمت عمل

۳۱۱ غنیمت

۱۴۲ - د پلار د ملګرو سره صله رحمې پال

فضيلت: دا تر ټولو غوره صله رحمې ده.

دليل: له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما څخه روايت دی چې رسول

الله ﷺ وفرمايل: تر ټولو غوره صله رحمې دا ده چې يو زوی د خپل پلار د دوستانو سره اړيکې وپالي. [مسلم ۲۵۵۲]

په غنیمت عمل

۳۱۲ غنیمت

۱۴۳ - د إذا زلزلت سورت لوستل

فضیلت: د نیم قرآن ثواب لري.

دلیل: له ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **إذا زلزلت د قرآن نیمایي سره برابر ده .**

[ترمذي ۳۱۵۲، ابن القيم او سیوطي دا حدیث صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۳۱۳ غنیمت

۱۴۴ - د قل هو الله أحد سورت لوستل

فضیلت: د قرآن د درېیمې برخې اجر لري.

دلیل: له ابو درداء رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **آیا تاسو کې یو څوک نشي کولای چې په یوه شپه کې د قرآن درېمه برخه ولولي؟ صحابو وپوښتل: هغه څنگه؟ ویې فرمایل: (قل هو الله أحد) د قرآن درېمې برخې سره برابر ده .** [مسلم ۸۱۱]

په غنیمت عمل

۳۱۴ غنیمت

۱۴۵ - د الکافرون سورت لوستل

فضیلت: د قرآن د څلورمې برخې اجر لري.

دلیل: له ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **قل یا أيها الکافرون د قرآن د څلورمې برخې برابر دی .**

[ترمذي ۳۱۵۲، سیوطي او الألباني دا حدیث صحیح بللی]

۱۴۶ - مسجد ته تلل او هلته د قرآن یو څو آیتونه لوستل

فضیلت: له څو ښکلو او قیمتي اوشانو څخه غوره عمل.

دلیل: له عقبه بن عامر رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: آیا تاسو دا نه خوښوئ چې هره ورځ بطحان یا عقیق ته لاړ شئ، او له هغه ځایه دوه څرب اوشان راوړئ، په داسې حال چې گناه مو نه وي کړې، او نه صله رحمې پرې کړې وي؟ صحابه وویل: ولې نه! موږ ټول یې خوښوو. بیا یې وفرمایل: څوک چې سهار مسجد ته لاړ شي، دوه آیتونه نه زده کوي یا یې بل چا ته ورزده کړي؟ دا ورته له دوو څرب اوشانو غوره دی، درې آیتونه له دریو اوشانو، او څلور له څلورو غوره دي، او د شمار په ندازه اوشان. [مسلم ۸۰۳]

خلورم فصل
هغه غنیمتونه چې د انساني نفس اصلاح او سمونه پرې
ترلاسه کیږي
(۳۱) غنیمتونه

۱ - تقوی او د الله څخه ویریدل

فضیلت: د مرگ په وخت کې د الله له لوري د ملایکو له خوا زېږی، د الله رحمت، او له قرآن څخه گټه اخیستل.

دلیل: ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ * لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [یونس: ۶۳-۶۴]

هغه کسان چې ایمان یې راوړی دی او ځان (له نافرمانیو) ساتي، د همدوی لپاره په دنیايي ژوند کې زېږی دی او په اخرت کې (هم) د الله کلماتو لره هېڅ بدلول نشته، همدغه ډېر ستر بری دی.

﴿وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ [الأنعام: ۱۵۵]

د دې لپاره چې په تاسو رحم وکړی شي،
﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ﴾ [الأعراف: ۱۵۶]
او زما رحمت هر شي لره راگېر کړی دی، نو ژر به زه ولیکم دا (رحمت) د هغو کسانو لپاره چې پرهېزگاره دي.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ [الحديد: ۲۸]

ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی! تاسو له الله نه ووېرېږئ او د هغه په رسول ایمان راوړئ هغه (الله) به تاسو ته له خپل رحمت نه دوه حصې درکړي.

﴿ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ﴾ [البقرة: ۲]

دا (عظیم) کتاب دی، په ده کې هېڅ شک نشته، د پرهېزگارانو لپاره هدایت دی.

﴿وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ﴾ [الحاقة: ۴۸]

او بېشکه دا (قرآن) د پرهېزگارانو لپاره پند (او نصیحت) دی.

۳۱۷ - ۳۱۸ غنیمت

۲ او ۳ - د حج او عمرې په پای کې د سر خړول (حلق) او یا ویښتان لنډول (تقصیر)

فضیلت: د حلق کوونکو لپاره رسول الله ﷺ دوه یا درې ځله د رحمت دعا کړې، او د تقصیر کوونکو لپاره یې یو ځل دعا کړې.

دلیل: له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **ای الله! پر سر خروونکو رحم وکړه.** صحابو وپوښتل: **ای د الله رسول!** او تقصیر کوونکو ته هم دعا وکړه؟ رسول الله ﷺ بیا وفرمایل: **ای الله! ته پر سر خروونکو رحم وکړه، هغوی بیا وویل:** او تقصیر کوونکو ته هم دعا وکړه؟ نو رسول الله ﷺ بیا وفرمایل: **او په تقصیر کوونکو هم رحم وکړه.** لیث وایي: **نافع ما ته دې بیان وکړ:** الله دې پر سر خروونکو رحم وکړي، دا دوه یا درې ځله ووايو. بیا وایي، عبدالله ویلي: **ما ته نافع وویل: په څلورم ځل یې وویل: چې الله په تقصیر کوونکو هم رحم وکړه.**

[البخاري (۱۷۲۷)، مسلم (۱۳۰۱)]

۳۱۹ غنیمت

۴ - د مازدیگر له لمانځه مخکې څلور رکعت له مونځ کول

فضیلت: رسول الله ﷺ هغه چا ته د رحمت دعا کړې چې دغه څلور رکعت له مونځ ادا کړي.

دلیل: عبدالله بن عمر رضی الله عنهما وایي، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **الله دې په هغه سړي رحم وکړي چې له مازدیگر له لمانځه مخکې څلور رکعت له مونځ کوي.**

[دا حدیث ابو داود (۱۲۷۱)، ترمذي (۴۳۰)، أحمد (۱۰۸۸)، ابن حبان (۲۳۵۳)]

کې روایت کړی، ابن حبان، سیوطي او ابن باز صحیح بللی

۳۲۰ غنیمت

۵ - د الله د ذکر لپاره رايوځای کيدل

فضيلت: د الله رحمت ورباندې نازلېږي، ملايک يې په خپلو وزرو سره تر اسمانه پورې راگيروي

دليل: له ابو هريره او ابو سعيد الخدري رضي الله عنهما څخه روايت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هر کله چې خلک د الله تعالی د ذکر لپاره سره کښيني، ملايکې به ورباندې راچاپېره شي، او د الله رحمت په يې وپوښي. [مسلم ۲۷۰۰]

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: الله داسې ملايکې لري چې پر لارو کې گرځي، د ذکر خلک لتوي، کله چې د ذکر خلک ومومي، نو يو بل ته وايي: راشئ، دا ستاسو اړتيا ده! بيا له هغوی راچاپېرېږي تر هغه چې تر آسمان دنيوي پورې يې تر وزرو لاندې نيسي، بيا له ملايکو پوښتنه کوي، چې زما بندگان څه وايي، حال دا چې الله ته پرې خبر وي؟ ملايک ورته وايي: ستا تسبيح، تکبير، تحميد او تمجيد وايي. [البخاري ۶۴۰۸]

۳۲۱ غنیمت

۶ - د شپې لمونځ ته پاڅېدل، خپله مېرمن راوښل، که څه هم په مخ يې اوبه وپاشل شي

فضيلت: د الله رحمت ورباندې نازلېږي.

دليل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: الله دې پر هغه سړي رحم وکړي چې د شپې له خوبه پاڅي، لمونځ وکړي، او خپله ښځه راوښه کړي، که ويښه نه شي، نو اوبه يې پر مخ وشيندي. او همداراز الله دې پر هغې ښځې رحم وکړي چې د شپې پاڅي، لمونځ وکړي، او خپل مېړه راوښي کړي، که ويښ نه شي، نو پر مخ يې اوبه وشيندي. [دا حديث ابو داود (۱۳۰۸)، نسائي په الکبری (۱۳۰۲) کې روايت کړی، سيوطي او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۳۲۲ غنیمت

۷- په پلور، پیر او پور غوښتنه کې نرمي کول

فضیلت: د الله د رحمت نازلیدل.

دلیل: له جابر بن عبدالله رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: الله دې په هغه سړي رحم وکړي چې کله خرڅوي، کله پېري او کله پور غواړي؛ نو نرم وي. [البخاري ۲۰۷۶]

په غنیمت عمل

۳۲۳ غنیمت

۸- داسې دعا کول چې گناه او د خپلوۍ پریکون په کې نه وي

فضیلت: الله به یې دعاگانې زر قبلوي.

دلیل: له ابوسعید رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: کوم مسلمان چې داسې دعا وغواړي چې گناه یا د خپلوۍ پرېکون په کې نه وي، الله ورته درې شیانو څخه یو ورکړي: یا به یې دعا قبوله شي، یا به یې اجر د آخرت لپاره جمع شي، یا به د هغې په اندازه به یې له ضرر څخه مخنیوی وشي. صحابو وویل: نو بیا باید موږ ډېرې دعاگانې وکړو؟ هغه ورته وفرمایل: الله تر هر څه او هر چا زیات، بهتر، او کامل دی!

[دا حدیث امام احمد ۱۱۳۰۲ روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۳۲۴ غنیمت

۹- د مسلمان لپاره د هغه په غیاب کې دعا غوښتل

فضیلت: د دعا قبلیدل، او دعا غوښتونکي لپاره د ملایکو دعاگانې

دلیل: له ابو الدراء رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل:

د مسلمان لپاره د هغه په غیاب یعنی نه شتون کې دعا قبلېږي. د انسان په سر یو ملک (فرشته) ګمارل شوی، هر کله چې د یو مسلمان لپاره د خیر دعا وغواړي، هغه ملائیک ووايي: آمین، او ستا لپاره دې هم د هغه په خیر وي. [مسلم ۲۷۳۳]

په غنیمت عمل

۳۲۵ غنیمت

۱۰- د شپې په وروستي دریمه حصه کې د الله څخه څه غوښتل

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له جابر رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: په شپه کې یوه شېبه ده چې که مسلمان بنده پکې له الله څخه د دنیا یا د آخرت خیر وغواړي، الله به یې خامخا ورکړي، دا شېبه بیا هره شپه وي. [مسلم ۷۵۷]

له ابو هریره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: زموږ رب هره شپه د آسمان دنیا ته راکوزېږي، کله چې د شپې وروستی دریمه برخه وي، او وایي: څوک دی چې له ما څخه دعا غواړي، زه یې دعا قبولوم؟ څوک چې له ما یو څخه غواړي، زه یې ورکوم، او څوک چې له ما بښنه غواړي، زه ورته بښنه کوم.

[البخاري (۱۱۴۵)، مسلم (۷۵۸)]

په غنیمت عمل

۳۲۶ غنیمت

۱۱- د چهارشنبې په ورځ د ماسپښین او مازدیګر ترمنځ وخت کې دعا غوښتل

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له جابر بن عبدالله رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ د فتح په مسجد کې درې ورځې دعا وکړه: دوشنبه، سه شنبه او چهارشنبه، نو د چهارشنبې د ماسپښین او مازدیګر ترمنځ یې دعا قبوله شوه، نو د خوښۍ نېټې یې پر خېره څرګندې شوې.

جابر رضي الله عنه وايي: هر کله راته کوم سخت کار پېښ شي، نو دا وخت به مې غوره کړه، په دغه وخت کې دعا کوم او قبولي يې وينم. [دا حديث امام احمد (۱۴۷۸۷) روايت کړی، الباني دا حديث حسن بللی]

په غنیمت عمل

۳۲۷ غنیمت

الغنیمۃ ۳۲۷

۱۲ - د یونس علیه السلام دعا غوښتل: (لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين)

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له سعد رضي الله عنه څخه روایت دی، رسول الله ﷺ وفرمایل: د ذوالنون (یونس) علیه السلام دعا چې هغه د ماهي په ګیډه کې و، وویل: (لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين)؛ که په دې سره یو مسلمان بنده دعا وکړي، الله به یې دعا قبوله کړي.

[دا حديث نسائي (۱۰۴۱۷)، ترمذي (۳۵۰۵)، احمد (۳۵۰۵) روايت کړی، الفاظ د ترمذي دي، الباني دا حديث صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۳۲۸ غنیمت

۱۳ - د جمعي په ورځ د لمانځه پر مهال دعا کول

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ د جمعي ورځ یاد کړه او بیا یې وفرمایل: په دې ورځ کې یوه شېبه ده، که یو مسلمان بنده یې د لمانځه په حال کې رالاندې کړي، څه چې د الله څخه غواړي الله به یې حتما ورکړي. او رسول الله ﷺ د لاس په اشاره وښودله چې دا شېبه ډېره کمه ده. [البخاري (۹۳۵)، مسلم (۸۵۲)]

په غنیمت عمل

۳۲۹ غنیمت

۱۴ - د دعا پر مهال لاسونه پورته کول

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له سلمان الفارسي رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: بېشکه الله عزوجل حیا لرونکی او کریم دی، کله چې یو بنده د دعا لپاره لاسونه پورته کړي، الله حیا کوي چې هغه لاسونه تش واپس کړي.

[دا حدیث ترمذي (۳۵۵۶) روایت کړی، سیوطي او الباني صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۳۳۰ غنیمت

۱۵ - د اذان او اقامت ترمنځ دعا کول

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د اذان او اقامت ترمنځ دعا نه ردېږي.

[ابو داود (۵۲۱)، الباني دا حدیث صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۳۳۱ غنیمت

۱۶ - د مؤذن پسې د اذان ویلو وروسته دعا غوښتل

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له عبدالله بن عمرو رضي الله عنهما څخه روایت دی چې یو سړي وویل: ای د الله رسول! مؤذنان پر موږ ډېره غوره دي. نو رسول الله ﷺ ورته وفرمایل: ته هم هغه څه وایه کوم چې مؤذنان وایي، بیا چې پای ته ورسې، دعا وغواړه، څه چې غواړې دربه کړل شي.

[دا حدیث ابو داود (۵۲۴) نسائي په الکبری (۹۷۸۹)، ابن حبان (۱۶۹۵)]

روایت کړی، ابن حبان او الباني صحیح بللی]

۳۳۲ غنیمت

۱۷ - د شپې له خوبه راپاڅېدو پر مهال دا ویل: (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له...) بیا دعا غوښتل

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له عبادۀ بن صامت رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې د شپې له خوبه راپاڅي او دا ووايي: لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، الحمد لله، وسبحان الله، ولا إِلَهَ إِلَّا الله، والله أكبر، ولا حول ولا قوة إِلَّا بالله. بیا ووايي: اَيُّ الله ما ته بښنه وکړه، یا دعا وکړي، نو قبلېږي. [البخاري (۱۱۵۴)]

۳۳۳ غنیمت

۱۸ - د روژه دار دعا د روژې یا د روژه ماتې پر مهال

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د روژه دار د روژې د ماتولو پر مهال دعا نه ردېږي. [ابن ماجه (۱۷۵۳)، أحمد شاکر صحيح بللی]

له ابوهريرة رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: درى کسان دي چې دعا يې نه ردېږي: روژه دار تر هغې پورې چې روژه ماته کړي، عادل امام، او د مظلوم دعا.

[دا حديث ترمذي (۳۵۹۸)، ابن ماجه (۱۷۵۲)، احمد (۹۸۷۴) روایت کړی، ابن الملقن دا حديث صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۳۳۴ غنیمت

۱۹ - د الله ذکر کول

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له ابوهریره رضي الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: د درېو کسانو دعا نه ردېږي: د الله ذکر کوونکی، د مظلوم دعا، او عادل واکمن.

[دا حدیث بزار په خپل مسند کې (۱۵/۲۷۱) په دې (۸۷۵۱) شمیرې روایت کړي، الباني حسن بللي]

په غنیمت عمل

۳۳۵ غنیمت

۲۰ - دعا

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰]

او ستاسو رب فرمایي: تاسو ما وبلئ چې زه ستاسو دعا قبوله کړم. بېشکه هغه کسان چې زما له عبادت نه تکبر کوي، ژر ده چې دوی به دوزخ ته ننوځي، په داسې حال کې چې خوار او ذلیل به وي.

په غنیمت عمل

۳۳۶ غنیمت

۲۱ - د رمضان په هره شپه او ورځ کې دعا کول

فضیلت: د دعا قبلیدل.

دلیل: له ابو سعید خدری رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: الله تعالی هره ورځ او شپه له دوزخ څخه بندگان آزادوي، او هر مسلمان ته په هرې ورځې او شپې کې یوه قبوله کېدونکې دعا ورکول کېږي (یعنی د رمضان په میاشت کې).

[دا حدیث طبراني په الأوسط (۶۴۰۱) کې روایت کړي، او الباني صحیح

[بللی]

به غنیمت عمل

۳۳۷ غنیمت

۲۲- د الله لپاره تواضع کول

فضیلت: الله تعالى به لوړ مقام ورکړي

دلیل: له ابو هريره رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **څوک چې د الله لپاره تواضع وکړي، الله تعالى به یې لوړ کړي.** [مسلم ۲۵۸۸]

به غنیمت عمل

۳۳۸ غنیمت

۲۳- د ژبې ساتنه

فضیلت: الله به د هغه عیبونه پټ کړي

دلیل: له انس رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **څوک چې خپل غصه کنټرول کړي، الله تعالى به خپل عذاب ترې لرې کړي، او څوک چې خپله ژبه وساتي، الله به یې عیبونه پټ کړي.**

[دا حدیث الضیاء المقدسي په المختاره (۲۰۶۶) کې روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

به غنیمت عمل

۳۳۹ غنیمت

۲۴- د خپلوانو سره د اړیکو پالي

فضیلت: د عمر زیاتوالی

دلیل: له ابو امامه رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: ... **د خپلوانو پالنه عمر زیاتوي.**

[دا حدیث طبراني په الکبیر (۸۰۱۴) کې روایت کړی، الباني صحیح

بللی]

له عائشې رضي الله عنها څخه روايت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **د خپلوټې پالنه، ښه اخلاق او له گاونډيانو سره ښېگڼه ښارونه آبادوي او عمرونه اوږدوي.**

[دا حديث امام احمد (۲۵۸۹۶) كې روايت كړی، الباني صحيح بللی]

له انس رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **كه څوك غواړي چې روزي يې پراخه شي او عمر يې زيات شي، خپلوټي دې پالي.** [البخاري ۵۹۸۶، مسلم ۲۵۵۷]

په غښت عمل

۳۴۰ - ۳۴۱ غښت

۲۵ او ۲۶ - ښه اخلاق او له گاونډيانو سره ښېگڼه

فضيلت: د عمر زياتوالی.

دليل: له عائشې رضي الله عنها څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **د خپلوټې پالنه، ښه اخلاق او له گاونډيانو سره ښېگڼه ښارونه آبادوي او عمرونه اوږدوي.**

[دا حديث امام احمد (۲۵۸۹۶) روايت كړی، الألباني صحيح گڼلی]

په غښت عمل

۳۴۲ غښت

۲۷ - په ائمد سره سترگې تورول

فضيلت: نظر روښانه کوي.

دليل: له ابن عباس رضي الله عنهما څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: **ستاسو لپاره د سترگو د توروټو لپاره ائمد غوره دي، ځكه چې دا سترگې صفا کوي او ويښتان رازرغونوي.**

[دا حديث امام احمد (۲۲۵۴)، نسائي په الكبری (۹۳۴۴)، ابو داود (۳۸۷۸)،

ترمذي (۱۷۵۷) روايت كړی، او الباني صحيح بللی]

په غنیمت عمل

۳۴۳ غنیمت

۲۸- د مخکینۍ صف کې لمونځ کول

فضیلت: ملائکې دعا ورته کوي.

دلیل: له براء بن عازب رضي الله عنه څخه روایت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: الله او د هغه ملایکې د مخکینيو صفونو لمونځ کوونکو لپاره دعا کوي.

[دا حدیث نسائي په الکبری (۱۶۲۲) کې روایت کړی، او الباني صحیح

بللی]

په غنیمت عمل

۳۴۴ غنیمت

۲۹- په خپلې مصلې ناست پاتې کېدل، تر څو چې اودس یې مات کړی نه وي

فضیلت: د دغه بنده لپاره د ملائکو دعا.

دلیل: له ابو هريرة رضي الله عنه څخه روایت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: ملائکې د هغه چا لپاره دعا کوي، چې تر لمانځه وروسته په خپلې مصلې ناست پاتې شي، تر څو چې اودس یې نه وي مات شوی، او داسې وايي: يا الله! ده ته بښنه وکړه، او رحم پرې وکړه.

[البخاري ۴۴۵، مسلم ۶۴۹]

په غنیمت عمل

۳۴۵ غنیمت

۳۰- د مسلمان عیادت کول

فضیلت: د دغه بنده لپاره د ملائکو دعا.

دلیل: له علي رضي الله عنه څخه روایت دي، چې رسول الله ﷺ وفرمایل:

خوک چې د سهار په مهال د مسلمان عیادت وکړي، تر ماښامه پورې اویا زره ملائکې دعا ورته کوي، او که یې د ماښام له لوري عیادت وکړ، تر سهاره پورې اویا زره ملائکې دعا ورته کوي.

[دا حدیث ترمذي (۹۶۹) کې روایت کړی، او الباني صحیح بللی]

په غنیمت عمل

۳۴۶ غنیمت

۳۱- اذان کول

فضیلت: د اذان کوونکي لپاره به هر لوند او وچ شی شهادت ورکړي.
دلیل: له ابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **مؤذن ته به د خپل آواز تر حده پورې مغفرت وشي، او هر لوند او وچ شی به د هغه لپاره شهادت ورکړي.**

[دا حدیث نسائي په الکبری (۱۶۲۱)، ابو داود (۵۱۵) کې روایت کړي، او

الباني صحیح بللی]

پنجم فصل

هغه غنیمتونه چې دنیاوی چارو کې مطلوب هدف پرې
ترلاسه کیږي
(۱۰) غنیمتونه

۳۴۷ غنیمت

۱ - د مسلمان ورور حاجت ته ځان رسول

فضیلت: الله تعالى به د هغه په حاجت کې وي.

دلیل: له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې د خپل ورور په حاجت کې وي، الله تعالى به د هغه په حاجت کې وي.

[البخاري (۲۴۴۲)، مسلم (۲۵۸۰)]

۳۴۸ غنیمت

۲ - صله رحمي

فضیلت: تر ټولو زر ثواب لرونکي طاعت دی، مال، اولاد او رزق کې یې ډیروالي پیدا کیږي.

دلیل: له ابو بکره رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: تر ټولو ژر ثواب لرونکې طاعت، صله رحمي ده، آن د یوې کورنۍ اهل فاسقان وي؛ نو هم مالونه به یې زیاتیږي، او اولاد به یې ډیریږي، چې کله صله رحمي پالي.

[دا حدیث ابن حبان (۴۴۰) روایت کړی، ارناؤوط صحیح بللی]

له انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: که څوک غواړي چې رزق یې پراخه او عمر کې یې برکت پیدا شي، نو صله رحم دې پالي.

[البخاري (۲۰۶۷)، مسلم (۲۵۵۷)]

۳۴۹ غنیمت

۳- استغفار په ځان لازم گرځول، او الله ته توبه کول

فضیلت: د دنیا بښایسته ژوند، او له هغه لورې به ورته د رزق بندوبست وشي، چې په فکر به یې هم نه وي.

دلیل: ﴿وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ [هود: ۳]

او دا چې تاسو له خپل رب نه مغفرت وغواړئ، بیا هغه ته توبه وباسئ (، نو) هغه به تاسو ته د یوې مقررې نېټې پورې ډېره ښکلې فایده درکړي.

له ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: څوک چې په دوامداره توګه استغفار کوي، الله به د هر تنګ او سخت حالت څخه ورته خلاصون ورکړي، د هر غم نه به وروسته پرې خوشالي راوړي، او له داسې ځایه به روزي ورکړي چې فکر کې به یې هم نه وي.

[دا حدیث ابو داود (۱۵۱۸)، نسائي په الکبری (۱۰۲۱۷)، ابن ماجه (۳۸۱۹)

روایت کړی دی، عبد الحق الإشبيلي او ابن باز صحیح بللی]

۳۵۰ غنیمت

۴- تقوی او د الله څخه ویره

فضیلت: د اسمان او ځمکې له لورې به برکت دروازي ورته خلاصې شي، له هغه ځایه به رزق ورکړل شي، چې په فکر کې هم نه وي، او کارونه به یې آسانه شي.

دلیل: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ [الأعراف: ۹۶]

او که چېرې د کلیو اوسېدونکو ایمان راوړی وی او پرهېزگاره شوي وی (نو) مونږ به خامخا په دوي باندې د اسمان او ځمکې نه برکتونه پرانستلي وی.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ [الطلاق: ۲-۳]

او هغه څوک چې له الله نه ووېرېږي، (نو) هغه به د ده لپاره د وتلو څه ځای پیدا کړي، او ده ته به له هغه ځایه رزق ورکړي چې دی به گمان هم نه کوي.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا﴾ [الطلاق: ۴]

او هغه څوک چې له الله نه ووېرېږي، هغه به د ده لپاره په کار کې ډېره اساني پیدا کړي.

په غنیمت عمل

۳۵۱ غنیمت

۵- په الله توکل کول

فضیلت: رزق به ورکړل شي.

دلیل: له عمر بن الخطاب رضی الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: که تاسو پر الله هغه شان توکل وکړئ لکه څنګه چې لازم دی، نو الله به تاسو ته همداسې روزي درکړي لکه څنګه چې مرغانو ته ورکوي، چې سهار وږي وځي او ماښام ماږه راگرځي.

[دا حدیث ترمذي (۲۳۴۴)، ابن ماجه (۴۱۶۴)، احمد (۲۱۰) روایت کړی دی،

الباني صحيح بللی]

۳۵۲ غنیمت

۶ - لگښت (انفاق) کول

فضيلت: د الله لورې د مال پر ځای ښه بديل ترلاسه کول.

دليل: ﴿قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ [سبا: ۳۹]

ته (دوی ته) ووايه: بېشکه زما رب رزق فراخوي چا ته چې وغواړي په خپلو بنده گانو کې او د هغه لپاره يې تنگوي او تاسو چې څه شی هم لگوي، نو هغه د دغه (خيز) عوض درکوي- او هغه تر ټولو غوره رزق ورکوونکی دی.

له ابو هريره رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هره ورځ چې بندگان سبا کوي، دوه ملايکې راکوزېږي: يوه وايي: اې الله! مصرف کوونکي ته بدله ورکړه، او بله وايي: اې الله! بېخېل ته تاوان ورکړه. [البخاري: ۱۴۴۲، مسلم: ۱۰۱۰]

۳۵۳ غنیمت

۷- د عمر خوړلي شخص درناوی او اکرام کول

فضيلت: الله به داسې څوک برابر کړي چې د دې به په زوړ عمر اکرام وکړي.

دليل: له انس بن مالک رضي الله عنه څخه روايت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمايل: هيڅ يو ځوان به د يو زوړ شخص د عمر له امله اکرام و نه کړي، مگر دا چې الله به داسې څوک برابر کړي چې د ده اکرام به وکړي، کله چې دی زاړه عمر ته ورسېږي.

[دا حديث ترمذي ۲۰۲۲ روايت کړی، سيوطي صحيح بللی]

۳۵۴ غنیمت

۸ - د مصیبت پر مهال (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا) ویل
فضیلت: الله به غوره بدیل ورکړي.

دلیل: له ام سلمه رضي الله عنها، چې د رسول الله ﷺ میرمن ده، وایي چې ما د رسول الله ﷺ څخه واوریدل چې وایي فرمایي: کوم بنده ته چې مصیبت ورسیدي، او هغه ووايي (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا) د مصیبت له امله به الله هغه ته اجر ورکړي، او له هغې څخه غوره بدیل به هم ورکړي.

[مسلم: ۹۱۸]

۳۵۵ غنیمت

۹ - د خرخوني پر مهال رښتيا ويل او وضاحت ورکول

فضیلت: په سودا کې برکت پیدا کيږي.

دلیل: له حکیم بن حزام رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایي: دوه سودا کوونکي تر هغه وخته د اخیستو او نها اخیستو اختیار لري تر څو چې سره جلا شوي نه وي، که چیرته دواړه رښتیني وي او د سودا بیان وکړي؛ نو د دوی په سودا کې به یې الله برکت واچوي، او که دروغ ووايي او د سودا عیب پټ کړي؛ نو د سودا برکت به له منځه لاړ شي.

[البخاري: ۲۰۷۹، مسلم: ۱۵۳۲]

۱۰ - د ویده کیدو مخکې: ۳۴ ځله تکبیر، ۳۳ ځله تسبیح، ۳۳ ځله تحمید ویل

فضیلت: له خدمتگار ساتلو غوره دي.

دلیل: له علي رضي الله عنه څخه روایت دی، چې رسول الله ﷺ وفرمایل: کله چې تاسې بیده کېږئ، نو ۳۴ ځله تکبیر، ۳۳ ځله تسبیح، او ۳۳ ځله تحمید ووايئ، دا درته له خدمتگار ساتلو څخه غوره دي.

[البخاري: ۳۷۰۵، مسلم: ۲۷۲۷]

شپږم فصل
هغه غنیمتونه چې ستا شاوخوا خلکو د مطلوب اثر سبب
گرځي
(۴) غنیمتونه

۳۵۷ غنیمت

۱ - بدی په ښېگڼې سره دفع کول

فضیلت: دښمن په د نږدې دوست په څېر وگرځي.

دلیل: ﴿وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾ [فصلت: ۳۴]

او ښکې او بدې هیڅکله سره نه برابرېږي. ته په هغې طریقې سره جواب ورکوه چې تر ټولو ښه وي، نو ناڅاپه به هغه کس چې ستا په مینځ کې او د هغه په مینځ کې دښمني وي، داسې شي گویا کې هغه ستا ډېر مهربان دوست دی.

۳۵۸ - ۳۶۰ غنیمت

۲ - ۴ - صله رحمې، ښه اخلاق او ښه گاونډیتوب

فضیلت: د کورونو د آبادۍ او ښېرازۍ سبب گرځي.

دلیل: له عایشې رضي الله عنها څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ وفرمایل: **صله رحمې، ښه اخلاق او ښه گاونډیتوب، کورنو آباد او ښېرازوي.**

[دا حدیث امام احمد (۲۵۸۹۶) روایت کړی دی، الباني صحیح بللی]